

บก. II กลบ

กอง บก.

อากาศร้อนจะคลั่ง

ฝนฟ้าวิปริต แปรปรวน

ข้าวของแพงทั้งแผ่นดิน

ข้าวแกงจานละ ๕๐

แต่ดอกหญ้าเล่มนี้บอกว่า **“ความสุขอยู่รอบตัว”**

เอ๊ะ! เพื่อนหรือเปล่า

ไม่หรอกค่ะ ก็เราจะจมอยู่กับทุกข์ไปทำไม ตื่นเช้าอีกนิด มีความสุขกับท้องฟ้าที่เปลี่ยนสีไปเรื่อยๆ สูดอากาศบริสุทธิ์ เริ่มต้นวันดีๆ ให้ตัวเอง และอย่าลืมยิ้ม

ข้าวของแพง ก็ซื้อให้น้อยลง ใช้จ่ายอย่างประหยัด

เสื้อผ้ามากมายที่มีอยู่แล้ว เอามาตัดแปลง ประดิษฐ์ประดอยให้สวยงามแค่นั้นก็ได้ด้วยฝีมือเราเอง

อาหารแพงก็ดี จะได้กินน้อยๆ หุ่นดี ไม่อ้วน และเลือกเฉพาะอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

กินน้อย ใช้น้อย ประโยชน์สูง ประหยัดสุด ได้ปฏิบัติธรรมทุกเวลานาที และอย่าลืม ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตให้ผ่องใส

คิดบวก พุทธิ ทำดี

ความสุขย่อมมีอยู่รอบตัวค่ะ

๐๐๕๓

- ๑ -

สารบัญ

ชีวิตและสิ่งแวดล้อม

ถอดรหัสรักจากประติมากรรมปูนปั้น.....๓
ลูกพลาสติกต้องล้าง.....๒๐
วันปลอดรถ๖๔

ธรรมะสำราญ

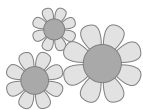
ความสุขที่ถูกมองข้าม.....๔๙
ซาดก/ผู้นำความสุขมาให้.....๙๑
เปลี่ยนแปลงไม่ได้ การเมืองใหม่ๆ.....๕๔

รับเชิญ

ลัม แห่งบ้านโละโคะ.....๑๓
ชีวิตกับการเมืองในอดีต.....๒๓
ความสุขในบ้าน.....๗๔

บทความและเรื่องสั้น

ห้าสิบสตางค์.....๙
บทวิจารณ์/ลิตธิสตรี.....๓๒
รอบบ้านรอบตัว/แต่งเพื่ออยู่.....๔๑
ถ้อยคำสิริมงคล/คำตอบมี ๒ ข้อ.....๔๗
ความสุขที่สร้างได้.....๖๙
การศึกษา:ประตูที่เปิดกว้าง.....๗๔

๑๑๒๓

ปีที่ ๒๘ อันดับที่ ๑๔๘

ม.ค.-เม.ย. ๒๕๕๕

เจ้าของ : สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถนนมิตร

คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๓๗๔-๕๖๓๑

www.asoke.info

E-mail: dokya@hotmail.co.uk

บรรณาธิการ : รินธรรม โอศกตระกูล

กองบรรณาธิการ : น้อมคำ สมพงษ์ สุนัย

ฝากดวงัน วิสูตร ปานัน ภูดาว ธารดาว

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ

๖๗/๑ ถนนมิตร คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

E-mail : thatfah2520@yahoo.com

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : เว็ตริตซ์แชนดิน เลิศบุศย์

จำนวนพิมพ์ ๒๔,๐๐๐ เล่ม

ความสุข
อยู่รอบตัว

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ “ดอกหญ้า”

* เพื่อยังความเป็นภราดรภาพ

และสามัคคีธรรมให้เกิดในหมู่สมาชิก

* เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและให้ตระหนักถึง

คุณค่าสาระของหลักธรรมในศาสนา

ในส่วนที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและสังคม

ถอดรหัสรัก จากประติมากรรม ปูนปั้น

ถนนราชดำเนิน เมืองเพชรบุรี

● สิริมา ศรสวรรณ

เอกลักษณ์แห่ง ‘สกุลช่างเมืองเพชร’

ราวร้อยกว่าปีที่แล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ประทับ ณ พระรามราชนิเวศน์ เมืองเพชรบุรี โปรดฯ ให้สร้างถนน ‘ราชดำเนิน’ เพื่อเป็นเส้นทางเสด็จจาก ‘พระนครคีรี’ หรือเรียกกันอย่างสามัญว่า ‘เขาวัง’ สู่ที่ประทับเพื่อแปรพระราชฐาน

ต่อมาใน พ.ศ.๒๕๕๓ เทศบาลเมืองเพชรบุรีได้รับข้อเสนอจากภาคประชาชนในการจัดทำประติมากรรมปูนปั้น ‘สกุลช่างเมืองเพชร’ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๔ นายยุทธ อังกินันท์ นายกเทศมนตรี ได้ให้ข้อมูลแก่ผู้เขียนว่า เทศบาลเมืองเพชรบุรีตระหนักถึงภารกิจด้านศิลปวัฒนธรรมและความสุขของประชาชน จึงทำการปรับปรุงทัศนียภาพของถนนราชดำเนินให้งดงาม และกำลังดำเนินโครงการ ‘ถนนคนเดินยามเย็น’ เพื่อให้ชาวเพชรบุรีและนักท่องเที่ยวได้พักผ่อนหย่อนใจ พร้อมทั้งเป็นการอนุรักษ์งานปูน

ป็น โดย ‘สกุลช่างเมืองเพชร’ เมื่อโครงการนี้แล้วเสร็จ ถนนราชดำเนินแห่งนี้คือความภาคภูมิใจของ ‘คนเมืองเพชร’ ซึ่งเป็นความร่วมมือร่วมใจกันทั้งภาครัฐและภาคประชาชน

งานปูนปั้นของ ‘สกุลช่างเมืองเพชร’ นั้นมีความงามแบบเฉพาะตัว สืบสานเอกลักษณ์นี้มาช้านาน เคล็ดไม่ลับที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งศิลปินเมืองเพชรบุรีได้รับภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในการทำให้ปูนปั้นมีความคงทน โดยผสมวัตถุดิบหลักในการปั้นได้แก่ปูนขาว ทรายละเอียด น้ำตาลโตนด กระดาษฟาง และกาวหนัง นำมาตำโดยส่วนผสมและเทคนิคมีความพิเศษเรียกว่า ‘ปูนดำ’

ศิลปินช่างที่มีฝีมือ อารมณ์ดี ปูนมีคุณภาพ ทำให้ลายปูนปั้นที่ประดับวัดวัง หรือสถานที่สำคัญในเมืองเพชรบุรีมีความโดดเด่น

รบเพื่อรักในเรื่องรามเกียรติ์

ประติมากรรมที่เรียงรายคู่ถนนราชดำเนิน เมืองเพชรบุรี จักเป็นแหล่งที่นักประวัติศาสตร์ศิลป์ต้องหยุดพินิจ

ตั้งแต่หน้าวัดคงคารามไปจนสุดถนนประติมากรรมปูนปั้น ‘สกุลช่างเมืองเพชร’ จำนวน ๓๕ ชุด เล่าเรื่องราวรามเกียรติ์ ซึ่งเราทราบกันดีว่า เมืองอโยธยาที่ครองโดยพระราม ได้ทำสงครามยึดเยื้อกับกรุงลงกา เพราะทศกัณฐ์ลักพานางสีดาแม่สีของพระรามไปเป็นชายาต่างๆ ที่ทศกัณฐ์มีแม่สีอยู่แล้วคือนางมณโฑ

เมื่อแลทะลุลายปูนปั้นจากงานประติมากรรมเหล่านี้จะพบนัยแห่งความรักข้ามยุคสมัยตั้งแต่โบราณถึงปัจจุบัน

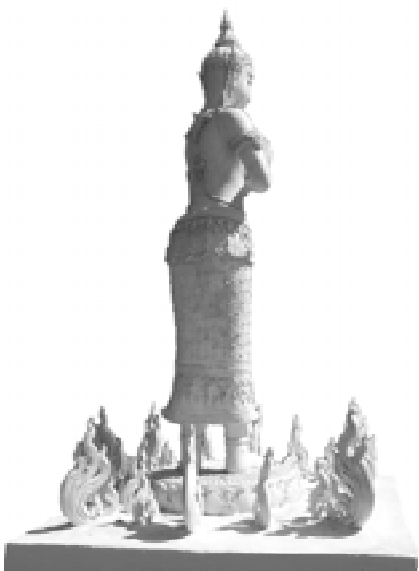
เข้าสมัย

ภาพทศกัณฐ์เกี่ยวนางสีดา ในมือของท่านมีโทรศัพท์มือถือ (ไม่ทราบรุ่น) ซึ่งหน้าจอเป็นภาพของนางสีดา ศิลปินสื่ออารมณ์ ‘เจ้าชู้ยักษ์’ ได้อย่างยอดเยี่ยม

ขณะที่ชมภาพนี้ ผู้นำชม (คุณเทียมใจ ทองเมือง) ให้ข้อมูลว่า ผู้ชายสมัยนี้จีบผู้หญิงด้วยการให้โทรศัพท์มือถือเป็นของขวัญ

แต่นางสีดาผู้รักเดียวใจเดียว มิได้
เออออไปกับสิ่งล่อที่ทศกัณฐ์ใช้

โน้มน้าวใจนาง ดังภาพนางสีดาอุยไฟ
เพื่อพิสูจน์ว่าสิบสี่ปีที่อยู่ในเมืองลงกา
เธอมีความซื่อสัตย์ต่อสามีเป็นอย่างยิ่ง

ภาพนางสำมนักขา ทศกัณฐ์
ศิลปินได้ใช้อัญมณีและโมเซอิก
ประดับเครื่องแต่งกายงดงามมาก และ
ออกแบบทรงผมของนางได้อย่างวิไล
หากนักร้องเพลงป๊อป เพลงร็อก มา
เห็นเข้าจะต้องสยบและคารวะ

นางสำมนักขา เป็นน้องร่วม
มารดาคนสุดท้องของทศกัณฐ์วันหนึ่ง
นางเหาะออกนอกกรุงลงกาได้พบ
พระรามรูปร่างงาม เกิดหลงรักจึงเข้าไป

ช่วยวนแต่พระรามไม่รับมุข นางจึงทำร้ายนางสีดาทำให้พระลักษมณ์จับนางสามนักขาตัดหู ตัดจมูกจนวินแห่งนางไปฟ้องพี่ชายว่าถูกพระรามพระลักษมณ์รังแก นางสามนักขาจึงเป็นต้นเหตุสำคัญแห่งสงครามระหว่างอโยธยาและลงกา

รักหลายรส

หนุมานทหารเอกของพระราม มิใช่เก่งเชิงรบเท่านั้น ในเรื่อง 'รักหลายหญิง' ก็ไม่เบา มีเมียเป็นยักษ์หรือเป็นปลาก็ได้ดังเช่น ภาพหนุมานเกี่ยว

นางเบญจกาย ซึ่งเป็นธิดาของพิเภก น้องชายของทศกัณฐ์ และภาพหนุมาน

เกี่ยวนางสุพรรณมัจฉา

ภาพที่แสดงความรักอันมีพลังแต่ผู้ชมจำเป็นต้องเข้าใจเนื้อหาของเรื่องคือ ภาพอินทรชิตดูดนมนางมณโฑ อินทรชิตคือลูกชายของทศกัณฐ์ที่เกิดจากนางมณโฑ เมื่อได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการรบเพื่อช่วยพ่อ แย่งผู้หญิงมาแทนแม่ อินทรชิตชมชานมารักภรรยาและใจ ด้วยการดูดนํ้ามนของนางมณโฑ ซึ่งในเรื่องกล่าวว่า คือนํ้ามนทิพย์ที่ช่วยจัดโรคได้

โฉด หญิงโศด ช้างงารี ชายทรชน' ลี
อย่างนี้คืออะไร พระรามตอบไม่ได้จึง
ส่งองคตไปลวงถามกุมภกรรณ ได้คำ
เฉลยว่า 'หญิงโศด' คือนางสำนักรกษา
ที่เกี่ยวข้องชายไม่อายุใจ คัดเอาพระรามเป็น
สามี พอไม่ได้ดังหวังก็เลยยุยงให้พี่น้อง
มารบกับพระราม 'ช้างงารี' คือทศกัณฐ์
ที่ประพฤติเป็นอันธพาล ลักพานาง

องค์ประกอบแห่งความโกดาด

ภาพกุมภกรรณเฉลยปริศนา
องคต เมื่อกุมภกรรณออกรบกับพระ
รามได้ตั้งปริศนาคำพระราม หาก
ตอบได้จะยอมเลิกทัพกลับ ถามว่า 'ซี

ลีดาจนเป็นเหตุแห่งสงครามยึดเชื้อ
'ซีโศด' คือพระรามซึ่งได้ออกบวช
บำเพ็ญพรตในป่าเป็นเวลานาน แต่
กลับแย่งนางลีดากลับคืนมาด้วยการรบ
ทำให้เกิดความเดือดร้อนไปทั่ว 'ชาย

ทรชน' คือพิเภก ซึ่งเป็นน้องของ
ทศกัณฐ์ เมื่อทำนายฝันไม่ถูกใจพี่ชาย
จึงถูกขับจากเมืองแล้วไปเข้ากับพระ
รามและได้บอกความลับและจุดอ่อน
ของกรุงลงกาให้แก่ศัตรูของพี่ชาย

หากท่านมีโอกาสชมงานปูนปั้น
ทั้ง ๓๕ ชิ้นนี้ นอกจากจะสัมผัสสุนทรีย์
แห่งลายประดับแล้ว ท่านจะเลือก
ประติมากรรมชุดใด เป็นอุทาหรณ์ใน
มิติแห่งความรัก?

๑๘ มกราคม ๒๕๕๕

หมายเหตุ: ข้อมูลจากสูจิบัตรประติ-
มากรรมปูนปั้น สกลช่างเมืองเพชร เฉลิม
พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ครบ ๗ รอบ ๘๔ พรรษา จัดทำโดยเทศบาล

เมืองเพชรบุรี

ภาพโดย *เทียมใจ ทองเมือง*

ขอขอบคุณ : *ท่านยุทธ อังกิ-
นันท์*, นายกเทศมนตรีเมืองเพชรบุรี

คุณอรรถศักดิ์ ชิดรัตน์, ผู้อำนวยการ
กองวิชาการและแผนงานสำนักงานเทศบาล
เมืองเพชรบุรี

คุณนัคนันท์ ชูสกุล, กองวิชาการและ
แผนงานสำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบุรี

คุณเทียมใจ ทองเมือง, ผู้จัดการ
สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่ง
ประเทศไทย

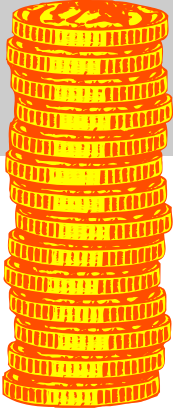

เนืองนิมมานต์ สหัสสพาศน์ หนึ่งในศิลปิน
'สกลช่างเมืองเพชร'

ห้าสิบบาทต่างค์

Fifty Cents

โดย Yang Qi-rong

แปลโดย อุมภาพร อิ่มสุวรรณ

ภาพโดย วิสูตร

จากนิตยสาร **ฉีก** ฉบับภาษาอังกฤษ

Summer 2010

หลังจากวันที่วันวาย ผมอาบน้ำและรู้สึกว่าการเหนื่อยล้าค่อยๆจางหายไป ผมทิ้งตัวลงนั่งเอกเขนกบนเก้าอี้นุ่ม และเริ่มจิบชาร้อนๆ รู้สึกดีที่ได้กลับบ้าน

ห้องฟ้าค่อยๆมืดลง มีเสียงดนตรีแผ่วลอยมาในห้องอันเงียบสงัด ผมหลับตาลง แล้วปล่อยตัวไปกับบรรยากาศที่เงียบสงบ ล่องลอยไปกับเสียงเพลง ผมหวานนึกถึงความทรงจำครั้งอดีต

ในความทรงจำนั้น ผมยังเป็นแค่นักเรียนประถม เพิ่งกลับจากโรงเรียน อ้อยอิงอยู่สักครู่ก่อนจะหยิบการบ้านออกมาแล้วเริ่มลงมือทำ เสียงแม่ดังออกมาจากในครัว “อาหารจะไปซื้อน้ำตาลที่ร้านขายของชำให้แม่หน่อยลูก”

ผมเข้าไปในครัวรับเงิน ๕๐ สตางค์จากแม่ แล้วมุ่งหน้าไปร้านขายของชำ เดินไป กระโดดไป ก็ไปถึงสักครึ่งทาง จู่ๆก็สะดุดล้มคะมำ ผมลุกขึ้น ปิดฝุนอกจากตัวแล้วมุ่งหน้าเดินต่อไป แต่เดินไปไม่ได้ไม่กี่ก้าวก็สังเกตเห็น เหยี่ยวที่กำลังอยู่ในมือหายไปเสียแล้ว

๐๐๕๖

- ๕ -

ผมเห็นแววจีนมาทันทีว่าจะถูกแม่คุณ ผมก็ลงคลาน กวาดหาเหรียญห้าสิบบ
สตางค์ตามพื้นอย่างกระวนกระวายแต่ไม่ว่าจะหาอย่างไรก็ไม่พบ ผมยิ่งว่าวุ่นใจ
มากขึ้น แล้วน้ำตาก็เริ่มเอ่อล้นออกมา

“หนูเอ๊ย เป็นอะไร ไปล่ะลูก”

ผมเงยหน้าขึ้นมองเห็นคุณตาแก่ๆ ก็มองผมด้วยสายตาดายากรู้

“แม่ให้ผมไปซื้อน้ำตาลนะฮะ” ผมตอบอย่างเสร์ๆ “แต่ผมทำตังค์ที่ได้มา
หาย หายยังไงก็ไม่เจอ”

“หายไปที่ตังค์ล่ะหนู”

“ห้าสิบบตังค์ฮะ”

คุณตาล้วงหาเศษเหรียญในกระเป๋ากางเกงแล้วยื่นให้ผม “เอาตังค์นี้ไปซื้อ
น้ำตาลชะหนุ เดี่ยวแม่จะเป็นห่วง”

“ไม่เอาอะ ผมรับเงินจากคนแปลกหน้าโดยไม่มีเหตุผลที่สมควรไม่ได้
หรือกะ แม่ตีผมแน่”

“ถ้ากังวลเรื่องนั้นละก็ ถือว่านี่เป็นการยืมละกัน” คุณลุงเสนอ
ผมมองตาโต “ยืมหรือ แล้วผมจะคืนยังไงล่ะอะ”

“พอหนูโตเป็นหนุ่มพอที่ให้หรือช่วยคนอื่นได้ก็จงช่วยให้มากเท่าที่จะช่วย
ได้นั่นก็เหมือนคืนเงินให้ตาแล้ว”

คุณตาคณันยื่นยัดเงินใส่มือผมแล้วรีบเดินจากไป ในความคิดของเด็กอย่างผม
คำพูดของคุณตาฟังไม่เห็นจะเข้าใจ “การช่วยเหลือคนอื่นจะเหมือนกับคืนเงิน
ให้ตาได้ยังไงกันนะ” ผมกระซิบกับตัวเอง

คืนนั้นหลังกินข้าวเสร็จ แม่สังเกตเห็นว่าผมเงิบผิดปกติจึงถามว่า “ทำไม
วันนี้เงิบจังล่ะลูก”

ผมอีกอึกไม่อยากบอกเรื่องที่เจอมา แต่แม่ก็เค้นเอาความจริงจนผมต้อง

สารภาพอย่างหมดเปลือก ยิ่งไปกว่านั้นผมหวังว่าพ่อกับแม่จะช่วยไขคำพูดของคุณตาที่ได้ให้เอาไว้

พอผมเล่าจบ พ่อถามว่า “แล้วลูกได้บอกขอบคุณคุณตาหรือเปล่า”

“เปล่าครับ ผมไม่ทันได้ขอบคุณเลย”

“สักวันเมื่อลูกโตขึ้นก็จะเข้าใจสิ่งที่คุณตาพูด” และเสริมว่า “แล้วลูกจะต้องขอบคุณคุณตาไปตลอดชีวิต”

ผมตื่นจากภวังค์ ระลึกถึงคำพูดครั้งนั้น “จะต้องขอบคุณคุณตาไปตลอดชีวิต” เวลาผ่านไป จากเด็กชายตัวเล็กๆ เติบโตขึ้นเข้าวัยกลางคน คำพูดของคุณตาก็มิได้เป็นเรื่องที่น่าใจหายอีกต่อไป

มือที่แสนอบอุ่นที่ยื่นมานั้น ทำให้ผมเห็นว่าเราไม่ควรนิ่งดูตายเมื่อเห็นคนอื่นทุกข์ อย่าปฏิเสธเมื่อมีผู้ต้องการความช่วยเหลือ การกระทำที่เต็มไปด้วยน้ำใจไม่เพียงช่วยผมไว้ได้วันนั้น แต่ยังส่งผลที่ดีต่อตัวผมด้วย ผมมีความสุขทุกครั้ง ที่นึกถึงแม้เวลาจะผ่านมานานแล้วก็ตาม

เพราะเหตุบังเอิญดีๆ ในชีวิต ผมจึงได้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครของมูลนิธินี้จึในเวลาต่อมา ความทรงจำดีๆ เกี่ยวกับคุณตาในวันนั้นจะติดตัวผมไปตลอดเส้นทางแห่งการช่วยเหลือผู้อื่น

ตามตนเองบ่อยๆ ว่า

ได้ทำหน้าที่ของมนุษย์สมบูรณ์ที่สุด

◆ ปัญญาอันทะนุถนอม

ส้ม

แห่งบ้านโละโคะ

เมื่อวันที่ ๑๕-๒๑ ธ.ค.๕๔ ฉันมีโอกาสขึ้นคอยไปเยี่ยมโรงเรียนบ้านหนองแดน สาขาโละโคะ ต.โกสั้มพื อ.โกสั้มพืนคร จ.ตาก อากาศบนคอยหนาวมาก ฉันจึงซื้อเสื้อหนาวมือสอง ซักสะอาดเรียบร้อย นำขึ้นไปแจกเด็กกว่า ๑๕๐ คนที่นั่น รวมทั้งนำปฏิทินปี ๒๕๕๕ และของเล่นที่เพื่อนๆ บริจาคมาให้ให้เด็กๆ ไม่น่าเชื่อว่าของที่แทบไม่มีค่าสำหรับเด็กในเมืองหลวง จะนำความสุขความยินดีมากมายให้เด็กๆ ที่บ้านโละโคะ

ครูคนหนึ่งเล่าว่ามีเด็กกลุ่มหนึ่งจะเดินทางข้ามเขาข้ามคอยเป็นเวลา ๑ ชั่วโมงมาเรียนหนังสือและกลับอีก ๑ ชั่วโมง ช่วงหน้าฝน การเดินทางก็จะยิ่งลำบากขึ้น เด็กๆ ต้องใช้เวลา ๒-๓ ชั่วโมงจึงจะเดินทางถึงโรงเรียน เนื้อตัวเปียกปอนมอมแมมทุกคน เรียนได้ไม่นานก็ต้องเดินทางกลับอีก ๒-๓ ชั่วโมง ครูยังพูดติดตลกว่า “ถ้าหนูเป็นเด็กพวกนี้ หนูคงยอมเป็นควายอยู่บ้าน ไม่เดินทางไกลมาเรียนอย่างนี้หรอก เหนื่อยจะตาย”

เช้าตรู่วันรุ่งขึ้น ฉันเดินขึ้นลงเขาไปตามทางเตรียมรอเก็บภาพเด็กๆ กลุ่มนี้

ที่จะเดินมาโรงเรียน ต้องสาร-
ภาพว่าเดินแค่กิโลเมตรเดียว
ฉันก็จอดสนิท นั่งคอยอยู่ตรง
โค้งแห่งหนึ่ง กะว่าหากเด็กๆ
เดินลงมาฉันก็จะเห็น และเดิน
คุยไปด้วยกันจนถึงโรงเรียนได้
เด็กในกลุ่มมีทั้งระดับอนุบาล
ไปจนถึง ป.๖ (สูงสุดของโรง
เรียนนี้) เด็กเล็กไม่ใส่รองเท้า
เดิน วิ่งอย่างคล่องแคล่ว ยิ่งกว่า
ฉันซึ่งใส่รองเท้าอย่างดี เด็กโต
ใส่รองเท้าฟองน้ำซึ่งพวกเขา
บอกว่าถ้าหน้าฝนรองเท้าจะทำ
ให้ลื่นมาก เด็กๆ เดินคุยกันมา
สบายๆ ดูแจ่มใส เป็นสุข ฉัน
ถามว่า “โรงเรียนอยู่ตั้งไกล ไป
เรียนหนังสือก็แสนจะลำบาก
ทำไมถึงอยากไปโรงเรียน”

“หนูอยากได้ความรู้ค่ะ”

เป็นเรื่องน่าแปลกที่เด็ก
มากมายซึ่งมีโอกาสดีกลับไม่รู้
ค่าของการศึกษา แต่เด็กอีก
มหาศาลซึ่งขาดโอกาสที่จะเข้า
ถึงแม้เพียง การศึกษาชั้น

พื้นฐาน กลับพยายามไขว่
คว้าทุกวิถีทางเพื่อจะได้มา
ซึ่งความรู้

ส้มเป็นตัวอย่างหนึ่ง
ของชีวิตที่คืนรนด้วยความ
ยากลำบากตลอดมา เพื่อ
ศึกษาหาความรู้ ด้วยความ
เชื่อมั่นว่า “การศึกษาจะทำ
ให้ชีวิตของฉันดีขึ้น”

ส้มเกิดที่หมู่บ้านโละ
โคะ มีพี่น้องทั้งหมด ๗ คน
ตอนส้มเรียนหนังสือถึงชั้น
ป.๕ พ่อจะให้ลาออกแต่ส้ม
ไม่ยอมเพราะอยากเรียนต่อ
ครั้นอายุได้ ๑๕ ปี พ่อก็บังคับ
ให้แต่งงาน แต่เธอก็ไม่ยอม
แต่งเพราะไม่อยากจะลำบาก
ชีวิตครอบครัวต้องมีภาระ
มากมาย เธอมุ่งมั่นอยาก
เรียนหนังสือให้สูงขึ้นอีก ที่
หมู่บ้านในตอนนั้นไม่มีใคร
เคยเรียนจบสูงๆ แล้วยกลับมา
เป็นแบบอย่างให้รุ่นน้อง
พ่อจึงไม่เห็นถึงความสำคัญ

ของการศึกษาไม่ต้องกรให้แก่เรียน
ต่อ และอยากให้รับแต่งงานเหมือน
เด็กผู้หญิงอื่นๆ ที่นั่น

สั้มพยายามดิ้นรนจนเรียนจบ
ป.๖ (โรงเรียนที่หมู่บ้านมีถึง ป.๖
เท่านั้น) ได้ทำงานอยู่ที่โรงเรียน

เผชิญโชคดีตอนนั้นนายอำเภอขึ้นมา
ที่หมู่บ้าน ถามว่าได้เรียนหนังสือ
ต่อไหม สั้มก็ตอบว่าไม่ได้เรียน แต่

อยากเรียนต่อมาก นายอำเภอจึงช่วยทำเรื่องไปทาง กศน. ทำให้ส้มได้เรียนต่อ
สนใจ อาทิตย์หนึ่งก็จะลงคอกไปเรียนหนังสือหนึ่งวัน ทางขึ้นลงเขาลำบากมาก
ทั้งชัน ทั้งเปลี่ยว โค้งก็มากมาย ตรงไหนเป็นห้วยก็ต้องข้ามสะพานไม้แผ่นเดียว
(มี ๕ แห่งตลอดเส้นทาง) ไม่มีขอบ ไม่มีอะไรกัน หากจี่รถพลาก็ตกลงไปในห้วย
นำหวาดเสียว และอันตรายมาก ยิ่งถ้าเป็นหน้าฝนก็ไม่ต้องพูดถึง คล้ายๆ จั๊ม-
เตอร์ไซค์วิบาก ยิ่งไปยิ่งชัน ทางลื่นลาดชัน และตุ้มเป๊ะ อากาศเย็นเยือก เนื้อตัว
เปียกปอน ลมฝนที่มาปะทะขณะจั๊มเตอร์ไซค์ยังทำให้ทรงตัวลำบากมากขึ้น แต่
ไม่ว่าฝนจะตก ฟ้าจะร้อง อากาศจะหนาวเหน็บเพียงใด ส้มก็ต้องไปโรงเรียน
เพราะอยากได้ความรู้ อยากมีการศึกษาที่ดี ไม่อยากเป็นเหมือนคนอื่นๆ ที่ต้อง
แต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย มีลูก ทำไร'ไถนา

ส้ม โชคดีได้พบครูคนหนึ่งซึ่งยอมเสียสละขึ้นไปใช้ชีวิตเป็นครูคอก
อยู่ที่โละ โละ ทั้งๆ ที่ไม่มีไฟฟ้า ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆ ครูเป็นห่วงเป็น
ใยเด็กๆ เสมอ บางครั้งต้องซื้ออาหารให้นักเรียนทั้งที่ตัวเองยังไม่ได้กินอะไรเลย
ครูทำให้เธอเข้าใจว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับคนเรามาก ครูทำ
ให้ส้มมีความคิดที่แตกต่างจากเพื่อนๆ ที่บอกว่า เรียนไปก็แค่นั้น ไม่มีประโยชน์
ส้มคิดว่าถ้าเรามีความรู้ เราน่าจะมีอนาคตที่ดี ดังนั้นระยะทางจากหมู่บ้านไปเรียน
กศน. ๓๐ กิโลเมตร จึงไม่น่าหวาดหวั่นสำหรับส้ม เพราะความตั้งใจเด็ดเดี่ยวที่จะ
ไปหาความรู้ ส้มต้องจั๊มเตอร์ไซค์ลงไปเรียนทุกวันอังคารตลอดระยะเวลา ๔ ปี
ต้องมีวินัยและความอดทนอย่างมาก บางครั้งขี้หลงไปคนเดียว ป่าเขาก็ที่น่ากลัว
ช่วงหนึ่งมีข่าวว่าเสือกินควายที่ชาวบ้านเอาไปปล่อยไว้ตามป่าเขา ส้มกลัวมาก
เธอเป็นเพียงผู้หญิงตัวเล็กๆ แค่อัฒเตอร์ไซค์ข้ามทางวิบากก็หนักหนาแล้ว ยังต้อง
พะวงกับภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นทุกเมื่อ แต่ส้มคิดว่าคนเราเกิดมาก็ต้องตาย ก่อน
ตายจะขอสู้นสูงสุดชีวิต หลายคนไม่เข้าใจและถามอย่างประศดประชันว่าเรียน ไป
ทำไม เรียนแล้วได้อะไร ลำบากเลือดตาแทบกระเด็นเสียขนาดนี้ ส้มก็ว่าเรียนเพื่อ

พัฒนาตนเองและพัฒนาผู้อื่น เธอบอก
พ่อว่า “วันไหนที่หนูเรียนจบ พ่อจะรู้
เองว่า การศึกษามีประโยชน์ และมี
ความสำคัญยังไง”

ทุกวันนี้สี่กำลังเรียนต่ออยู่ที่
ราชภัฏสวนดุสิต สาขากำแพงเพชร
เธอต้องเผชิญปัญหาสารพัดเพราะ
ภาษาไทยเธอก็อ่อนด้อยกว่าเพื่อนๆ
ในเมือง ทำให้หลายๆ ครั้งเพื่อนไม่
เลือกให้ทำงานกลุ่มด้วยเงินทองเธอก็
มีแค่พอกินพอใช้กับเรื่องจำเป็น เช่น
เติมน้ำมันรถ ไม่มีไปใช้จ่ายอย่างอื่น
สี่ทำงานเป็นครูอัตราจ้างเงินเดือน

เพียงแค่ ๔ พันบาทที่หมู่บ้านโล๊ะโคะเธอต้องกระหมีดกระแห่มและเก็บเงินเรียนต่อด้วยตนเอง บาง

ไหนจิมอเตอร์ไซค์เจอฝนทางและอากาศหนาวก็จะท้อมากแต่สู้ก็ได้แต่บอกกับ

ตัวเองว่า เราลำบากวันนี้ อนาคตข้างหน้าเราอาจจะสบายก็ได้ สู้มคิดเสมอว่าการศึกษาคงทำให้ชีวิตของเธอดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่แม่เธอจะมีเงินเดือนเพียงเล็กน้อยแต่เธอก็ภูมิใจที่ได้เป็นครู ผู้ให้ความรู้แก่เด็กๆ

ตัวเองว่า เราลำบากวันนี้ อนาคตข้างหน้าเราอาจจะสบายก็ได้ สู้มคิดเสมอว่าการศึกษาคงทำให้ชีวิตของเธอดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่แม่เธอจะมีเงินเดือนเพียงเล็กน้อยแต่เธอก็ภูมิใจที่ได้เป็นครู ผู้ให้ความรู้แก่เด็กๆ

ดอกชบาหน้าบ้านบานแล้วรวงสรรพสิ่งทั้งปวงล้วนแปรเปลี่ยนเกิดมาแล้วชาติหนึ่งพึงพากเพียรอย่างวนเวียนเกิดดับกับโลกีย์

◆ ตันรักรินน้ำ

ถุงพลาสติกต้องล้าง

หนังยางต้องแกะ

ถมัยก่อนเวลาเราจะกินก๋วยเตี๋ยวน้ำ ก๋วยเตี๋ยวดรหน้า ข้าวต้ม น้ำเต้าหู้ หรืออะไรก็ตามที่มีน้ำเราต้องเอาหม้อไปใส่ ตอนเด็กๆ ฉันถือหม้อไปซื้อก๋วยเตี๋ยวเสมอ ยุค ๔๐ ปีที่แล้วพลาสติกยังไม่เฟื่องฟูและใช้งานกันมากอย่างปัจจุบันนี้ โฟมยังไม่ต้องพูดถึงเพราะไม่มีให้ใช้ สังคมเราจึงมีขยะน้อยกว่านี้มาก ใครกินข้าวหมูแดง ข้าวมันไก่ ผัดซีอิ้ว ผัดไทย คงจำได้ว่าห่อด้วยกระดาษ โดยมีใบตองวางบนกระดาษอีกที เมื่อห่อแล้วบางร้านยังใช้เชือกกล้วยมัดแทนหนังยาง เรียกว่าพอกินเสร็จ ไม่มีอะไรเป็นขยะเลย ทุกอย่างกลับสู่ธรรมชาติและย่อยสลายได้หมดไม่ว่าจะเป็นกระดาษ ใบตองหรือเชือกกล้วย แต่ทุกวันนี้เมื่อความสะดวกมาถึงประตูบ้าน การบริโภคของเราก็สร้างปัญหาและทำลายสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน แม้บางร้านจะยังห่อข้าวมันไก่ ข้าวหมูแดงด้วยกระดาษ แต่ก็ยังเป็นกระดาษอวบน้ำพลาสติก (ซึ่งไ้ก็ดีกว่าใส่โฟม) ใบตองกลายเป็นสิ่งหายาก ต้องตัดมาจากต้นกล้วย

ต้องตาก ต้องเช็ดให้สะอาด กว่าจะมาวางบนกระดาษเพื่อห่ออาหาร เราไม่มีเวลาอีกต่อไปแล้วสำหรับรายละเอียดพวกนี้ ที่แยกว่านั่น คุณเหมือนว่าคนที่มาสนใจทำเรื่องเช่นนี้เป็นคนหัวโบราณ มีเวลาว่างมาก จึงมาทำเรื่องไม่เป็นเรื่องอย่างนี้ได้ นับเป็นการเข้าใจผิดยิ่งนัก! การที่เราพยายามบริโภคโดยไม่สร้างขยะ เป็นเรื่องสำคัญที่เราต้องคำนึงถึงอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน และมันมีรายละเอียดมากมายที่เราควรใส่ใจ หากเราไม่อาจเอาหม้อหรือปิ่นโตไปห่ออาหาร แล้วต้องรับถุงพลาสติกมา

ใช้ มีเรื่องเกี่ยวกับถุงพลาสติกให้เราจัดการได้มากกว่าการเปิดถุงออก เทอาหารใส่ชามแล้วทิ้งถุงไป

ถุงพลาสติกที่ใส่อาหารหรือเครื่องดื่ม ต้องรัดปากถุงด้วยหนังยาง โดยทั่วไปผู้คนมักแกะหนังยางแล้วทิ้งของออก ทิ้งถุงและหนังยางไปในทันที อันที่จริงหนังยางมีอายุการใช้งานนานมาก ใช้แล้วใช้อีกกว่าจะเปื่อยยุ่ยขาดไปเอง นั่นก็อีกนานทีเดียว แต่คนมักไม่เห็นค่า เป็นของชิ้นเล็กที่ไม่มีราคาจึงทิ้งไปโดยไม่ต่ออายุให้มัน พอฉันสอนให้เก็บหนังยางตั้งแต่เด็ก ไม่ว่าจะอยู่ตรงไหน แม้แต่ตกอยู่ที่พื้น ถ้าไม่สกปรกเกินไปก็ให้เก็บขึ้นมา พอว่าเมื่อเก็บมาใช้มันก็จะเกิดประโยชน์ แต่

หากทิ้งไป มันก็ไม่มีประโยชน์ ฟังดูง่ายแต่ขอรับรองว่า การปฏิบัติยากกว่ามาก เรื่องอื่นๆ ฟังดูไม่มีอะไรสลักสำคัญ แต่จะมีสักกี่คนที่ลงมือทำการทิ้งสะดวกกว่า การเก็บมาก ทิ้งให้พันตัวไปเป็นอันจบ แต่การแกะแล้วเก็บ ต้องหาภาชนะใส่ ต้องมีที่วาง ต้องยุ่งยาก สู้ทิ้งไม่ได้ โยนลงถังขยะปุ๊บก็จบ คนจึงมักทิ้ง ร้ายไปกว่านั้น ฉนั้นเห็นคนตัดปากถุงพลาสติกที่รัดหนังยางออก ทิ้งมัน ไปเลยทั้งจุก หรือตัดก้นถุง (กรณีที่เป็นน้ำจิ้ม) หรือใช้กรรไกรตัดเป็นรูเล็กๆ เพื่อเสียบหลอดดูดบริเวณใกล้ปากถุงที่มีหนังยางรัดอยู่ (กรณีที่เป็นเครื่องดื่ม) ทั้งหมดนี้เราสร้างขยะทันที ๒ ชิ้น เพราะทั้งถุงที่ถูกตัดส่วนปากหรือก้นถุง และหนังยางจะถูกทิ้งไปโดยไม่อาจนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก แล้วหากเราซื้อของมาหลายๆ ถุงล่ะ เราจะทิ้งขยะกี่ชิ้นภายในเวลาอันรวดเร็ว ใครที่ซื้อถ้วยเต๋ยวก็จะได้ซองใส่เครื่องปรุงมาด้วย ทั้งน้ำตาล พริกป่น พริกน้ำส้ม น้ำปลาพริก ถ้าเป็นเมื่อก่อน เราจะใส่เครื่องปรุงเหล่านี้ที่ร้านถ้วยเต๋ยวจนเสร็จ ไม่มีการแยกเครื่องปรุงสารพัดออกมาอย่างทุกวันนี้ เราคำนึงถึง

* เรารักขั้โลก โลกรักขั้เรา
การช่วยลดภาวะโลกร้อน นีคืองานระดับโลก!

ความสะดวก และความอร่อย จนต้องแลกกับการทำร้ายสิ่งแวดล้อมโดยไม่รู้ตัว หากเราพิจารณากันอย่างจริงจังก็จะเห็นว่าในชีวิตประจำวันเราทุกคนต่างมีส่วนสร้างขยะ...มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสำนึกของแต่ละคน เราจะพูดว่า รักและห่วงใยโลกแค่ไหนก็ได้ แต่การกระทำของเราต่างหากที่จะบอกว่าเรารักโลกจริงหรือไม่

“ขยะล้นโลกอยู่เป็นนิจ
แล้วเราคิดทำอะไรบ้าง”

ชีวิตกับการเมือง ในอดีต

เมื่อแรกชีวิตคู่กับความรักเติบโตมาอีกหน่อยความรักกลับมาอยู่ข้างหลังการเมืองที่เราต้องรู้ มาอยู่คู่กับเรา ให้เราคิด เราเรียกร้องไปหาทำนองคลองธรรม

เราก่อนข้างสูงอายุผ่านมาหลายรัฐบาล ผ่านมาหลายคณะปฏิวัติ - คณะรัฐประหาร นาวาที่ชื่อ “ประเทศไทย” เราแหนหวง เราหวังยิ่งนัก นาวาที่ดีต้องมีกัปตันเฉลียวฉลาด มองการณ์ไกล กัปตันที่ซื่อสัตย์ สุจริตทั้งกาย วาจา ใจ ในการพาเรานาวาไปสู่จุดหมาย

ผมมีหัวใจ มีความนึกคิด แต่ไม่มีโอกาสเข้าใกล้การบริหารใดๆ ในรัฐนาวาวันหนึ่งคุณมานิตย์ บก.เดลินิวส์วันจันทร์สมัยโน้นมาหาผมที่โรงเรียนสอนลีลาศชวนผมส่งลูกศิษย์เข้าประกวดโมเดิร์นด๊านซ์ “ชิงรางวัลเงิน ๕,๐๐๐ บาท พร้อมถ้วยของคุณบุญวงศ์ มาตยกุล บรรดาโรงเรียนสอนลีลาศส่งกันมาเกือบสิบแห่งแล้ว อัปเดตส่งสักหนึ่งชุดนะ”

ผมฟังแล้วนี่ก็ชอบที่คุณมานิตย์แห่ง นสพ.เดลินิวส์วันจันทร์ (ขายดีมากสมัยนั้น) เปิดให้โรงเรียนสอนลีลาศมีโอกาสดูโชว์ฝีมือ (ความจริงผีเท่า) “ตกลงครับ ผมส่ง ๑ ชุด ชื่อ “ข้าวคอยฝน” ชื่อนี้ผมคิดไว้นานแล้ว”

คุณมานิตย์นัดวันเวลาและสถานที่แข่งขัน พร้อมนำบัตรมาให้ ๑ โตะ (๑๐ ที่)

เมื่อถึงวันงาน เพื่อนหรือครูลีลาศฟลอร์หนึ่งเอ่ยปากหลังจากคุยกันไปๆ มาๆ ทำพนัน ๕,๐๐๐ บาท ใครชนะ ผมรับคำทำ โช ชาวนาเป็นกระดุกสันหลังของชาติที่ไม่ค่อยมีรัฐไหนเหลียวแล จนแล้วจนอีก อย่างน้อยการประกวดครั้งนี้ช่วยให้คนในรัฐบาลนี้คิดถึงชาวนาจนๆ บ้าง

ผู้เข้าประกวดทุกคนแต่งเสื้อ-กางเกงชุดดำ สวมขอบ ทัดดอกเย็บเบอร์าสีแดง แจ็คคนละดอก คุณเด่นตา ตัดกับเสื้อผ้าชุดดำ เมื่อคิดชุดแต่งกายเสร็จ ไม่ช้า สั่งซ่อมทันที ลีลาและท่วงทีของโชว์ชุดนี้มีท่าดำ ไถ หว่าน เก็บเกี่ยว ฝัด เกี่ยวกับการ

ทำนาทั้งสิ้น ผู้แสดงเอกจงเจ้าทวยออกมาวิดน้ำในคลองอาบ ภูชี้โคลให้ (สมมุติทุก
ท่วงท่า) ก่อนอื่นเธอไม่ลืมคุกเข่ากมื่อพนม เกยหน้าสู่ฟ้าขอฝนสมชื่อ “ข้าวคอย
ฝน” การดำ หว่าน ไถ เก็บเกี่ยว สาวชุดดำทั้ง ๖ นางเดินพร้อมกันมาจากซ้อม
หนักมาก ๆ จังหวะแรก ทวิช ต่อด้วย แมชโปเตโต รวมประมาณ ๖ นาทีเศษ (เป็น
จังหวะลีลาทั้งสิ้น) ผู้เข้าประกวดรวม ๑๖ ทีม เมื่อจบ กรรมการประกาศให้
“ข้าวคอยฝน” ชนะเลิศ รับถ้วยรางวัลจาก คุณบุญวงศ์ อดตยกุล รับเงินรางวัล
๕,๐๐๐ บาทจาก คุณมานิตย์ ศรีสาคร บก.เคลิเมล์วันจันทร์ และที่คณะเราภูมิใจ
คือ ๕,๐๐๐ บาทจากคุณนคร ที่เราเอ่ยปากทำทายกันสนุกๆ ทีมเขาได้ที่ ๖

ต่อมามีทหาร หน่วยไหนจำไม่ได้ครับ มาติดต่อให้ชุด “ข้าวคอยฝน” ไป
แสดงหน้าพระที่นั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ในงานฉลอง
การฝึกซ้อมรบ “ชนะรัษฎ” ที่จังหวัดลพบุรี

คณะเราใจเต้นตุ้มๆ ที่มีโอกาสแสดงต่อหน้าพระพักตร์พระเจ้าแผ่นดิน
รัชกาลที่ ๘

ก้มหน้าก้มตาซ้อมอีกเพื่อความมั่นใจ จะได้ไม่ผิดพลาดด้วยความภูมิใจยากที่จะกล่าวถึง

งานฉลองคืนนั้นจบลงด้วยดี ได้ของขวัญมาหนึ่งไห มันคือไหเหล้าชื่อ “อุ” ครับ มีไม้ฆางแนบมาด้วย สำหรับเมื่อเปิดฝาให้ใช้ไม้ฆางแยงลงไปดู แขนบอย่าบอกใคร เพราะเป็นครั้งแรกที่รู้จักและดูอุทั้งไห

ต่อมาฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ บางขุนพรหม สมัยนั้นติดต่อให้ไปแสดงชุด “ข้าวคอยฝน” ออกอากาศให้ประชาชนชมตามคำเรียกร้อง

คืนนั้น คุณพิชัย หัวหน้าฝ่ายรายการดูแลคณะเราอย่างดี แต่....

การเมืองคือการเมือง เผล็จการคือเผล็จการ

การแสดงชุด “ข้าวคอยฝน” อันลือลั่น เป็นที่ตั้งตาคอยของประชาชนทั่วไปต้องพากันผิดหวัง เพราะการแสดงนี้ออกอากาศเพียงครั้งเดียวของชุด ในจังหวะเพลง “เมฆโปเตโต”

เพลงที่สองเป็นจังหวะ “ทวิซ” นั้น นายกรัฐมนตรีที่ชื่อ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ สั่งห้ามเปิดออกอากาศทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์!

ผู้ชมทางบ้านไม่รู้เรื่องด้วย นึกว่าชุดนี้ชนะเลิศการประกวดฟลอร์โชว์มาได้ อย่างไร จบเอาคือๆ คุณไม่รู้เรื่อง

ไม่มีคำตอบจากผม จากคุณพิชัย หรือจากคุณสะอาด ผู้กำกับเวทีขณะนั้น

“อย่าคิดมากเธอ” ผมเปรยกับภรรยา “อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ห้ามไม่ได้”
“สงสารคนดู” ภรรยาผมพ้อ

โชคชะตาของผมกับกลุ่มของฯพณฯจอมพลสฤษดิ์ ไม่สิ้นสุดเพียงเท่านี้ หกเดือนต่อมา ผมสมัครเป็นหัวหน้าฝ่ายรายการสถานีวิทยุยานเกราะ ด้าน โฆษณา พ.อ.เล็ก สุนทรศร อนุมัติให้เป็นหัวหน้าสถานี โฆษณาของผมมีสินค้า เช่น โซนนี้ กรุนดิก ต้าตุงฯ อยู่ในบโฆษณาเป็นปีๆ สามารถแบ่งมาโฆษณาวิทยุยานเกราะ ได้บ้าง รวมเหล่ากวางทอง แม่โจง มิงบพอช่วยค่าไฟ ค่าพนักงาน ค่าโฆษกฯ ได้ อย่างไม่ฝืดเคืองเหมือนก่อนแก่สถานีวิทยุยานเกราะ

สถานีวิทยุยานเกราะ อันมี พ.อ.เล็ก สุนทรศร เป็นหัวหน้าสถานี พ.อ.สุรินทร์ อยู่บ่อย หัวหน้าฝ่ายช่าง ก็มีรายได้มากกว่าที่ทำงานทั้งสองดูแลมา อยู่ๆ มีจดหมายจากกองทัพ ขอให้วิทยุทหารทุกสถานีทั่วประเทศที่มีสปอร์ต์ หรือรายการ โฆษณา อันมีรายได้ ส่งสปอร์ต์หรือรายการให้บริษัท “ซูว์” และให้คอยรับใบสั่งลงสปอร์ต์

หรือรายการจากบริษัทนี้ออกอากาศได้ต่อไป

สถานีวิทยุทหารทุกสถานีไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เพราะการสร้างสถานีไม่ได้นำเงินของหลวงมาใช้สักบาทเดียว เงินที่ดำเนินงานอยู่นั้นเป็นเงินส่วนตัวทั้งสิ้น คิวกระเป่าที่ไม่ค่อยจะมีคิวออกมาร่วมกันดำเนินงาน เสาอากาศใช้โลหะธรรมดา คือ “ไม่ใส่”

สถานีวิทยุยานเกราะเปิดให้พระมาเทศน์ สั่งสอนอบรมชาวพุทธต่อไปสองปีโดยไม่คิดเงินค่าเวลา จนคำสั่งยกเลิกฉบับนั้นออกมา

ผลที่ผมได้รับ อดอยาก หางานใหม่ทำ รอวันดีเคย

เมื่อถึงวันดีเคยมาถึง รายการโฆษณาเลี้ยงสถานียากมากเพราะสถานีอื่นๆ เช่น ททท. สมัยนั้นชื่ออย่างนี้ ปัจจุบันชื่อ “อสมท.” ก้าวหน้า มีคลื่นเอฟเอ็ม เอเอ็ม หลายคลื่น มีหัวหน้าฝ่ายฝีมือดีโฆษณาเข้าตลอดเวลา

ส่วนวิทยุยานเกราะจัดรายการใหม่ พ.อ.เล็ก ปรีक्षाหัวหน้าฝ่ายรายการว่า “เปิดประกวดกลอนชื่อ “รักเมืองไทย” ดีใหม่เพราะไม่มีสถานีอื่นจัด” ผมไม่ต้องคิด ตอบ “ดีครับ ถ้วยรางวัลต้องเป็นของหัวหน้าสถานีนี้ครับ รางวัลรองลงมาเช่นถ้วยรองชนะเลิศ สิ่งของต่างๆ ผมจัดหาให้”

คุณวิทยา สุขดำรง ผู้ประกาศของสถานีคนหนึ่ง เริ่มประกาศชวนผู้ฟังทางบ้าน ได้ผลครับ ไม่ช้านัก ฝ่ายรับคำกลอน รับผิดชอบพร้อมกลอนส่งมามากมาย จนเต็มแฟ้ม อัดสำเนาส่งกรรมการตัดสินถึงบ้าน สันตศิริ, แก้วฟ้า, พ.อ.เล็ก ร่วมเป็นกรรมการฯ กลอน “รักเมืองไทย” ผนวกกับความรักของหนุ่มสาวทยอยมาเรื่อยๆ

วิทยาบอกหัวหน้าสถานีว่า “ได้ผลครับ เปิดเพลงไทยเดิมคลอ พร้อมอ่านกลอนประกอบ บางครั้งผมตื่นตื่น ผู้เขียนเขียนจากใจ จากความรักชาติ หากอนาคตเรายึดถือความรักชาติเป็นแบบฉบับตลอดไป บ้านเมืองสงบสุขแน่นอน” วิทยากล่าวเสียงสั้น

๖ เดือน ต่อมาที่ห้องอาหาร “เสวย” ย่านฝั่งธนฯ ผม พ.ท.อุทาร์ สนธิวงศ์ณ
อยุธยา และคณะกรรมการที่พอจะว่างงานพร้อมผู้ชนะการประกวด และรอง
ผู้ชนะสามท่าน รอฟังผลจาก พ.ท.อุทาร์ ด้วยใจระทึก อาหารยังไม่เริ่ม ประกาศ
รางวัลก่อน ที่ ๓ ที่ ๒ รางวัลชมเชยและรางวัลชนะเลิศ พร้อมเสียงปรบมือจาก
พวกเราเมื่อผู้ชนะลุกขึ้นเดินไปรับรางวัลจากหัวหน้าสถานี พ.อ.เล็ก สุนทรศร ยิ้ม
ให้ผู้รับรางวัลอย่างภูมิใจ

ข้อความผู้ชนะส่งเข้าประกวดประทับใจผู้ฟังมากที่สุด นำมากล่าวกันจน
บัดนี้ คือประโยคที่ว่า “หากมัวรบราฆ่ากันเอง จะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง”
ผู้แต่งเป็นสาวสวยวัยยี่สิบสี่ นามว่า “คุณสาวตรี วิสุทฺธิผล” เชยยกด้วยเงินจวบ
เบาๆ ส่งสายตาขอบพระคุณผู้ปรบมือให้เกียรติ หัวหน้าสถานีกล่าวขอให้เธออ่าน
กลอนบทชนะเลิศอีกครั้งด้วยตนเอง จบลงด้วย พ.ท.อุทาร์ ยื่นซองบรรจุเงิน
จำนวนหนึ่งมอบให้ พร้อมของอื่นที่ห้างร้านให้มา

เวลาผ่านไปไม่นานนัก สถานีวิทยุยานเกราะซึ่งตั้งอยู่ฝั่งกรมทหารม้ายาน
เกราะดูไม่ค่อยเหมาะสมเพราะเป็นเขตทหาร หัวหน้าสถานีปรึกษากับผม หาผู้รับ
เหมามาก่อสร้างสถานที่อยู่ปัจจุบันนี้ให้ สมัยนั้นจำนวนเงินไม่มากก็ยังคงผ่อน
ส่งเป็นรายเดือนกับผู้รับเหมาโดยผมประสานงาน เสาไม้ไผ่หรือเป็นเสาทันทสมัยมี
๒ ภาค เอเอ็มทั้งคู่ ลูกกรุงดำเนินงานโดยผม ไพรัช และหลวงเมืองฯ วิทยา สุข
ดำรง กับหลวงเมืองร่วมกันทำรายการ “ข่าวสะบัด” วิทยาอ่านจบตอนหนึ่งไม่
ยวนักก็เปิดเพลงแฉกแฉก แฉก สลับตอนท้ายครึ่งหนึ่ง หลวงเมืองเขียนข่าว
สะบัด ไม่นานผู้ฟังจิตใจทั้งเมือง แต่แฟนโทรฯ มาต่อว่าดึกเกินไป เพราะข่าว
สะบัดออกอากาศ ๒ ยามตรงแฟนต้องทำงาน ออกจากบ้าน ๖ โมงเช้า ขอนอน
หัวค่ำ ไม่เพียงเท่านั้น วิทยุยานเกราะยังมี “ลิเก” คณะ “สุขเล็ก” คุณประยูร จรรยา
วงษ์ เขียนบท บางตอน หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ร่วมแสดงด้วย ท่านมาอัดเสียงที่
ห้องอัดของป่าสุลาลีวัลย์ สุวรรณทัต บางครั้ง ทนงศักดิ์ ถักดีเทวา ก็เข้าร่วมแสดง

คณะสุขเล็กเปิดโรงด้วยเรื่อง “กัณฑ์หา-ชาลี” ละครพุททประวัติ แฟนติดงอมแงม
ห่างเอี้ยะลั้ง-เอี้ยะอันเป็นผู้อุปการะ

สถานีวิทยุยานเกราะสมัยนั้นโด่งดังไม่แพ้สถานีวิทยุ ททท. ด้วยรายการ
ละครคณะสุขเล็ก ด้วยการประกวดกลอน และด้วยข่าวสะบัดตบท้าย กล่าวถึงภาค
ลูกทุ่ง คุณจำรัส วิชาตวัส ดำเนินงาน ได้นักจัดรายการเอกอย่างลิเกคณะ “สมศักดิ์
และสหาย” ออกอากาศชั่วโหมงใด คนฟังหยุดทำงานเอาเลย เจ้าของแป้งหอม
“กวนอิม” คุณประจวบ จำปาทอง นั้นแต่ละครรายการของเขา แฟนติดกัน ไข่เล่น
แม้กระทั่ง “สังข์ทอง สีใส” ก็จัดรายการที่ยานเกราะภาคนี้ สังข์ทองสมัยนั้นจี พี
เอ็ม ๑๖ แรง ต้องตาสาว แม้รูปร่างจะไม่เหมือนชายหล่อๆ แฟนเรียกเขาว่า สังข์
ทองหน้าผี ขนาดหน้าผี มีแฟนสวย ควงสลับ ไปมาเรียกว่ารถไฟชนกัน คล้ายล้อ
ตุ๊กตกลกเอก

ระเบียบ เนื่อนวล พระเอกลิเกวิกเมรุปนกับวิกบางลำภู เล่นออกอากาศยาน
เกราะชั่วโหมงใด ชั่วโหมงนั้นสาวโรงงานหยุดคุยเรื่องอื่น จากความเมตตาของนายก
รัฐมนตรีที่ชื่อ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ไม่ใช่หรือ? มีคำสั่งให้เปิดสถานีวิทยุยาน
เกราะทั้ง ๒ ภาค พร้อมวิทยุทหารทั่วประเทศ เมื่อได้ออกอากาศฐานะของนักจัด
รายการจึงกระเตื้องขึ้น โดยเฉพาะ คุณประจวบ จำปาทอง เจ้าของรูปหอมและแป้ง
น้ำ รับเงินละ

พ.อ.เล็ก สุนทรศร ดำเนินงานจนสถานีมีชื่อเสียง เป็นคู่แข่งของ ททท. มี
โอกาสอยู่คู่ผลงานของท่านต่อไปไม่นานนักก็จากโลกไป ก่อนที่ท่านจะจาก ได้
เปิดภาคเอฟเอ็ม คลื่น ๘๘.๐ ให้ พ.ท.อุทาร์ ดำเนินงานรุ่งเรื่องสมกับที่เหน็ดเหนื่อย
กับกิจการวิทยุเพื่อชาติ และเพื่อชาติดังที่ทราบกันตลอดมา

ทุกประเทศพิสูจนแล้วว่าต้องมีการเมือง ไว้ดูแลเมือง ไม่มีไม่ได้ เว้นผีตอง
เหลือง ย้ายเมืองตามสีไบตอง การเมือง โอบอุ้มประเทศชาติยากจนให้มั่งมีศรีสุข
แต่...มุมหนึ่งของการเมือง มีผู้บริหารใจดำแอบสร้าง “ความบอบข้ำแก่ประเทศ

ตนเอง” ซ่อนเร้น โกงกินประเทศตนเองอย่างคาดไม่ถึง บางครั้งกรรมตามมาเรียก
คืน นำตัวไปตัดสินคดีหลายปี ที่ล่อนนวลกินอยู่สุขสบายก็มากาย แล้วสังคม
ยอมรับอีกด้วย...

“คำนำ”

การอ่านบทความใด ผู้อ่านอ่าน ๒ เทียวขึ้นไป จะเห็นอะไรๆ ที่ซ่อนอยู่
ชัดเจนขึ้น อะไรนั้นน่าเกลียดน่ากลัวกว่าเสียร้าย มี “สมญา” ว่า “ซ่อนเล็บ” ท่าน
ผู้อ่านจะซึมซาบกว่าเคี้ยวพริกขี้หนู ๑๐๐ เม็ดพร้อมกัน เราเผ็ดร้อน เราทนได้
ประเทศชาติร้อนเพราะคนใจดำซ่อนเล็บไว้รอเวลาแทงเล็บ “ทำลายประเทศชาติ
ตนเอง” เราทนไม่ได้ ขอประณามว่า นำอายยังเดินลอยหน้าอยู่ในสังคมเราทน
ดูไม่ได้ หน้าซีโกง หน้าที่ไม่น่ายกมือไหว้

ดอกชบาภิรมถนสนั่นม่นเสรีา
อุจจนเวลาทิ้งร่างวางตักดีศรี
ไม่สิ้นจันมั่นใจในความดี
ปล่องชีวิตตามกระแสแพ้อธรรม

◆ ต้นไผ่ชาน้ำ

สิทธิสตรี

วันที่ ๘ มีนาคม ของทุกปีเป็นวันสตรีสากล เนื่องจากแบบวิถีการผลิตของสังคมมนุษย์ในอดีตต้องพึ่งพาผู้ชายที่มีร่างกายแข็งแรงกว่าผู้หญิงในการล่าสัตว์ หาอาหาร ใช้แรงงานทำเกษตรกรรม ตลอดจนการสู้รบในสงครามเพื่อแย่งชิงดินแดนหรือปกป้องดินแดน ฯลฯ ผู้หญิงที่มีร่างกายอ่อนแอกว่าจึงมีสถานะทางสังคมที่ดูจะด้อยกว่าผู้ชายในบางเรื่อง แต่แบบวิถีการผลิตของโลกปัจจุบันที่อาศัยสมองและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยการทำงาน โดยไม่ต้องพึ่งพาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเป็นหลักเหมือนในอดีต ทำให้ผู้หญิงซึ่งมีขนาดสมองไม่ด้อยกว่าผู้ชาย มีศักยภาพที่จะเข้ามามีบทบาทในระบบสังคมเศรษฐกิจการเมืองไม่แตกต่างจากผู้ชาย ส่งผลให้เกิดกระแสการเรียกร้องสิทธิสตรี และความเสมอภาคเท่าเทียมกับผู้ชายในด้านต่างๆ มากขึ้น โดยมีวันสตรีสากลเป็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้เรียกร้องเรื่องนี้

เมื่อพูดถึงสิทธิสตรีและความเสมอภาคเท่าเทียมระหว่างเพศ ดูเหมือนพระพุทธศาสนาจะตกเป็นจำเลยในข้อหาเรื่องลำเอียงทางเพศ เพราะบทบัญญัติในพระธรรมวินัยกำหนดให้ภิกษุณีที่ถึงจะบวชมานานแค่ไหน ก็ต้องให้ความเคารพต่อภิกษุ (ซึ่งเป็นเพศชาย) ที่แม้จะบวชใหม่ก็ตาม

อันที่จริงถ้าพิจารณาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาทั้งหมดโดยรวม ก็มีเพียงบทบัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานะของภิกษุกับภิกษุณีในสังคัมสงฆ์เท่านั้น ที่ดูเหมือนจะเป็นการลิดรอนสิทธิสตรีให้มีความเสมอภาคเท่าเทียมบุรุษ แต่เรื่องนี้ก็น่าจะอธิบายให้เข้าใจเหตุผลความจำเป็นได้ไม่ยากจากพุทธคำรัสที่พระพุทธองค์ทรงปรารภกับพระอานนท์ว่า ถ้าหากทรงอนุญาตให้ผู้หญิงบวชเป็นภิกษุณีแล้ว ภายใต้อสภาพทางสังคมที่มีนักบวชชายและนักบวชหญิงอยู่ร่วมกัน อาจเป็น

อันตรายต่อการประพฤติพรหมจรรย์ของทั้งสองฝ่าย และเสี่ยงต่อข้อครหาในเรื่องความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างเพศตรงข้ามในสังคัมสงฆ์ ซึ่งจะทำให้อายุของพระพุทธศาสนาไม่ยืนนานเท่าที่ควร

อย่างไรก็ตามเมื่อทนต่อการรบเร้าทูลขอของพระอานนท์ไม่ได้ และด้วยพระเมตตาต่อพระนางประชาบดีพระน้านางที่ทรงเล็งดูพระองค์มาแต่เยาว์วัย ในที่สุดพระพุทธองค์ก็ทรงยอมอนุญาตให้พระนางประชาบดีบวชเป็นภิกษุณีองค์แรกในพระพุทธศาสนาได้ แต่มีเงื่อนไขให้ต้องยอมรับครุธรรม ๘ ประการก่อน อันเป็นบทบัญญัติที่ทรงกำหนดขึ้นเพื่อสร้าง “ช่วงห่าง” ระหว่างนักบวชเพศชายกับนักบวชเพศหญิงในสังคัมสงฆ์ จะได้ช่วยป้องกันปัญหาที่ทรงห่วงกังวลและเป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อการประพฤติพรหมจรรย์ของนักบวชทั้งสองฝ่าย อีกทั้งการลดอัตราความยึดมั่นในศักดิ์ศรีตัวตนนั้นย่อมเป็น

ด้านสำคัญประการหนึ่ง ที่ต้องพิจารณาไปสู่การบรรลุมรรคอยู่แล้ว ฉะนั้นการสร้างบทบัญญัติให้ภิกษุณีต้องลดมานะตัวตน (จนดูเหมือนลดศักดิ์ศรีของสตรีไม่ให้เสมอด้วยภิกษุที่เป็นบุรุษเพศ) เช่นนี้ ถ้าหากมองจากแก่นสารเป้าหมายแห่งการบวชซึ่งอยู่ที่การบรรลุมรรคธรรม และการสืบทอดอายุของพระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์สุขต่อมวลมนุษย (ทั้งเพศชายและเพศหญิง) โดยรวมแล้ว บทบัญญัติแห่งพระธรรมวินัยข้างต้นย่อมเกื้อกูลต่อเป้าหมายสุดท้ายดังกล่าว

ขณะเดียวกันในแง่ปรมาัตถธรรม อันเป็นสัจจะความจริงของธรรมชาติ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดแห่งการเรียนรู้ของพระพุทธศาสนานั้น เรื่อง “**สิทธิสตรี**” หรือความเสมอภาคเท่าเทียมทางเพศนี้หาได้มีแก่นสารแห่งความหมายเหมือนเช่นที่ผู้คนทั่วไปเข้าใจแต่ประการใดไม่ เมื่อพูดถึง “**สิทธิสตรี**” คนทั่วไปมักเข้าใจว่ามี “**สัจจะความจริง**” (reality) อย่างหนึ่งในธรรมชาติที่สะท้อนผ่านภาษาคำว่า “**สิทธิสตรี**” โดยถ้ามุขยัประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับ “**ความจริง**” นี้แล้ว ก็จะเป็น

ความ “ถูกต้อง” หรือ “ชอบธรรม” หรือ “ดี” แต่ถ้าประพฤติปฏิบัติขัดแย้งกับ สัจจะความจริงแห่ง “สิทธิสตรี” ดังกล่าว ก็จะเป็นความ “ไม่ถูกต้อง” หรือ “ไม่ชอบธรรม” หรือ “ไม่ดี”

การแสวงหาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ “สัจจะความจริง” ของ สรรพสิ่งในธรรมชาติเช่นนี้เป็นเรื่อง ที่นักปรัชญาถกเถียงกันมายาวนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่นักปรัชญากรีก ตั้งแต่ยุคสมัยของโสกราตีส เพลโต และอริสโตเติล (จนกลายเป็นรากฐาน ของภูมิปัญญาทางตะวันตกที่มีอิทธิพล ครอบงำอารยธรรมมนุษย์ทุกวันนี้) เพลโต (ลูกศิษย์ของโสกราตีส) เชื่อว่า “ความจริง” ของสิ่งต่างๆ คือสิ่งที่ แฝงอยู่ “ภายในจิตปัญญา” ของ มนุษย์ เช่น การที่เรารู้ว่า นาย ก. นาย ข. และ นาย ค. เป็นคน ก็เพราะเรา เข้าใจถึงคุณลักษณะสำคัญของความ เป็นคน (โดยความเข้าใจนี้แฝงอยู่ในจิต ปัญญาของมนุษย์แต่ละคน) เมื่อนาย ก. นาย ข. และ นาย ค. มีคุณลักษณะที่

สอดคล้องกับ “ความจริง” ดังกล่าว เราจึงสรุปได้ว่า นาย ก. นาย ข. และ นาย ค. เป็นคน โดยไม่ใช่เป็นแค่หุ่นยนต์ ที่มีรูปลักษณะภายนอกเหมือนคน และ สามารถทำอะไรต่างๆ ได้คล้ายกับคน แต่ไม่ใช่คน เป็นต้น การจะเข้าถึง สัจจะความจริงในธรรมชาติจึงขึ้นกับการ พัฒนาศักยภาพของสติปัญญา และการใช้เหตุผลที่แฝงอยู่ “ภายในจิต ปัญญา” ของมนุษย์ โดยแนวคิด เช่นนี้ก็คือรากฐานทางปรัชญาของ สำนักจิตนิยม (Idealism)

ขณะที่อริสโตเติลลูกศิษย์ของ เพลโตเห็นต่างจากอาจารย์ โดยอริสโตเติลเชื่อว่า “ความจริง” ของสรรพสิ่งในธรรมชาติแฝงอยู่ภายใน “สิ่งที่ รู้” นั่นๆ ไม่ใช่อยู่ใน “จิตที่รับรู้” เช่น ความจริงของ “คน” ก็คือคุณลักษณะสำคัญบางอย่างที่แฝงอยู่ภายในตัวของนาย ก. นาย ข. และ นาย ค. อันทำให้สิ่งเหล่านี้กลายเป็นคน การแสวงหาความจริงของธรรมชาติจึงอยู่ที่ การ “สกัด” (abstraction) เอาคุณ

ลักษณะร่วมที่เป็นแก่นสาระสำคัญ (essence) ของความเป็นคนออกมาจากตัวของ นาย ก. นาย ข. และ นาย ค. แนวคิดแบบนี้เป็นรากฐานทางปรัชญาของสำนักวัตถุนิยม (Materialism) และเป็นพื้นฐานของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในโลกปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม สำหรับพุทธศาสนาซึ่งมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การศึกษา (หรือ “ศึกษา”) เพื่อให้ประจักษ์

ถึงความจริงตามที่เป็นจริงในธรรมชาติ อย่างเที่ยงตรงในเหตุในผลมากที่สุด จะอาศัย “สติ” (สติสัมโพชฌงค์) เป็นเครื่องมือเฝ้าสังเกตปรากฏการณ์ทั้งหลายทั้งปวง “ที่ถูกรู้” ลึกลงไปถึงระดับเบื้องหลังแห่งกระบวนการรับรู้ที่ก่อรูปเป็นความรู้ ความเข้าใจของมนุษย์เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ แล้ว “วิเคราะห์วิจัย” (ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์) เพื่อทำความเข้าใจกับองค์ประกอบแห่งความรับรู้ที่ก่อรูปเป็นความ “รู้สึก-นึก-คิด”

(เวทนา สัญญา สังขาร)ทั้งหลาย
ทั้งปวงเหล่านั้น ด้วย**“ความเพียร
อย่างต่อเนื่อง”** (วิริยสัมโพชฌงค์) จน
เกิด**“ปัญญา”** (หรือญาณ) ที่ประจักษ์
ถึงความจริงต่างๆ ของธรรมชาติตาม
ที่เป็นจริงลึกลงไป เป็นลำดับๆ

จากลำดับขั้นของความเข้าใจ
ที่เป็น**“ปัญญา”** หรือ**“ญาณ”** ๑๖ ขั้น
(ซึ่งเรียกว่าวิปัสสนาญาณ) นั้น การ
ประจักษ์ถึงความจริงว่าสรรพสิ่งใน
ธรรมชาติที่เรารับรู้เข้าใจ และมีความ
“รู้ลึก-นึก-คิด” อย่างใดอย่างหนึ่ง
เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ขึ้นอยู่กับองค์ประ-
กอบสองส่วน ได้แก่**“สิ่งที่ถูกรู้”** (รูป)
กับ**“จิตที่รับรู้”** (นาม) โดยสองสิ่งนี้
หาใช้สิ่งๆ เดียวกันไม่ แต่อาศัยกันและ
กันเกิดขึ้น ความรู้ ความเข้าใจที่ประ-
จักษ์ชัดเกี่ยวกับความจริงตามที่เป็นจริง
ในธรรมชาติขั้นแรกนี้ เรียกว่า**“นาม
รูปปริจเฉทญาณ”**

การเห็นอย่างประจักษ์ชัดต่อ
ไปว่า**“สิ่ง” (substance)** ซึ่งสามัญ

สำนึกของเราเข้าใจว่าดำรงอยู่อย่างเป็น
ภววิสัย (objective) และรองรับอยู่
เบื้องหลังความเป็นจริงของสิ่งต่างๆ
นั้น แท้จริงแล้วเป็นเพียงมายาคติแห่ง
การปรุงแต่งของ**“สิ่งที่ถูกรู้”** (รูป) กับ
“จิตที่รับรู้” (นาม) ภายใต้กระบวนการ
รับรู้ดังกล่าว การประจักษ์ถึงองค์
ประกอบหรือปัจจัยที่ก่อเกิดเป็นความ
รู้สำนึกนึกคิดแห่งความดำรงอยู่ของ
สรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงในความรับรู้
ของมนุษย์ เป็นปัญญาลำดับขั้นถัดมาที่
เรียกว่า**“ธรรมฐิติญาณ”** หรือ**“ปัจจัย-
ปริคคหญาณ”**

ถ้ากำลังของ**“สติ”** และ**“ปัญญา**
ที่ทำการวิเคราะห์วิจัย” มีมากพอ
เพราะมี**“ความเพียร”** ที่จะเฝ้าสังเกต
อย่างต่อเนื่องด้วยใจจดจ่อ ก็จะสังเกตเห็น
ถึงธรรมชาติของความ**“รู้ลึก-นึก-
คิด”** ที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่แล้วดับไปตลอด
เวลา ส่งผลทำให้**“ความเป็นจริงของ
สิ่งที่ถูกรู้”** ซึ่งเราเคยเข้าใจว่าดำรงอยู่
อย่างเที่ยงแท้เป็นภววิสัยนั้นๆ แท้จริง
แล้วไม่ได้มีคุณลักษณะเป็นอย่างเช่นที่

สามัญสำนึกของเราเข้าใจ การได้สัมผัสถึงความจริงตามที่เป็นจริงด้วยจิตซึ่งประจักษ์ชัดใน “สามัญลักษณะ” แห่งธรรมชาติของสรรพสิ่งที่ “ถูกรู้” เช่นนี้ เป็นปัญญาลึกซึ้งยิ่งขึ้นซึ่งพุทธศาสนาเรียกว่า “สัมมสนญาณ”

เมื่อสติมีความละเอียดยิ่งขึ้นจนตามเห็นกระแสความ “รู้สึก-นึก-คิด” ที่เกิดดับอย่างต่อเนื่องเป็นสันตติเหมือนภาพยนตร์ซึ่งแท้จริงแล้วเกิดจากภาพแต่ละเฟรมที่ไม่มีแก่นสารความหมายอะไรในตัวเอง แต่เมื่อฉายไปปรากฏบนจออย่างต่อเนื่องจนเราเห็นเป็นภาพบทบาทของตัวละครที่ก่อให้เกิดเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ และเกิดเป็น “ความหมาย” ที่ทำให้เรารู้สึกตื่นเต้น ตกใจ ดีใจ เสียใจ ฯลฯ ปัญญาที่ละเอียดยิ่งขึ้นจนเห็นความจริงตามที่เป็นจริงของธรรมชาติในขั้นนี้เรียกว่า “อุทยัพพญาณ”

กระทั่งสามารถประจักษ์ชัดถึงความจริงของธรรมชาติต่อไปว่า เป็น

เพียงกระแสการเกิดดับของความ “รู้สึก-นึก-คิด” ที่หาแก่นสารอะไรไม่ได้เลยจนสรรพสิ่งที่ทั้งหลายทั้งปวงที่เรารับรู้และมีความรู้สึกนึกคิดว่าดำรงอยู่อย่างเป็นตัวเป็นตนเกิดการ “พังทลาย” ลงหมด ปัญญาที่ประจักษ์ชัดถึงความจริงของธรรมชาติในลำดับขั้นนี้เรียกว่า “ภังคญาณ”

แล้วในที่สุดเราก็จะตระหนักรู้ถึง “ภัยแท้จริง” ของชีวิต ซึ่งมีสถานะเป็นเพียงกระแสการเกิด-ดับๆ อยู่เช่นนี้ตลอดนิรันดร์โดยไม่มีจุดเริ่มต้นและไม่มีจุดสิ้นสุด ภายใต้อันตรายของเวลาในปัจจุบันขณะที่หาอิสรภาพอะไรไม่ได้จบช่วงวันนิรันดร์ ปัญญาลำดับขั้นนี้เรียกว่า “ภยตูปัญฐานญาณ” อันเป็นปัญญาที่ประจักษ์ถึง “ทุกขอริยสังข” ซึ่งเป็นอริยสังขข้อแรกในหลักอริยสังขสี่ที่พระพุทธองค์ทรงค้นพบ จากนั้นการเห็นทุกขอริยสังขจะนำไปสู่ความพยายามคืนรินแสวงหาทางหลุดพ้นจากสังขารความปรุงแต่งของ “รูป-นาม” เพื่อหนีออกจากวัฏสงสารอัน

ไม่มีที่สิ้นสุดนี้ และนำไปสู่ลำดับชั้นของปัญญาหรือ “ญาณ” ที่สูงยิ่งๆ ขึ้นเป็นลำดับๆ ต่อไป จนเข้าถึง “มรรคญาณ” “ผลญาณ” และ “ปัจจุเวกขณญาณ” ที่เป็นปัญญาญาณขั้นที่ ๑๔, ๑๕ และ ๑๖ ของลำดับขั้นสุดท้ายแห่งวิปัสสนาญาณ ๑๖ ชั้นในที่สุด

การเข้าใจ “ความจริง” ของธรรมชาติด้วยการอาศัย “สติ” (สติสัมโพชฌงค์) “การพิจารณาเหตุ” (ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์) และ “ความเพียร” (วิริยสัมโพชฌงค์) เป็นเครื่องมือหลักในการเฝ้าสังเกตปรากฏการณ์ทั้งหลายทั้งปวงของธรรมชาติที่ “ถูกรับรู้” ในความ “รู้สึก-นึก-คิด” ของมนุษย์นั้น เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ “ความจริง” ของธรรมชาติตามแบบที่นักปรัชญาอย่างเพลโตหรืออริสโตเติลใช้ ก็คงเปรียบได้กับความรู้ ความเข้าใจของมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติภายใต้เครื่องมือการสังเกตที่มีขอบเขตจำกัดในยุคสมัยของนิวตัน จนก่อให้เกิด

โลกทัศน์ในการเข้าใจชีวิต โลก และจักรวาลแบบกลไก บนพื้นฐานของทฤษฎีทางฟิสิกส์แบบเก่าที่นิวตันค้นพบ

แต่เมื่ออาศัยเครื่องมือการสังเกตที่มีระดับความละเอียดมากขึ้น ถึงขั้นลึกลงไปๆ ในระดับอนุภาคภายในอะตอม และกว้างใหญ่ไพศาลออกไปในระดับของดาราจักร (Galaxy) ที่โลกเป็นแค่เสมือนเม็ดทรายเล็กๆ เม็ดหนึ่งในสายธารของดาราจักรทางช้างเผือก ที่เป็นเพียงหนึ่งในดาราจักรทั้งหลายที่มีอยู่นับล้านๆ ดาราจักรในมหาสมุทรแห่งดวงดาวของเอกภพ โลกทัศน์เกี่ยวกับ “ความจริง” ของธรรมชาติบนพื้นฐานทางทฤษฎีฟิสิกส์สมัยใหม่ (ที่ตั้งอยู่บนเสาหลักสองต้นของทฤษฎีกลศาสตร์ควอนตัม กับทฤษฎีสัมพัทธภาพของไอน์สไตน์) ได้ทำให้มนุษย์ประจักษ์ถึงสถานะของ “ความจริง” เกี่ยวกับสรรพสิ่งในธรรมชาติที่แตกต่างจากโลกทัศน์แบบกลไกในอดีตอย่างมีนัยสำคัญฉับไฉน การเข้าใจและเข้าถึง

“ความจริง” ของธรรมชาติภายใต้ ปัญญาญาณทางพุทธปรัชญา (หรือ พุทธปัญญา) ก็มีลักษณะแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญจากความรู้อื่นๆ ความเข้าใจ ธรรมชาติด้วยปัญญาแบบสามัญสำนึก ของผู้คนทั่วไปฉนั้น

ภายใต้การเข้าใจ “ความจริง” ของธรรมชาติในระดับที่เป็น “ปรมาัตถธรรม” นี้ สถานะแห่งความหมาย ของคำว่า “สิทธิสตรี” ในพุทธปรัชญา จะมีความหมายความสำคัญต่อเมื่อเป็น “สิทธิ” ที่นำไปสู่การเข้าใจและเข้าถึง สัจจะความจริงของธรรมชาติ หรือพูด ง่ายๆ คือเป็น “สิทธิ” ที่จะสามารถช่วย ให้ “สตรี” ได้มีโอกาสประพฤติปฏิบัติ ธรรมเพื่อให้เข้าถึงธรรมนั่นเอง หากใช่ เป็นสิทธิเสรีภาพของสตรีที่จะกระทำ สิ่งต่างๆ ตามอำเภอใจไม่ (ดังเช่นสิทธิ เสรีภาพที่จะถอดเสื้อผ้า เหลือแต่ชุด ชั้นในของเด็กนักเรียนหญิง แล้วถ่าย ภาพเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตที่เป็น ขาวในสื่อต่างๆ เป็นต้น) บนพื้นฐาน แห่งความหมายของ “สิทธิสตรี” ใน

หลักพุทธปรัชญาเช่นนี้ บทบัญญัติ ของพระธรรมวินัยที่กำหนดให้ภิกษุณี มีสถานะในสังคมสงฆ์ที่ต่ำกว่าภิกษุ จึง มิได้มีนัยแห่งความหมายที่ขัดต่อ “สิทธิ สตรี” แต่ประการใด

Tips

ข้อเสนอแนะช่วยลดภาวะโลกร้อน จาก หนังสือ Green Guide

● ห้องรับแขก

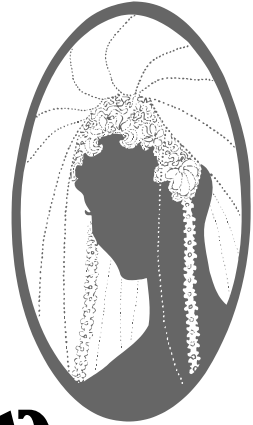
- เลิกใช้หลอดไส้ ใช้หลอดตะเกียบ ใช้งาน ได้นานกว่า ให้แสงสว่างมากกว่าแต่กินไฟ น้อยกว่าหลอดไส้ถึง ๘๐%

- แต่งบ้านด้วยเฟอร์นิเจอร์เก่า เก๋ เท่ ไม่สิ้น เปลืองแถมให้ลูกคลาสิกไปอีกแบบ
- งดปูพรมในบ้าน เพราะว่าจะเป็นแหล่ง สะสมฝุ่น แล้วชั้นตอนในการทำความสะอาด สะอาดนั้นยุ่งยากมาก ต้องใช้เครื่องดูดฝุ่น น้ำยาทำความสะอาดพิเศษ ทำให้สิ้น- เปลืองทั้งแรง พลังงานและเงิน

แต่งเพื่ออยู่ มีใช้แต่งเพื่อดูเชิง

เกริ่น

ผลพลอยได้ของ “โลกาภิวัตน์”
เรื่องหนึ่งก็คือ “การหย่าร้าง” ที่นับวัน
จะรุนแรงมากขึ้น

เหตุผลก็คือ เมื่อผู้หญิงออกทำงาน
นอกบ้าน ความสามารถในการ “พึ่งตน”
จะสูงขึ้น

ความอดทนจึงลดลง “ไม่มีคุณ ฉันก็
อยู่ได้!” จึงเป็นแนวคิดที่อันตรายอย่างยิ่ง
ต่อความมั่นคงของครอบครัว!

คุณชายโหลยโทย-คุณหญิงสุดเหวี่ยง

๑๐๐ ปีที่แล้ว ผู้ชายทำงานหาเงิน
ยกงานบ้านให้ผู้หญิง

๑๐๐ ปีผ่านไป ผู้ชายก็ยังปฏิบัติตน
เสมอต้นเสมอปลาย ยกงานบ้านให้
หมด!

แต่สำหรับบทบาทของผู้หญิง
เปลี่ยนไปอย่างรุนแรง จากชีวิตที่ต้อง
พึ่งพาคุณชาย ๑๐๐% ก็ลดลง

การศึกษามีส่วนผลักดันให้ผู้หญิง
อาจหาญขึ้น เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น

เมื่อต่างคนต่างทำงานนอกบ้าน
ความตระหนง ความเชื่อมั่นย่อมเข้มข้น
การปรับตัวเข้าหากันเริ่มเป็นเรื่อง
ยาก

ผู้ชายหลายๆ คน ยังคิดแบบเก่าๆ
แบบผู้ชายเมื่อ ๑๐๐ ปีที่แล้ว แต่ผู้หญิง
เปลี่ยนไปแล้ว รู้บ้างไหม?

เรื่องของช่างเท้าหน้ากับช่างเท้า
หลังได้กลายมาเป็น “เธอเป็นเท้าซ้าย
ฉันเป็นเท้าขวา

เราจึงคือหญิง-ชาย ที่กอดคอเดินไป
ด้วยกัน มิใช่เดินตามต้อยๆ อีกต่อไป”

ผู้ชายดาวอังคาร ผู้หญิงดาวพฤหัสบดี

อย่างไรก็ตามการรู้จักธาตุแท้ของ
กันและกันย่อมเป็น โอกาสที่จะสร้าง
ชีวิตครอบครัวให้ยั่งยืน และมีความสุข

ในยุคที่ทองราคาบาทละไม่กี่ร้อย
อาจจะไม่จำเป็นต้องเรียนรู้มากแต่ใน
ยุคทองบาทละ ๒๕,๐๐๐ บาท เราจะ
ดูชาย-เฉยเมยไปลอยไปตามยถากรรมไม่
ได้เด็ดขาด

ต้องตั้งใจให้ชีวิตครอบครัวอยู่รอด
ปลอดภัย!

- ๔๒ - *๑๑๑๑*

ชูกำปั้นสู้ๆ ไม่ได้แล้ว ต้องลงมือ
ปฏิบัติจริง!

สู้ไม่ถอยอดทอง-กระบองยอดเพชร

ผู้หลักผู้ใหญ่มักจะอวยพรด้วยคำ
อมตะนี้เสมอๆ แต่จะถึงฝั่งสักกี่คู่อัน
เล่า?

การรู้จักนิสัยใจคอของกันและกันก็
ยังเป็นสาระสำคัญที่ต้องศึกษา

อุปนิสัยพื้นฐานของดาวอังคารกับ

ดาวพลูโตมีหลายอย่างที่แตกต่างกัน
สุดกู่

เราจะปรับตัวเองหรือให้คนรักปรับ
หรือปรับทั้งคู่?

เรื่องของคุณ
ที่ทำงาน

ด้วยทฤษฎี
แห่งรัก แม่จะยิ่ง
ใหญ่สำหรับผู้
หญิงความรักนั้น
เป็นทั้งหมดของ
ชีวิต เป็นทุกสิ่ง
ทุกอย่างของเธอ
เพราะเหตุนี้
จึงเป็นที่มาของ
วลีฝั่งเพชร “เสีย
ทองเท่าหัว ไม่
ยอมเสียผิวให้
ใคร”

ผู้หญิงอาจจะยอมทุกอย่าง บางคน
ถูกข่ม ถูกตบตี ถูกเอารัดเอาเปรียบ ก็
ทนได้ “ศรีทนได้ค่ะ!” แต่เมื่อใดก็ตาม
ที่คุณชายนอกใจ วันนั้นก็คือวันแตก

มีความจริงที่อยาก
บอก “เลือกคนผิด”
ไม่มีทรอก มีแต่
เลือกคนที่ไม่ถูกใจ
๑๐๐ % หรือไม่
ถูกสเปค

หัก และบางทีก็อาจเป็น “วันตาย!”
ความรักของคุณชาย มองในแง่ดี
มองอย่างพยายามเข้าใจ เราอาจสันนิษ-
ฐานว่า เพราะผูกพันกับวัฒนธรรมเก่า

แก่มานาน รวม
ไปถึงสัญชาติ-
ญา ณ ดิบ แต่
ปางบรรพ์ ตั้ง
แต่สมัยผู้ชาย
เป็นเจ้าของชีวิต
ผู้หญิงเป็นทาส
ซื้อขายกันได้
ผู้ชายจะมีเมีย
สักกี่คน เป็น
เอกสิทธิ์ของ
เอกบุรุษทีเดียว

มองในแง่
วิวัฒนาการชีวิต
สัตว์ตัวผู้จะมี
เมียหลายตัวอยู่
กันเป็นฝูง เวลา
ตัวผู้จากที่อื่นเดินเข้ามาก็จะถูกขับไล่
และประกาศอย่างอหังการ “ทั้งหมดนี้
ของกู!”

การจะให้ผู้ชายมีรักเดียวใจเดียวจึงเป็นเรื่องยาก เป็นสัญชาตญาณดิบของเขา

เพราะเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องให้ปฏิบัติ ปฏิญาณตน ถ้อยคำ ๕ เป็นสรณะของชีวิต

หากทำไม่ได้ ยินดีลดเงื่อนไข ถ้อยคำข้อเดียวก็พอ “ศีลข้อ ๓”

แก่นชีวิตคู่ก็เอาอยู่!

ความเปลี่ยนแปลงหลังแต่งงานที่ต้องสังวร

เพราะการแต่งงานเป็นการลงทุนทั้งชีวิต เลือคนผิดอาจคิดจนตัวตายก็เป็นเรื่องจริง!

หนุ่มสาวหลายๆ คน จึงคิดใหม่ ทำใหม่ “แต่งเพื่อคูเขิง ไม่ถูกใจก็เลิกกัน!”

มีความจริงที่อยากบอก “เลือกคนผิด” ไม่มีหรือก็มีแต่เลือกคนที่ “ไม่ถูกใจ ๑๐๐ %” หรือ “ไม่ถูกสเป็ค ไม่ตรงกับเกณฑ์มาตรฐานบางข้อ

การมีคู่ชีวิตเป็นคนไม่ดี เป็นคนเห็นแก่ตัว หรือไม่เห็นแก่ครอบครัว ก็ไม่ใช่ “เลือกคนผิด”

แต่เราได้คุณภาพแค่นี้ๆ ก็ได้แต่ “ทำใจ” “ปรับใจ” อยู่กันไป

สมัยโน้นเราคลุมถุงชน แต่งแล้วก็แต่งเลย จึงมีแต่การปรับที่ตัวเอง ทนๆ กันไปจนลูกเต้าโต

อยู่กันมาเป็นสิบๆ ปี บางคนก็เปิดใจ อยากจะเลิก อยากจะหย่าเป็นร้อยๆ ครั้ง!

ความรักมีทดลองงานจะได้ไหม?

เป็นเรื่องยากที่จะบอกว่า คนนี้ใช่หรือไม่ใช่

งูไม่เลี้ยงก็ไม่รู้พิษ คนไม่ทำงานก็ไม่รู้จักธาตุแท้

ใครบางคนเห็นนิสัยอย่างนี้ๆ แต่พอจับมาทดลองงานก่อนบรรจุ ก็ผิคาดเยอะเยะ

ที่ว่าดี พอทำงานถึงรู้ว่าไม่ใช่!

งานยังมีการทดลอง แต่ความรักยากกว่านั้น

สักวันหนึ่งที่ใช้ชีวิตร่วมกัน นอนเตียงเดียวกัน คู่รักหลายๆ คนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป ไม่เหมือนตอนจับกัน

เป็นความลับของบุ๋มที่เดียว ที่แม่

เจ้าตัวก็ยังไม่รู้อุปนิสัยของตัวเอง
เกี่ยวกับความรัก!

ชีวิตหลังแต่งงาน บางคนพบธาตุแท้
ของตัวเอง โอ้โฮ! เราแย่งขนาดนี้เขี้ยว
หรือ ก็มีจริง!

หากมอง “การได้เสีย” เป็นเรื่อง
เสียเปรียบของผู้หญิง การ “ชิงสุกก่อน
ห่าม” หรือ “อยู่ก่อนแต่ง” ก็ต้องถือเป็น
เรื่องเสียเปรียบในทำนองเดียวกัน

บทสรุปชีวิตวิวาห์

เพราะการมีชีวิตครอบครัวเป็นเรื่อง
ยากกว่าการทำปริญญาเอก โอกาสที่จะ
หย่าร้างหรือเลิกกันจึงค่อนข้างสูง

ท่านผู้รู้เปรียบเทียบชีวิตคู่ เหมือน
กบกับหนูที่เป็นเพื่อนสนิทกัน รักกัน
มากจึงผูกขากันไปไหนไปด้วยกัน

เมื่อกบเห็นบ่อน้ำก็ลืมหูลึก กระโดด
ลงเล่นน้ำ คำพูดคำว่าย โดยลืมหูลึกเพื่อนหนู
ที่ผูกขาอยู่

เมื่อหนูตายเหยี่ยวเห็นก็ลงมาโฉบ
กิน กบจึงพลอยติดร่างแหไปด้วย

สรุปก็คือตายทั้งคู่!

เมื่อคนสองคนอยู่ด้วยกัน ความ
สนุกส่วนตัวต้องลดลง การเอาแต่ใจ
ต้องลดลง ต้องอดทนมากขึ้น เสียสละ
มากขึ้น ให้เกียรติกันมากขึ้น

ชีวิตคู่จึงมิใช่แค่เสื่อผืนหมอนใบ
แล้วลุย! แต่ต้องอาศัยคุณธรรมหลายๆ
อย่าง เพื่อนานาวาลำนี้ไปให้ตลอดรอด
ฝั่ง

อุปสรรคอาจมีมากมายแต่ผ่านมาได้

มิใช่ชัยชนะ ต้องอดทน รอคอยและให้อภัย!

“กาลเวลา” ที่เดินผ่านไป บางทีก็เป็นเครื่องมือประคองชีวิตคู่ให้อยู่รอด

แต่หากใครก็ตามบอกว่า จะไม่ยอมอดทน จะไม่ยอมเสียสละ ถ้าคิดอย่างนี้ ก็อย่าแต่งงาน มันจะทำให้อีกฝ่ายตกนรกเปล่าๆ!

คู่ชีวิตของทุกคน อาจจะเป็นบารมี อาจจะเป็นวิบาก เราก็มีแต่ปรับตัวเราก่อน

ที่สุดของที่สุด หากจะหย่าร้าง ถ้าจำเป็นก็ต้องทำ มิใช่ทำไม่ได้

คนโบราณแต่งบทกลอนสอนใจ

“อยู่คนเดียวแสนสบายแต่ไม่สนุก
อยู่สองคนแสนสนุกแต่ไม่สบาย”

ได้อย่างก็เสียอย่าง การแต่งงานเป็นการลงทุนที่สูง อุปสรรคก็เยอะ

แต่มนุษย์เราพร้อมจะลงทุน สู้อิပ်ดา!

ชีวิตแต่งงาน เตือนไว้ก่อน ยิ่งกว่าฝ่าด่านอรหันต์

คนดีสองคน ดีพร้อม ดีเลิศแต่พอมมา

ใช้ชีวิตร่วมกันก็ยังไม่รอด

มันราวกับเป็นแดนอาถรรพ์เขียว
แหละ!

ขอเชิญท่านที่เชื่อมั่นเข้าสู่จุดสตาร์ท
กรรมการเป่านกหวีดพร้อมให้
สัญญาณ...เตรียมตัว!

ขอให้โชคดี!

Tips

● ห้องครัว

- ขวดน้ำพลาสติกเป็นขยะย่อยยาก เปลี่ยนมาใช้เครื่องกรองน้ำ เปิดดื่มได้เลยหรือต้มน้ำด้วยเตาแก๊ส ประหยัดแก๊มช่วยโลกร้อนอีกต่างหาก

- ใช้ภาชนะรองน้ำล้างผัก ผลไม้ สะอาดแถมประหยัดกว่าเป็นไหนๆ

- รู้ปะ? ล้างถ้วยชามจากก๊อกลงโดยตรงใช้น้ำถึง ๙ ลิตร/นาที เปลี่ยนมาเช็ดคราบสกปรกจากถ้วยชามออกก่อน แล้วล้างพร้อมกันในอ่างน้ำดีกว่า

- ลดเนื้อ หันมาทานผักตามฤดูกาล=ลดโลกร้อน ลดโรคอ้วน

(จากหนังสือ Green guide)

คำตอบมี ๒ ข้อ

เวลาเรียนหนังสือ คำตอบต้องมีข้อเดียว

แต่ห้องเรียนชีวิต คำตอบมักจะมี ๒ ข้อเสมอ

ปรากฏการณ์ธรรมชาติ นักจิตวิทยา คิดค้นจนได้ข้อสรุป แต่ปรากฏการณ์ชีวิต การด่วนสรุป ด่วนฟันธง อาจสร้างบาปกรรมติดตัวตลอดชีวิต!

และแน่ๆ ก็คือ เราจะโง่กับชีวิตจนวันตาย เราจะเป็นคนน่ารังเกียจ ไม่มีใครอยากคบ

“คำตอบมี ๒ ข้อ” เตือนตนเตือนจิต เปลี่ยนวิธีคิด ย่อมเปลี่ยนชีวิตให้สดใส

มองโลกในแง่ดี สอนกันทั้งปี ท่องได้เป็นนกแก้วนกขุนทอง แต่ลงมือปฏิบัติกลับเป็นนกสูนกเกล้าแมว!

“คำตอบมี ๒ ข้อ” เป็นอีกหนึ่งวิธีของ Positive thinking

เพราะเอาแต่ใจ เอาแต่ตัวเอง สัญชาตญาณด่วนสรุปจึงมักสร้างปัญหา กลายเป็นคับแคบ

กลายเป็นคนมองโลกอย่างพร่ามัว

“กระเป๋ารถเมล์ทอนดั่งคัสคิด – โกงเราแน่ๆ”

“คนขับรถปาดหน้า-แกล้งเราชั่วว์”

“เพื่อนๆ พุดจาจูดูกเรา” ฯลฯ ฯลฯ

แต่ละวัน ฉากชีวิตเกิดดับเลื่อนผ่านหน้ามากมายมหาศาล จะคำนึงคำนวน เหตุการณ์เป็นเช่นใด?

ปราชญ์แห่งโลกให้โอวาท “มนุษย์เรามักจะตัดสินคนอื่นด้วยการกระทำ แต่มักจะตัดสินตัวเองด้วยเจตนา!”

เพราะเหตุนี้คำตอบจึงต้องมี ๒ ข้อ!

หลายๆ ครั้งที่เรามักจะพุดว่า “ใครจะไปรู้ใจเขา” เพราะใจเขา มิใช่ใจเราจะตอบแทนเขาได้อย่างไร?

“คำตอบมี ๒ ข้อ” นักวิชาการอาจจะบอกเป็นคำตอบเชิงจิตวิทยา แต่มนุษย์ธรรมดาเดินดินต้องบอกว่า นี่แหละ “ทางรอด” ของชีวิต

หลุดพ้นจากความทุกข์
หลุดพ้นจากความเศร้าหมอง
และหลุดพ้นจากชีวิตโดดเดี่ยว

“คำตอบมี ๒ ข้อ” จึงเป็นคำตอบที่ สลัดโซ่ตรวนแห่งพันธนาการให้แตก กระจุก

เพราะเหตุนี้หากจะสร้าง “EQ” “IQ” “MQ” จึงมิใช่เรื่องยาก เพราะเรามีคุณสมบัติที่เก่งแสนเก่ง

มีเครื่องมือวิเศษที่จะเจาะกำแพง อวิชชา

ต่อแต่นี้ ทั้งชาตินี้และชาติหน้าเรา จะไม่ชี้ใครด้วยนิ้วเดียว แต่จะชี้ด้วย ๒ นิ้ว เป็นสัญลักษณ์เตือนตน

Tips

● ห้างน้ำ

- “ทิชชู” ลดๆ หน่อย บางคนดึงทิชชูมาใช้ ยาวอย่างกับจะเอามาพันมัมมีได้ทั้งตัว ซึ่งหมายถึงการโค่นต้นไม้ลงจำนวนมหา- ศาล คิดก่อนใช้ ใช้เท่าที่จำเป็น ก็ช่วยได้ มากแล้ว

- ปิดไฟ จุดเทียน
แนะนำเทียนขี้ผึ้ง
แท้ หรือเทียนไข
ถั่วเหลือง โรแมน-

ติกสุดๆ

- เครื่องชั่งน้ำหนักแบบอนาล็อก ที่หน้าปิด เป็นเข็มบอกน้ำหนัก ไม่ต้องใส่ถ่าน ลด ขยะพิษที่เต็มไปด้วยโลหะหนัก

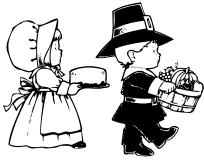
- การอาบน้ำแบบแคร์โลก คือการอาบน้ำ โดยฝักบัว ยิ่งรูเล็ก ยิ่งแคร์มาก และอาบ ให้เร็วที่สุด ไม่ต้องถึงกับอาบน้ำแบบค่าย ทหาร แค่อาบสัก ๓ นาที ประมาณว่าร้อง เพลงโปรดจบ ๑ เพลงก็พอ

รู้ปะ? การใช้ถ้วยน้ำตอนแปร่งฟันจะ ใช้น้ำประมาณ ๓ กระป๋องน้ำอัดลม แต่การ ปล่อน้ำไหลจากก๊อกตลอดการแปร่งฟัน จะใช้น้ำถึง ๙๐ กระป๋องน้ำอัดลม

(จากหนังสือ Green guide)

ความสุข

ที่ถูกลมองข้าม

คุณ เป็นคนหนึ่งหรือไม่ที่เชื่อว่ายิ่งมีเงินทองมากเท่าไร ก็ยิ่งมีความสุขมากเท่านั้น ความเชื่อดังกล่าวดูเผินๆ ก็น่าจะถูกต้องโดยไม่ต้องเสียเวลาพิสูจน์ แต่ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ประเทศไทยน่าจะมีคนป่วยด้วยโรคจิตน้อยลง มีไข้เพิ่มมากขึ้น ทั้งๆ ที่รายได้ของคนไทยสูงขึ้นทุกปี ในทำนองเดียวกัน ผู้จัดการก็น่าจะมีความสุขมากกว่าพนักงานระดับล่างๆ เนื่องจากมีเงินเดือนมากกว่า แต่ความจริงก็ไม่ใช่เช่นนั้นเสมอไป

ไม่นานมานี้มหาเศรษฐีคนหนึ่งของไทย ได้ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า เขารู้สึกเบื่อหน่ายกับชีวิต เขาพูดถึงตัวเองว่า “ชีวิต (ของผม) เริ่มหมดค่าทางธุรกิจ” ลึกลงไปกว่านั้นเขายังรู้สึกว่าตัวเองไม่มีความหมาย เขาเคยพูดว่า “ผมจะมีความหมายอะไรก็เป็นแค่...มหาเศรษฐีหมื่นล้านคนหนึ่ง” เมื่อเงินหมื่นล้านไม่ทำให้มีความสุข เขาจึงอยู่เฉยไม่ได้ ในที่สุดจึงเดินจนได้เป็นรัฐมนตรี ขณะที่เศรษฐีหมื่นล้านคนอื่นๆ ยังคงมุ่งหน้าหาเงินต่อไป ด้วยความหวังว่า ถ้าเป็นเศรษฐีแสนล้านจะมีความสุขมากกว่านี้

คำถามก็คือเขาจะมีความสุขเพิ่มขึ้นจริงหรือ?

คำถามข้างต้นคงมีประโยชน์ไม่มากนักสำหรับคนทั่วไป เพราะชาตินี้คงไม่มีวาสนาแม้แต่จะเป็นเศรษฐีร้อยล้านด้วยซ้ำ แต่อย่างน้อยก็คงตอบคำถามที่อยู่ในใจของคนจำนวนไม่น้อยได้บ้างว่า ทำไมอัศวินมหาเศรษฐีทั้งหลายรวมทั้ง บิลล์ เกตส์ จึงไม่หยุดหาเงินเสียที ทั้งๆ ที่มีสมบัติมหาศาล ขนาดนั่งกินนอนกินไป ๗ ชาติก็ยังไม่หมด แต่ถ้าเราอยากจะได้ค้นพบคำตอบให้มากกว่านี้ ก็น่าจะขออนุญาตตัวเองด้วยว่า ทำไมถึงไม่หยุดซื้อแผ่นซีดีเสียทีทั้งๆ ที่มีอยู่แล้วนับหมื่นแผ่น ทำไมถึงไม่หยุดซื้อเสื้อผ้าเสียทีทั้งๆ ที่มีอยู่แล้วเกือบพันตัว

ทำไมถึงไม่หยุดซื้อรองเท้าเสียทีทั้งๆ ที่มีอยู่แล้วนับร้อยคู่

แผ่นซีดีที่มีอยู่มากมายนั้น บางคนฟังทั้งชาติก็ยังไม่หมด ในทำนองเดียวกัน เสื้อผ้าหรือรองเท้าที่มีอยู่มากมายนั้น บางคนก็เอามาใส่ไม่ครบทุกตัวหรือทุกคู่ด้วยซ้ำ มีหลายตัวหลายคู่ที่ซื้อมาโดยไม่ได้ใช้เลย แต่ทำไมเราถึงยังอยากจะได้อีกไม่หยุดหย่อน

ใช่หรือไม่ว่า สิ่งที่เราได้อยู่แล้วใน
มีอนั้น ไม่ทำให้เรามีความสุขได้มากกว่า
สิ่งที่ได้มาใหม่ มีเสื้อผ้าอยู่แล้วนับร้อยก็
ไม่ทำให้จิตใจเบ่งบานได้เท่ากับเสื้อ ๑
ตัวที่ได้มาใหม่ มีช็อคโกแลตนับพันก็ไม่ทำ
ให้รู้สึกตื่นเต้นได้เท่ากับช็อค ๑ แผ่นที่ได้
มาใหม่ ในทำนองเดียวกัน มีเงินนับร้อย
ล้านในธนาคารก็ทำให้รู้สึกปลาบ-
ปล้ำใจเท่ากับเมื่อได้มาใหม่อีกหนึ่งล้าน

พูดอีกอย่างก็คือ คนเรานั้นมักมี
ความสุขจากการได้ มากกว่าความสุข
จากการมี มีเท่าไรก็ยังไม่อยากจะได้มา
ใหม่ เพราะเรามักคิดว่าของใหม่จะให้
ความสุขแก่เราได้มากกว่าสิ่งที่มีอยู่เดิม

บ่อยครั้งของที่ได้มาใหม่นั้นก็
เหมือนกับของเดิมไม่ผิดเพี้ยน แต่เพียง
เพราะว่ามันเป็นของใหม่ก็ทำให้เราดีใจ
แล้วที่ได้มา จะว่าไปนี่อาจเป็นสัญชาต-
ญาณที่มีอยู่กับสัตว์หลายชนิดไม่เฉพาะ
แต่มนุษย์เท่านั้น ถ้าโยนน้องไก่ให้หมา
หมาก็จะวิ่งไปคาบ แต่ถ้าโยนน้องไก่ขึ้น
ใหม่ไปให้ มันจะรีบคาบของเก่าและคาบ
ขึ้นใหม่แทน ทั้งๆ ที่ทั้งสองชิ้นก็มีขนาด
เท่ากัน ไม่ว่าจะหมาตัวไหนก็ตาม ของเก่า

ที่มีอยู่ในปากไม่น่าสนใจเท่ากับของใหม่
ที่ได้มา

ถ้าหากว่าของใหม่ให้ความสุขได้
มากกว่าของเก่าจริงๆ เรื่องก็น่าจะจบ
ลงด้วยดี แต่ปัญหาก็คือของใหม่นั้นไม่
นานก็กลายเป็นของเก่า และความสุข
ที่ได้มานั้นในที่สุดก็จางหายไป ผลก็คือ
กลับมารู้สึก “เฉยๆ” เหมือนเดิม และ
ดังนั้นจึงต้องไล่ล่าหาของใหม่มาอีก
เพื่อหวังจะให้มีความสุขมากกว่าเดิม แต่
แล้วก็วกกลับมาสู่จุดเดิม เป็นเช่นนี้ไม่
รู้จบ น่าคิดว่าชีวิตเช่นนี้จะมีความสุข
จริงหรือ?

เพราะไล่ล่าแต่ละครึ่งก็ต้อง
เหนื่อย ไหนจะต้องชวนขวหาเงินหา
ทอง ไหนจะต้องแข่งกับผู้อื่นเพื่อให้ได้
มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ครั้นได้มาแล้วก็ต้อง
รักษาเอาไว้ให้ได้ ไม่ให้ใครมาแย่งไป
แถมยังต้องเปลืองสมองหาเรื่องใช้มัน
เพื่อให้รู้สึกคุ้มค่า ยิ่งมีมากขึ้นก็ต้อง
เสียเวลาในการเลือกกว่าจะใช้อันไหน
ก่อน ทำนองเดียวกับคนที่มั่งเงินมากๆ
ก็ต้องยุ่งยากกับการตัดสินใจว่าจะไป
เที่ยวลอนดอน นิวยอร์ก เวกัส โตเกียว

มาเก่า หรือซิดนีย์ดี

ถ้าเราเพียงแต่รู้จักแสวงหา
ความสุขจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว ชีวิตจะ
ยุ่งยากน้อยลงและโปร่งเบามากขึ้น
อันที่จริงความพอใจในสิ่งที่เรามีนั้น ไม่
ใช่เรื่องยากแต่ที่เป็นปัญหาก็คือเพราะเรา
ชอบมองออกไปนอกตัวและเอาสิ่งใหม่
มาเทียบกับของที่เรามีอยู่ หาไม่ก็เอา
ตัวเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เมื่อ
เห็นเขามีของใหม่ ก็อยากมีบ้าง คง
ไม่มีอะไรที่จะทำให้เราทุกข์ได้บ่อยครั้ง
เท่ากับการชอบเปรียบเทียบตัวเองกับ
คนอื่น การเปรียบเทียบจึงเป็นหนทาง
ลัดไปสู่ความทุกข์ที่ใครๆ ก็นิยมใช้กัน

นิสัยชอบเปรียบเทียบกับคนอื่น
ทำให้เราไม่เคยมีความพอใจในสิ่งที่ตนมี
เสียที แม้จะมีหน้าตาดีก็ยิ่งรู้สึกกว่า
ตัวเองไม่สวย เพราะไปเปรียบเทียบกับ
ตัวเองกับดารารหรือพรินเซสเซอร์ใน
หนังโฆษณา

การมองแบบนี้ทำให้ “ขาดทุน”
สองสถาน คือนอกจากจะไม่มีความสุข
กับสิ่งที่มีอยู่แล้ว ยังเป็นทุกข์เพราะไม่
ได้สิ่งที่อยาก พุดอีกอย่างคือไม่มีความ

สุขกับปัจจุบัน แถมยังเป็นทุกข์เพราะ
อนาคตที่พึงปรารถนายังมาไม่ถึง ไม่มี
อะไรที่เป็นอุทาหรณ์สอนใจได้ดีเท่ากับ
นิทานอีสปเรื่องหมาคาบเนื้อ คงจำได้
ว่ามีหมาตัวหนึ่งได้เนื้อชิ้นใหญ่มา ขณะ
ที่กำลังเดินข้ามสะพานมันมองลงมาถึง
ลำธาร เห็นเงาของหมาตัวหนึ่ง (ซึ่งก็คือ
ตัวมันเอง) กำลังคาบเนื้อชิ้นใหญ่ เนื้อ
ชิ้นนั้นดูใหญ่กว่าชิ้นที่มันกำลังคาบเสีย

อีก ด้วยความโลภ (และหลง) มันจึงคาย
เนื้อที่คาบอยู่ เพื่อจะไปคาบชิ้นเนื้อที่
เห็นในน้ำ ผลก็คือเมื่อเนื้อตกน้ำ ชิ้นเนื้อ
ในน้ำก็หายไป มันจึงสูญเสียทั้งเนื้อที่คาบ
อยู่และเนื้อที่เห็นในน้ำ

**บ่อเกิดแห่งความสุขมีอยู่กับเรา
ทุกคนในขณะที่นี้อยู่แล้ว เพียงแต่เรา
มองข้ามไปหรือไม่รู้จักใช้เท่านั้น** เมื่อ
ใดที่เรามีความสุข แทนที่จะมองหาสิ่ง
นอกตัว ลองพิจารณาสิ่งที่มีอยู่และ
เป็นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ ครอบครัว สุข-
ภาพ ททรัพย์สิน รวมทั้งจิตใจของเรา
ล้วนสามารถบันดาลความสุขให้แก่เรา
ได้ทั้งนั้น ขอเพียงแต่เรารู้จักชื่นชม รู้จัก
มอง และจัดการอย่างถูกต้องเท่านั้น

แทนที่จะแสวงหาแต่ความสุขจาก
การได้ ลองหันมาแสวงหาความสุขจาก
การมีหรือจากสิ่งที่มี ขึ้นต่อไปคือการ
แสวงหาความสุขจากการให้ กล่าวคือ
ยิ่งให้ความสุข ก็ยิ่งได้รับความสุข สุข
เพราะเห็นน้ำตาของผู้อื่นเปลี่ยนเป็น
รอยยิ้ม และสุขเพราะภาคภูมิใจที่ได้ทำ
ความดีและทำให้ชีวิตมีความหมาย จาก
จุดนั้นแหละ ก็ไม่ยากที่เราจะค้นพบ

ภาพประกอบ: วิสูตร นวพันธุ์

ความสุขจากการไม่มี นั่นคือสุขจากการ
ปล่อยวาง ไม่ยึดถือในสิ่งที่มี และเพราะ
เหตุนั้น แม้ไม่มีหรือสูญเสียไป ก็ยังเป็น
สุขอยู่ได้

เกิดมาทั้งที น่าจะมีโอกาสได้
สัมผัสกับความสุขจากการให้และการไม่
มี เพราะนั่นคือสุขที่สงบเย็นและยั่งยืน
อย่างแท้จริง

(แหล่งข้อมูล : www.dhammadjak.net)

บทความนี้ตัดตอนมาจากหนังสือ **เปลี่ยนแปลงไม่ได้ การเมืองใหม่ไม่เกิด**
พิมพ์โดยบริษัททำอภักษ์ เป็นคำบรรยายของ**สมณะโพธิรักษ์**
ในรายการโทรทัศน์ “**สงครามสังคม ธรรมชาติการเมือง**”
ช่อง FMTV (โทรทัศน์เพื่อนมนุษยชาติ) เริ่มลงตั้งแต่ฉบับที่ ๑๓๕

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

จบกันอย่างไร ? ส่งท้ายเสียที

ขณะนี้... เป็นธรรมชาติธรรมสงครามแท้ๆ เพราะว่าเป็นสงคราม ที่แข่งกัน
ระหว่างธรรมะกับอธรรม คะแนนที่จะเก็บมาพิสูจน์กันก็ได้มาจาก ๒ ทาง คือ
ตุลาการวิวัฒน์ และประชาวิวัฒน์ ตุลาการวิวัฒน์ก็คือ การเก็บคะแนนจากการ
ตัดสินอะไรเป็นธรรมะ อะไรเป็นอธรรม อะไรดี อะไรชั่ว อะไรถูก อะไรผิด อะไร
ควร อะไรไม่ควร ตามสัจจะเลย

การให้คะแนนนี้ไม่ใช่ให้เฉพาะศาลนะ คะแนนถูก คะแนนผิด คะแนนชั่ว คะแนนดี ประชาชนเองก็ให้คะแนน และแสดงออกมา ยกตัวอย่างที่..นายกฯ ไปตรวจงานที่ TOT เมื่อวานนี้ (๒๒ ต.ค.๕๑) ถูกพนักงานและพันธมิตรฯ ใช้มือตบปรบไล่เป็นร้อยๆคน ซึ่งเป็นไปโดยธรรมชาติ พวกนี้ส่งเสียงร้องตะโกนขู่บ้าง แรงหน้อยก็ใช้ขวด ไข้รองเท้าแตะขว้างบ้าง เมื่อโดนหน่วยคุ้มกันนายกฯ กระทุ้งกระแทกเอา ถึงขั้นควักปืนออกมา ก็เป็นธรรมดาบางคนก็ห้ามจิตใจ ไม่อยู่แต่ตั้งนั้นๆ ล้วนคือองค์ประกอบแห่งการแสดงออก ที่รวมกันขึ้นเป็นเครื่องชี้ให้เห็นน้ำหนักของการขับไล่นายกฯ คนนี้

ซึ่งจัดอยู่ในการแสดงปฏิกริยาของคนเจริญ ไม่ได้รุนแรง ข่มแกง ทุบตี ทำร้ายเป็นเรื่องเป็นราว เพียงแต่กดดัน หรือแสดงออกให้เห็นว่าฉันไม่ชอบเธอ นะ เธอผิดนะ คือการให้คะแนนแก่ฝ่ายธรรมะ ตอนนี่เกิดคลื่นมือตบไปทั่วประเทศเลย ทั้งทำเป็นกลุ่มและแม่คนเดียว เหตุการณ์เหล่านี้ก็จะเกิดลีลาบทบาท ให้ตัดสินว่าฝ่ายไหนดี ฝ่ายไหนชั่ว ฝ่ายไหนถูกต้อง ฝ่ายไหนผิด สมัยนี้โลกาภิวัตน์ ประชาชนทั่วโลกก็จะรับรู้รับเห็นทั้งภาพทั้งเสียง ทั้งสดทั้งแห้ง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เห็นชัดเจน ประชาชนเหล่านั้นก็จะใช้วิจารณญาณของเขา ให้คะแนนตัดสินในจิตวิญญานตามภูมิธรรมของแต่ละคน ยิ่งเหตุการณ์ไหนคนส่วนใหญ่ของโลกรู้ร่วม เห็นพ้องต้องกันว่าสิ่งนี้มันผิด ก็จะเป็นคะแนนธรรมชาติของสังขธรรมที่จะเกิด

สงครามคราวนี้ยาวนานมาถึง ๕ เดือนแล้ว (เริ่ม ๒๕ พ.ค.๕๑) ได้เกิดพลังงานอันนี้ลงไปสู่คนทั้งในและนอกประเทศ กระจายไปกับข่าวกว๊ว ไปกับบทความ ไปกับบทวิจารณ์ต่างๆ ไปกับคนสู่คน ไปกับสื่อสารพัด ให้ประชาคนในและนอกประเทศรับรู้รับทราบ สิ่งเหล่านี้ก็เป็นคะแนนด้วย แม้ชาวต่างประเทศเขาที่รับรู้ ก็เป็นคะแนนแห่งสังขะ ฝ่ายใดได้คะแนน จะเป็นบวก หรือเป็นลบ ก็ล้วนคือการตัดสินช่วย เป็นตุลาการวิวัฒน์อย่างแท้จริงอยู่ในตัว เชื่อไหมว่าพลังงานแห่ง

ความรู้ทางจิตวิญญาณตั้งว่านี่
มีจริงและสามารถออกฤทธิ์ออก
เดชตัดสินใจได้ด้วย

ที่นี้พลังมวลชนอีกฝ่าย
เป็นประชาวิวัฒน์ของอีกฝ่าย
หนึ่งก็แสดงมวลเหมือนกัน แต่
มันไม่ใช่มวลชนอิสระ มันแฝง
การหลอกลวง แฝงการจ้าง แฝง
การบังคับ ไม่แน่ชัดว่ามาด้วย
ความสมัครใจจริงหรือเปล่าเป็น
มวลชนที่มาโดยไม่บริสุทธิ์ มี
หลักฐานชี้บ่ง ยืนยันความไม่

บริสุทธิ์มากมายเช่น พระภิกษุที่อุกนิมนต์มาแสดงมวลในงานที่ลานพระรูปฯ วานนี้ เจตนาเอามาไว้ข้างๆกับพันธมิตรฯ ด้วยนะ เจตนาก็ไม่ซื้อแล้ว และภิกษุที่มานั้นแหละ ท่านก็มาพบพวกเรา บอกว่าท่านถูกหลอกมา นึกว่าจะให้มาเทศน์ แต่กลับมานั่งฟังคุณสล้าง บุนนาค ปราศรัย นี่เป็นแผน เห็นมัย แอ้มเกิดวิปริต ฟ้าฝนถล่มอีก เต็นท์พังล้มฟ้าตกลงมาทับรถของคุณสล้าง นี่ก็เป็นคะแนนเสียงที่เกิดโดยเหตุการณ์

คุณเปลว สีเงิน ก็เขียนวิจารณ์คำนวณว่านิมนต์พระมาเป็นหมื่นๆรูปแล้ว ต้องจ่ายของคัลละเท่าไร ไหนจะค่ารถเดินทาง ค่าเก้าอี้ ค่าจัดเวที เป็นหมื่นๆตัว รวมแล้วต้องจ่ายเท่าไร ไม่รู้ก็ล้านบาท เป็นการลงทุนที่สูง ต่างกับฝ่ายพันธมิตรฯ ที่มาก่อนเอง จ่ายเอง มีพ่อยกแม่ยกช่วยกัน แม้คนที่มาร่วมชุมนุมนี้ก็เลี้ยงดูกันจนอ้วนไปหมดแล้ว

เรื่องคนเจ็บจากเหตุการณ์ ๗ ต.ค. ก็ไม่ได้ไปเรียไร เพียงแต่บอกบุญไปเท่านั้น น้ำใจจิตวิญญาณใครต่อใครที่มองไม่เห็นตัว เป็นคะแนนของจิตวิญญาณส่งมาได้ถึง ๓๐ กว่าล้าน เพียงไม่กี่วัน เหตุการณ์เหล่านี้เป็นเรื่องแสดงบอกถึงการให้คะแนนของธรรมชาติ หรือของธรรมชาติ หรือฝ่ายหนึ่งกับอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสิ้น

(*นายพิภพ ธงไชย ขึ้นเวทีปราศรัยที่ทำเนียบรัฐบาล (เมื่อ ๒๒ ต.ค.) โดยกล่าวถึงความมีน้ำใจอันแสนงดงามของผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมที่ทำเนียบฯ ว่า “ผู้บาดเจ็บที่อยู่โรงพยาบาลทุกคนบอกว่า ถ้าหายจากอาการบาดเจ็บแล้วจะรีบกลับไปร่วมชุมนุมต่อที่ทำเนียบฯ ส่วนเจ้ เห็นผู้บาดเจ็บแล้วกลัวว่าจะไม่ได้รับข่าวสาร เลยไปซื้อวิทยุให้กับผู้บาดเจ็บเพื่อจะได้ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด ที่สำคัญสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้พระราชทานกระเช้าดอกไม้ และผลไม้ให้กับคนเจ็บที่โรงพยาบาลกลาง ขอพระองค์ทรงพระเจริญ” นายพิภพกล่าว ส่วนเงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตนั้น นายพิภพกล่าวว่า ยอดเงินบริจาครวมทั้งสิ้น ๓๔,๐๓๔,๑๕๗.๖๑ บาท โดยทีมงานของตน ได้ตระเวนเยี่ยมคนเจ็บโดยจะแบ่งการจ่ายเงินเป็น ๓ ช่วง ซึ่งรวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๓,๐๖๖,๐๐๐ บาท รวมทั้งจะมอบทุนการศึกษา และจัดเป็นเงินทุนเพื่อประกอบ

อาชีพ ซึ่งจะเหลือเงินอยู่อีกประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เราก็จะมาคิดว่ากรณีใดที่เราจะต้องจ่ายระยะยาว และจากวันเกิดเหตุเพียง ๑๐ กว่าวัน กลับได้รับเงินบริจาคมกขนาดนี้ จึงถือเป็นความมหัศจรรย์อีกอย่างหนึ่ง เพราะมีการรวมน้ำใจครั้งใหญ่ที่สุดของประเทศไทย)

นี่เป็นเครื่องชี้บ่งถึงคะแนนของสิ่งที่ไม่เห็นตัวตน แต่มีบอกความจริงอยู่ในนี้ ที่พอจะอธิบายถึงได้ คุณฟังแล้วก็เข้าใจ อตมาก็อบอุ่นใจที่คุณพิภพจะบริหารเงินนี้ให้ดี โปร่งใส จะแจกให้หมดตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคให้คนเจ็บ ไม้ให้เหลือแม้สตางค์แดงเดียว ยิ่งบริสุทธิ์สะอาดเท่าไร ชรรมาธรรมะสงครามนี้ก็ยิ่งงามเท่านั้น คุณพิภพก็ทำงานเพื่อมนุษยชาติ ไม่ได้เบียดเบียน รายได้ตอบแทนอะไรเลย

อตมาหยาบเรื่องง่ายๆ มาอธิบาย มาชี้ให้เห็นพลังต่างๆ ได้พลังกุศลมาเป็นเครื่องแสดง พลังอกุศลก็แสดงเหมือนกัน มาถึงวันนี้ที่แสดงออกแต่ละเรื่องแต่ละอย่างตั้งแต่ตุลาการ โดยตรง ทั้งประชาชนให้คะแนน ทั้งในและต่างประเทศ แม้แต่พลังจิตวิญญาณที่แสดงออกเป็นรูปธรรม หรือไม่แสดงตัวก็แล้วแต่ สิ่งเหล่านี้เป็นพลังกุศลหรือพลังธรรมะ แน่นอน ฝ่ายอธรรมก็มี เป็นทางเลือกของประชาชน ตามแต่ใครจะเข้าใจ เห็นดีเห็นด้วย เป็นประชาภิวัฒน์ ประชาชนให้คะแนนผิด-ถูกก็จะผสมอยู่ในเรื่องราว บทบาท เหตุการณ์ พฤติกรรมเหล่านี้ด้วยและคะแนนเหล่านี้ก็ไม่ได้ประกาศเป็นภาษารูปธรรมชัดเจน เหมือนผู้พิพากษาคัดสิน แต่มันก็เป็นคะแนน ก่อเกิดประชาชาติ

การต่อสู้ครั้งนี้เป็นธรรมาธรรมะสงคราาม ที่อตมาภาควินิจมาก เพราะเป็นการเพิ่มภูมิปัญญาของมนุษย์โลก การรบคราวนี้เอาอะไรเป็นเครื่องตัดสินสำคัญ มีอยู่ ๒ เรื่องหลัก คือ

๑. ความถูกต้อง-ผิด ดี-ชั่ว

๒. ความสงบ ความรุนแรง

ซึ่งเป็นการตัดสินใจสงคราม หรือตัดสินใจการต่อสู้ของอาริยะขณะนี้แต่ละฝ่าย ล้วนแล้วแต่วิ่งไปสู่จุดสันติ ไม่รุนแรงทั้งสิ้น ไข่ม้อย ? ทั้งสองฝ่ายเลยแต่พฤติกรรม ไครรุนแรงจริง ก็เห็นได้ เห็นไหม ฝ่ายที่ทำรุนแรงเท่าๆก็หลบเลี่ยง แก่ตัวเป็น พัลวันเลยว่า ฉันเปล่ารุนแรง คุณต่างหากรุนแรง ขณะนี้โลกเขาก็รู้กันหมดแล้ว ไครจริงไครเท็จ

แต่เดิมนั้น สงครามทั่วโลกที่เคยมีมาจะจบลงด้วยความรุนแรง เลือดตกยางออก คนรุนแรงมากกว่าชนะ คนที่ถูกกำราบด้วยความรุนแรง แพ้ นั่นเป็นการ “ตัดสินใจ” ของมนุษย์ที่ยังไม่พัฒนา ที่ยังไม่พ้นปัญญาเถื่อน ซึ่งยังใช้การตัดสินใจ แพ้ชนะกันด้วยเร็วแรง ด้วยเขี้ยว ด้วยงา ด้วยอาวุธ ทำร้ายกันได้แล้วชนะ ก็เหมือน สัตว์เดรัจฉานทั้งหลายมันยังทำกันอยู่

หรือจบลงด้วยการตัดสินใจแบบยังไม่ชัดเจน ยุติยังไม่ประเสริฐดีงามจริงยังไม่ รู้แจ้งผู้ผิด-ผู้ถูกที่แท้ จะด้วยการห้ามทัพ ไว้ได้ชั่วคราว ด้วยอำนาจอะไรก็ตาม แล้วก็มี “ตออยู่” สุบเอาพุงมันๆ กลางตัวไปกิน หรือให้มีการทำเป็นสมานฉันท์ แล้วก็ กลับกลอนความผิดความถูกกันไว้ ก็ยังไม่รู้กันว่าใครผิดใครถูกแท้ ใครดีจริง ไครอาริยะจริง

เป็นการ “จบ” หรือยุติลงอย่างนี้กันมาตลอด จึงยังคลุมเครือมาตลอดว่า ฝ่าย ไหนถูก ฝ่ายไหนผิดกันแน่แท้

เพราะความเจริญประเสริฐของสังคมชนยังไม่ถึงขีดถึงขั้น

แต่สงครามคราวนี้ เป็นสงครามที่เอาตามาลุ้นให้จบลง

ด้วย...

หนึ่ง คนถูก-คนดีเท่าๆ คะแนนมากน่า..ชนะ

สอง คนสงบได้มากกว่า ไม่รุนแรงได้มากกว่า..ชนะ

ความสงบ-ไม่รุนแรงผนวกกับความถูกต้อง-
ดีงาม เมื่อรวมคะแนนแล้วได้ชนะเปิดเสรีเด็ดขาด
ซึ่งยังไม่เคยเกิดตัวอย่างในโลก ครั้งนี้อาตมาลุ่มให้
เมืองไทยจบลงแบบนี้ เป็น**ธรรมาธรรมะสงคราม**

ขณะนี้เมืองไทยกำลังมีโมเดลของ**ธรรมา
ธรรมะสงคราม** เป็นการประกาศโมเดลใหม่ มิติใหม่
เป็นนวัตกรรมของการต่อสู้ทางการเมือง ทางการบริหาร
ปกครอง เรียกว่า **สงครามการเมืองกันจริง ๆ** ซึ่ง
การต่อสู้ไม่ว่าอย่างใดก็นับว่าสงครามทั้งนั้น ขณะนี้

เป็นสงครามการเมืองตัวอย่าง บทบาท-ลีลา-พฤติกรรมของสงครามครั้งนี้มันก่อให้เกิด
ภูมิปัญญา ก่อให้เกิดเห็นความเป็นไปได้ของพลังสงบ ของธรรมะอันวิเศษ
สันติ-อหิงสา ไม่รุนแรง มนุษย์ต้องใช้ “สันติ-อหิงสา” ให้มีน้ำหนักร ให้มีอำนาจ

ให้มีฤทธิ์สยบ “ความรุนแรง” (หิงสา) จนต้องแพ้ให้ได้ สร้างฤทธิ์ สร้างอำนาจ
ของความสงบสันติให้บังเกิดผลสำเร็จ คราวนี้มีผลเกิดให้เห็นพอสมควร

เพราะฉะนั้นคะแนนที่ได้ด้วยความสงบกว่า ตรงตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๓
ชุมนุมประท้วงได้โดยสงบและไม่มีอาวุธ ขณะนี้ทุกคนเก็บอาวุธ ขนาดตำรวจออก
มาปราบปราม ก็ยังทำเป็นซ่อนอาวุธ แต่สุดท้ายเขาแพ้เพราะเขาชักเอาอาวุธมายิง
ถึงยังนั่นตำรวจก็ยังแก้ตัวอยู่อีกว่า เขาไม่ได้ยิง ไม่ได้ทำระเบิด ฝ่ายพันธมิตรฯ ต่าง
หากเล่าทำ!?

ซึ่งนัยสำคัญนี้ชี้ให้เห็นว่า ต่างก็จะแย่งกันเป็น “ผู้สงบ” ให้ได้ทั้งสองฝ่าย
น่าคิดใจใหม่ว่า นี่คือ ความเจริญพัฒนาของคนไทย

ขณะนี้ทั้ง วิชิตี. หนังสือ และลงในเว็บไซต์ และหลักฐานที่สื่ออื่นๆออก
ประจานความจริงกันไปทั่วแล้ว พันธมิตรทำวิชิตี ตำรวจฆ่าประชาชน อีกฝ่ายก็
ทำวิชิตีของเขาเหมือนกันนะ ไซ้ชื่อว่า “พันธมิตรฯ ฆ่าประชาชน” ออกมาย้อน
แย้ง ผู้กัน ประเด็นที่สู้ก็คือ ต่างก็.. “ข้าไม่ได้รุนแรงนะ ที่รุนแรงนะเอ็งตะหาก”
ทั้งนั้นๆเลย ไข่ม้อย?

เมืองไทยทำสงคราม ต่างแย่งชิงเก็บคะแนนให้ตนเอง ด้วยการใช้นักรบ
ความสงบ อหิงสา ไม่รุนแรง นี้แหละคือ สันตภาวิวัฒน์

ความสงบ คือ สันตะ ความเป็นไปที่ก้าวไปสู่ความประเสริฐ คือ อภิวัฒน์
สงครามครั้งนี้เป็นสงครามที่ดำเนินไปหาสันติ ซึ่งทุกคนก็พยายามที่สุดเลย ใช้นักรบ
สันตะเป็นอาวุธ ทำอย่างสุดสามารถ สุดวิสัยของแต่ละคน แม้ฝ่ายพันธมิตรฯเอง
บางคนก็แรงจนถึงละเมิดบ้าง แต่คำรวมแล้วแน่นอน มันไม่สะอาด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์
เช่นต์ มันมีบกพร่อง ผิดพลาดบ้าง แต่ก็ชัดเจนแล้วว่าเป็นสันตภาวิวัฒน์แน่นอน
คือ ใครจะสันติกว่ากัน

การต่อสู้คราวนี้เห็นพฤติกรรมชัดว่า เป็นสงครามที่ต่างก็ชิงธง “สันติ-
อหิงสา” กันโจ่งแจ้ง ต่างฝ่ายต่างก็ “สำนัก-สังวร” ไปในทางแข่ง “สันติ” อย่าง

แท้จริง แต่ละฝ่ายต่างก็พยายามอวดศักดา-อวดพลังแห่ง “สันตาทิวัฒน์” กันเป็น
พัลวัน ไม่เหมือนการต่อสู้ทั้งหลายที่แข่งกันอวดศักดาว่า ชำรุดแรง ได้เจ็งกว่า เบง
ศักดา การมีอาวุธร้าย มีอาวุธมาก ประหัตประหารได้เก่งกว่า และไม่ได้รู้สึกว่าเป็น
ความผิดที่ได้อวด *ชำรุดแรงกว่า* / แข่งเบ่งอำนาจกัน ตามที่สงครามสามัญทำ
กันในสังคมโลก

แต่นี้ไม่ใช่เพราะพฤติกรรมทั้งสองฝ่ายชัดยิ่ง ว่าต่างชิงชิงสันติ

สงครามชิงชิงสันติคราวนี้ คะแนนของ *ตุลาการภิวัฒน์* ก็ดี *ประชา
ภิวัฒน์* ก็ตาม ทำให้ประชาชนเลือกข้างเลือกฝ่าย สุดท้ายก็ออกมา ออกมาๆๆ
เป็นประชามติให้คะแนนชี้ผลคำตอบตัดสินแพ้ชนะ..ชัดขึ้นๆ

คุณคูลีลาของคณะรัฐบาลนี้ ขณะนี้ยังไม่หมดทำแต่เสียทำ คุณว่ามั้ยแต่ละ
ท่าๆที่ออกมาของทางรัฐบาลนี้ ยังรักษาทำอยู่นะ เตะอยู่ ดันทุรังอยู่น่าดูเลย แต่
คะแนนเสียทำจริงมั้ย เอาละ ทางพันธมิตรฯก็มีเสียทำบ้าง แต่บวกลบคูณหาร
กันแล้วใครเสียทำมากกว่ากัน นี่แหละมันจะดำเนินไปเป็นประชาภิวัฒน์ จน
สุดท้ายหมดทำนี่คือตัวจบ ไม่มีใครตัดสินหรือ สุดท้ายตัวเองแฉ่งแฉิ่ง หงายแก๊ง
หมดทำด้วยพลังสงบ-พลังความถูกต้อง มันไม่ได้เผด็จศึกด้วยอาวุธ ด้วยความ
รุนแรง อำนาจข่มเบ่ง ติทุบอะไร มันเป็นเรื่องหมดทำ เพราะได้เสียทำจนสุดท้าย
ก็...

หมดทำ !!!

เอาตมาพยายามใช้ภาษาไทยสื่อสภาวะสัจจะให้ฟังเข้าใจได้มั้ย สุดท้ายมหา
ประชาชนจะร้องเฮ ตะโกนว่า นั่นหมดทำแล้ว คว่าไม่เป็นท่า หงายแก๊งแล้ว
หมดทำเลย สิ้นท่าแล้ว เอาตมานี่เป็น **ธรรมาธรรมะสงคราม** ที่จะเกิดขึ้นถึงที่สุด
ดังที่กล่าวนี้ใหม่หนอ

และสงครามครั้งนี้ ซึ่งเป็นตัวชีวิตว่า ผู้สันติกว่าเป็นผู้ชนะ ก็จะเกิดบทใหม่
เกิดการเมืองแบบใหม่ เป็นการเมืองที่สู้กันด้วยสันติ จะเป็นตัวอย่าง เป็น โมเดล

ที่อาตมาว่า นี่แหละการเมืองใหม่ แม้สงครามก็เป็นสงครามอาริยะ ช่วยกันหน่อย ได้มั๊ย คนไทยเอ๊ย ! นี่ขอร้องเลย จะทำอะไร จะช่วยให้พลังทั้งรูปธรรมและนามธรรมแสดงความจริงให้เกิดดังกล่าวนี่ โลกทั้งโลกจะได้เกิดสงครามชนิดใหม่ เกิดการเมืองใหม่

เพราะฉะนั้นต้องไร้อาวุธ นี่ก็เรื่องแรกเลย เป็นรูปธรรมที่มันชี้ชัดว่าแพ่ใครมีอาวุธแพ่ นี่เป็นเบื้องต้นเลย ต้องเอาออก ต้องไม่มี ถ้ามีอยู่เป็นความต่างพร้อย เป็นความผิด ต้องสู้ด้วยมือเปล่า ด้วยความสุภาพ ด้วยความนิ่ง ด้วยความไม่ไปทำร้ายใคร ใครทำร้ายก็ยอมให้ถูกทำร้าย ถึงขั้นนั้นด้วย ไม่ตอบไม่ได้ แต่ไม่ได้หมายความว่า โง่งเง่าเหมือนวัวควาย ให้เขาทำร้ายก็ไม่ใช่ แต่มีปัญญารู้ว่า เรายอมไม่ทำร้าย ใคร ใครทำร้ายเรา เราก็ไม่แสดงกิริยาทำร้ายตอบ ศาสนาทุกศาสนา รู้ดี นี่คือธรรมะ รู้ความจริงอันนี้ชัดเจน

เพราะงั้นช่วยกันรักษาความบริสุทธิ์ รักษาความเป็นจริงดังกล่าวนี่ด้วยเถิด ช่วยกันด้วยเถิด เราทำมานี้ เกบนาก็พูดแล้วว่าเราเหลืออีก ๑๐๐ เมตร เหลือช่วงสุดท้าย เกมสุดท้าย วาระสุดท้ายแล้ว มาช่วยกันหน่อยเถอะ...!!

(จบบริบูรณ์)

เก็บมาฝาก

วันปลอดรถ

CAR
FREE
DAY

กับรอยเท้าคาร์บอน

เป็นที่รู้กันดีอยู่แล้วว่า การคมนาคมขนส่ง คือสาเหตุหลักของการก่อมลพิษที่ทำให้โลกร้อน และเป็นตัวการอันดับต้นๆ ที่ทิ้ง “รอยเท้า” ใหญ่เบือเริ่มให้กับโลก เจ้ารอยเท้าที่ว่านี้ก็คือ “รอยเท้าคาร์บอน” หรือ Carbon Footprint คำสำคัญแห่งศตวรรษที่ควรทำความรู้จักไว้ในภาวะโลกร้อนเช่นนี้

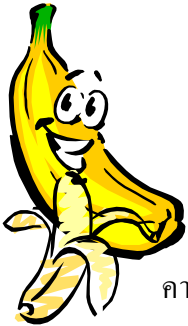
อะไรคือรอยเท้าคาร์บอน?

การวัด “รอยเท้าคาร์บอน” คือ การวัดปริมาณรวมของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) และก๊าซเรือนกระจกอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในแต่ละวัน ไม่ว่าจะเป็นการเผาไหม้เชื้อเพลิง การคมนาคมขนส่ง และการใช้ไฟฟ้าจากอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ในบริษัท และในทุก

กิจกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลก

สรุปว่า รอยเท้าคาร์บอนเลยเป็นคำง่ายๆ ที่ใช้วัดผลกระทบต่อโลก ใครปล่อยคาร์บอนมาก รอยเท้ายิ่งใหญ่ผลกระทบต่อโลกก็มากตามไปด้วย...

เราปล่อยคาร์บอนกันแค่ไหน?

เราปล่อยคาร์บอนกันทุกวัน ในทุกกิจกรรมที่เราทำ ไม่เว้นแม้แต่การกินกล้วย เพราะกล้วย ๑ กิโลกรัม ปล่อยคาร์บอน ๘๐ กรัม ผู้ชั้นบรรยากาศของโลก คิด

ตั้งแต่การปลูกจนถึงการขนส่ง ซึ่งกล้วยเป็นพืชจากการเกษตรเชิงเดี่ยวที่ชาวไร่ต้องใช้ยาฆ่าหญ้า และป่าหลายแห่งถูกตัดทำลายเพื่อขยายไร่กล้วยไปถึงการขนส่งที่มักเป็นการขนส่งข้ามประเทศจากโลกที่สามไปยุโรปไปไกลเป็นพันๆ ไมล์ ทีนี้มาดูรอยเท้าคาร์บอนของกิจกรรมอื่นๆ กันบ้าง

การทำให้มือแห้งหลังล้างมือ

- ๐ ไม่ปล่อยเลย ถ้าปล่อยให้มือแห้งเอง
- ๐ ๑๐ กรัม ถ้าใช้กระดาษเช็ดมือ ๑ แผ่น
- ๐ ๒๐ กรัม ถ้าใช้เครื่องเป่ามือทั่วไปที่ต้องใช้พลังงานมากในการทำให้เกิดลมร้อน

ชาหรือกาแฟ ๑ แก้ว

- ๐ ๒๑ กรัม สำหรับชาหรือกาแฟไม่ใส่นม + น้ำเดือดเฉพาะที่ต้องการ
- ๐ ๕๓ กรัม สำหรับชาหรือกาแฟใส่นม + น้ำเดือดเฉพาะที่ต้องการ
- ๐ ๗๑ กรัม สำหรับชาหรือกาแฟใส่นม + น้ำเดือดเกินกว่าที่ต้องการสองเท่า

Note: นมเป็นตัวแปรสำคัญในการปล่อยคาร์บอน เพราะวัวต้องกินอาหารและยังปล่อยก๊าซมีเทนมากมายจากของมัน ยิ่งใส่นมเยอะ รอยเท้าคาร์บอนยิ่งใหญ่

การใช้มือถือ

- ๑ ๔๗ กิโลกรัมต่อปี สำหรับการ
ใช้มือถือน้อยกว่า ๒ นาทีต่อวัน
- ๑ ๑,๒๕๐ กิโลกรัมต่อปี ต่อการ
ใช้ ๑ ชั่วโมงต่อวัน
- ๑ ๑๒๕ ล้านตันต่อปี สำหรับการ
ใช้มือถือทั่วโลก

Note : ที่จริงตัวโทรศัพท์มือถือเอง
ไม่ได้ใช้พลังงานมากมายอะไร แต่
เครือข่ายต่างหากที่ใช้พลังงานเยอะ

ใช้คอมพิวเตอร์

- ๑ ๒๐๐ กิโลกรัม สำหรับโน้ตบุ๊ก
ทั่วไป
- ๑ ๗๒๐ กิโลกรัม สำหรับไอแมค
ขนาด ๒๑.๕ นิ้ว รุ่นปี ๒๐๑๐
- ๑ ๘๐๐ กิโลกรัม สำหรับคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ

Note : ยิ่งต่อเครื่องคอมพิวเตอร์กับ
เซิร์ฟเวอร์ หรือเครือข่ายต่างๆ ด้วยแล้ว
ยิ่งปล่อยคาร์บอนเพิ่มอีก ๕๐ กรัมต่อ
ชั่วโมง

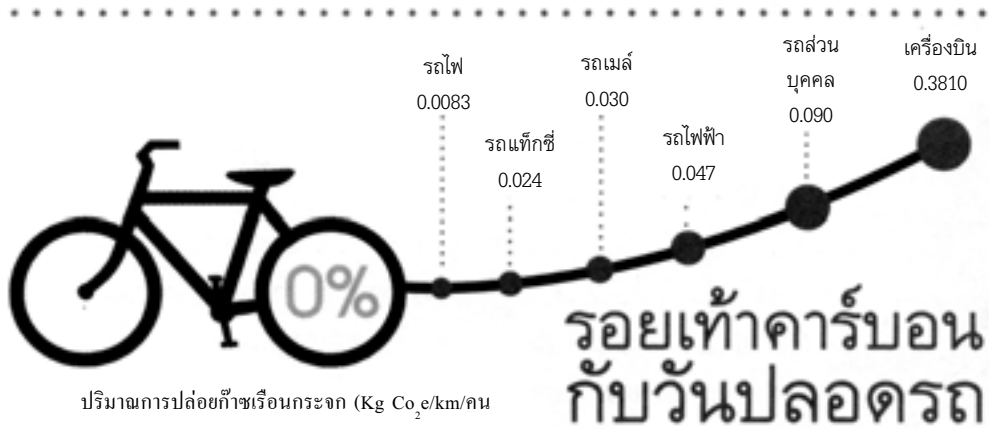
สงครามอิรัก

นอกจากจะทำให้มีผู้เสียชีวิต
บาดเจ็บทั้งทางกายและใจ บ้านเมือง
เสียหายเหลือประมาณแล้ว ยังปล่อย
คาร์บอน ๒๕๐-๖๐๐ ล้านตัน นับตั้งแต่
พ.ศ.๒๕๔๖ เป็นต้นมาจนถึงวันนี้

เห็นแล้วว่าทุกกิจกรรมที่เราทำ ล้วนเป็นการทิ้งรอยเท้าไว้บนโลก โดยเฉพาะการเดินทาง คมนาคมขนส่ง เรามาดูกันว่า การเดินทางแบบไหน สร้างคาร์บอนมากที่สุด... เพื่อจะได้ เลือกการเดินทางที่สร้างรอยเท้า คาร์บอนน้อยที่สุด เพื่อช่วยกันเยียวยา โลก งดโลกร้อน เริ่มที่วันปลอดรถ ๒๒ กันยายนนี้ ทั้งรถส่วนตัวไว้บ้าน และหันมาขี่จักรยาน หรือใช้รถขนส่ง สาธารณะกันดีกว่า

เรียกว่ากิจกรรมทุกอย่างเป็นการ ปล่อยคาร์บอน ใครสนใจอยาก ลองวัดรอยเท้าคาร์บอนของตัวเอง ล อ ง ค ล ิ ก เ ข้ า ไป ที่ <http://thaicfcalculator.tgo.or.th> จัดทำ โดย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือน กระจก (อบก.)

รู้จัก Car Free Day

“คาร์ฟรีเดย์” เริ่มครั้งแรกที่ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ปี พ.ศ.๒๕๓๗ ที่ร่วมกับประชาชนใน ๘๘ เมืองของ ๒๕ ประเทศทั่วโลกผนึกกำลังรณรงค์ให้เกิดการตื่นตัวเพื่อลดพลังงาน หันไปใช้รูปแบบการเดินทางอื่นๆ แทนรถยนต์ส่วนตัว นับแต่นั้นมาวันที่ ๒๒ กันยายนของทุกปี ก็กลายเป็นวันปลอดรถที่คนทั่วโลกรู้จัก

สำหรับประเทศไทยเริ่มรณรงค์วันปลอดรถเมื่อปี ๒๕๔๓ ถึงปัจจุบันนับเป็นปีที่ ๑๑ แล้ว

กรุงเทพฯ เมืองแห่งรถ

แม้ว่ากรุงเทพฯ จะมีระบบรถไฟฟ้า รถสาธารณะ แต่จำนวนประชากรที่มากถึง ๑๐ ล้านคน มีความต้องการเดินทางสูงถึง ๑๗ ล้านเที่ยวต่อวัน มีจำนวนรถยนต์ และรถจักรยานยนต์รวมราว ๕ ล้านคัน เฉพาะชั่วโมงเร่ง

ด่วนรถเคลื่อนที่เพียง ๑๐ กม.ต่อชั่วโมง และคาดการณ์ว่าใน พ.ศ.๒๕๖๔ ความต้องการเดินทางในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลจะพุ่งสูงถึง ๒๖.๒ ล้านเที่ยว หรือ ๖๔ % เทียบกับเมื่อปี ๒๕๑๐ ซึ่งมีรถยนต์เพียง ๒๐๐,๐๐๐ คัน นับว่าเพิ่มขึ้นถึง ๒๐ เท่า ขณะที่การก่อสร้างถนนของกทม. ในรอบ ๔๒ ปีที่ผ่านมาทำได้เพียงปีละ ๐.๕ % เท่านั้น

(ข้อมูลจากหนังสือ “สร้างสุข”
ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๑๙
คอลัมน์ “สุขรอบโลก”)

ความสุขที่สร้างได้

จากหนังสือ ๓ นาทีมีสาระ ซึ่งเป็น ๑ ในโครงการร่วมสร้างสรรสังคมไทย จัดทำโดยธนาคารกสิกรไทย พิมพ์ในปี ๒๕๓๓ เราได้เลือกบางหัวข้อที่คิดว่าเป็นประโยชน์ เพื่อให้รู้จักมุ่งหมายที่จะนำพาชีวิตไปสู่ความสุขและสันติ

เพิ่มเพื่อนได้ไม่ยาก

ขึ้นชื่อว่ามนุษย์ ทุกคนต้องการเพื่อน ไม่ว่าจะมีความสุขหรือยามทุกข์เราก็ต้องการเพื่อน คงมีบางคนหรือจำนวนน้อยที่ผิดปกติเท่านั้นที่ปฏิเสธเพื่อน

ลองสำรวจหรือทบทวนดูว่า ทุกวันนี้เรามีเพื่อนที่รัก เพื่อนที่สนิท เพื่อนที่รู้ใจและจริงใจต่อกันสักกี่คน เพราะหาได้ไม่ง่ายเลย ถึงมีหรือได้ก็พอนับได้ หากต้องการสร้างมิตรภาพให้เกิดขึ้นก็พอมิเทคนิคหรือวิธีดังนี้

๑. สนใจผู้อื่นอย่างแท้จริง เพราะคนที่ไม่เคยเอาใจใส่เรื่องของเพื่อนมนุษย์เลย จะดำรงชีวิตอยู่ได้ไม่ค่อยราบรื่นนัก ส่วนใหญ่จะพบความสำเร็จหรือก้าวหน้าในงานได้ยาก

๒. ง่ายมาก หากต้องการเพื่อนเพิ่ม
ขึ้นจงยิ้ม การยิ้มไม่ต้องเสียอะไร มีแต่ได้
ได้ประโยชน์มากมาย เพราะการยิ้มเป็น
การแสดงออกถึงความสุข คนที่อยู่ใกล้

ย่อมจิตใจเบิกบาน คนยิ้มแย้มแจ่มใสจึงมีเพื่อนมาก

๑. หมั่นจดจำชื่อผู้อื่น คนที่จำชื่อคนอื่นได้มากและแม่นยำจะเป็นคนที่มี
เสน่ห์ และมีเพื่อนมากตามมา

๔. เป็นนักฟังที่ดี การตั้งอกตั้งใจฟัง ทำให้ผู้พูดด้วยรู้สึกว่าคุณสำคัญ
และจงเป็นนักสนทนาที่ดี คือสนทนาในเรื่องที่ผู้อื่นสนใจ ไม่พูดแต่เรื่องของ
ตนเอง

ไม่ยากใช่ไหมที่จะผูกมิตรเก่าไว้ให้แน่นๆ และเพิ่มมิตรใหม่อีกสัก ๒ คน

นอนน้อยมั่นใจมาก

คนที่มีความมั่นใจมาก มั่นใจในตัวเองสูง มักจะประสบความสำเร็จในชีวิต การงาน ท่านเห็นด้วยไหม ถ้าเห็นด้วยและคิดจะเป็นเช่นนั้นด้วย นอนให้น้อยลง และนอนให้น้อยกว่า ๘ ชั่วโมงต่อวัน

นี่เป็นคำกล่าวของศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาสังคม ไม่ใช่กล่าวลอยๆ หรือกล่าวกันเล่นๆ ท่านได้ศึกษาและประกาศออกมาชัดเจนว่า คนที่ใช้เวลานอนเฉลี่ยวันละเกิน ๘ ชั่วโมง จะมีบุคลิกภาพแตกต่างจากคนที่นอนน้อยกว่า ๘ ชั่วโมงต่อวันอย่างเด่นชัด

คนที่นอนน้อยกว่า ๘ ชั่วโมง มีแนวโน้มเป็นคนกระตือรือร้น มักทะเยอทะยาน ชอบสังคม มั่นใจในตัวเองสูง ตัดสินใจเร็ว มักเป็นผู้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและไม่สนใจปัญหาหยาบหยาบ

ส่วนคนที่ชอบนอนนานๆ เกิน ๘ ชั่วโมง ก็มีส่วนตัวคือ เป็นคนที่มีความสามารถในเชิงสร้างสรรค์ แต่ดูไม่ค่อยมั่นใจในตัวเอง มักเป็นคนเจ้ากังวล ในด้านสังคมมักชอบไปไหนมาไหนคนเดียว แต่ถ้าคบใครแล้วจะจริงจังและเป็นมิตรแท้ ในเมื่อจิตแพทย์ถึงกับยืนยันว่า การนอนน้อย นอนมากเชื่อมโยงกับบุคลิก-

ภาพอย่างเห็นวเนนเช่นนี้เราก็ต้องตัดสินใจเลือกบุคลิกจากการนอนแล้วละ

ยิ้ม หัวเราะเพิ่มพลัง

ที่ประเทศฝรั่งเศสได้มีการสำรวจพบ
ว่า ในปัจจุบันคนเรายิ้มน้อยกว่าเดิมมาก
เมื่อเปรียบเทียบกับ ๕๐ ปีที่แล้ว ทำไมจึง
เป็นเช่นนั้น

ดร. พอล เอ็กแมน แห่งมหาวิทยาลัย
แคลิฟอร์เนีย ได้ศึกษาและวิเคราะห์การยิ้ม
ของมนุษย์อย่างละเอียด แล้วแบ่งการยิ้มออกเป็น ๓ แบบใหญ่ๆ คือ ยิ้มแบบ
ธรรมชาติ ยิ้มแบบฝืน และยิ้มแบบเศร้า

การยิ้มแบบธรรมชาติเป็นการแสดงอารมณ์ที่เบิกบานใจ จึงยิ้มออกมาได้
ทันที ไม่ต้องคิด การยิ้มแบบนี้มักเกิดขึ้นประมาณ ๑-๔ วินาที เป็นอย่างมากและ
เป็นการยิ้มที่กล้ามเนื้อใบหน้าได้
ทำงานมาก มากตามระดับอารมณ์ที่
เบิกบาน ไปจนถึงขั้นหัวเราะได้ การยิ้ม
แบบธรรมชาติจึงเป็นการยิ้มที่ดีที่สุด ที่ควร
มีให้มากๆ แต่ถ้าจำเป็นต้องยิ้มแบบฝืนบ้าง
บางครั้งเศร้าก็ต้องยิ้ม จะยิ้มแบบไหนก็ยิ้ม
ได้เพราะมีความดีมากมาย

การยิ้ม กล้ามเนื้อบนใบหน้าเคลื่อนไหว ต่อมนฮอร์โมนในสมองจะถูกกระตุ้น
ให้ทำงาน เพราะกล้ามเนื้อบนใบหน้า

ล้วนเชื่อมโยงกับต่อมต่างๆ ในสมอง ทั้งสิ้น ต่อมเหล่านี้จะส่งสารเคมีไปตามร่างกาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปฏิกิริยาทางเคมี ทำให้หัวใจเต้นช้าลง ความดันเลือดลดลง ระบบต่างๆ ของร่างกายอ่อนคลายลง ในขณะที่การแสดงสีหน้าแบบอื่นจะเกิดปฏิกิริยาทางลบทั้งสิ้น ส่วนการหัวเราะซึ่งถือเป็นขั้นต้นต่อจากการยิ้มนั้น จะช่วยให้ปอดได้รับออกซิเจนมากขึ้นกว่าปกติ ช่วยการหายใจลึกขึ้น ช่วยให้หลอดเลือดขยายตัว เป็นผลให้การหมุนเวียนของโลหิตดีขึ้น

นอกจากนี้นักวิจัยยังต่างพากันเชื่อและสรุปว่า เสียงหัวเราะมีพลังอำนาจในการป้องกันและรักษาโรค คนที่หัวเราะบ่อยๆ มักไม่ค่อยเป็น โรคกระเพาะอาหารหรือท้องอืด และยังกล่าวว่า การหัวเราะเพียง ๑ นาที มีผลต่อร่างกายเท่ากับการพักผ่อนนานถึง ๔๕ นาทีทีเดียว

● ห้องครัว

- ยิ่งกินไกลโลกยิ่งร้อน หันมากินพืชผักผลไม้บ้านเราดีกว่า ผลก็วิจากนิวซีแลนด์เพียงผลเดียวต้องใช้พลังงานมหาศาลในการขนส่งมาถึงปากเรา กินอาหารในท้องถิ่นและกินอาหารปลอดสารพิษ ยิ่งเป็นเกษตรอินทรีย์ยิ่งดี เพราะไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมีที่ในกระบวนการผลิตปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่โลก

*ในปี ๒๕๕๒ ประเทศไทยนำเข้าพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชมูลค่าสูงถึง ๑๒๓,๓๑๗.๖๑ ล้านบาท

(จากหนังสือ Green Guide)

ความสุขในบ้าน

บ้าน ของฉันเป็นคอนโดที่ไม่เหมือนคอนโดทั่วไป เพราะมีระเบียงใหญ่ เนื้อที่พอกๆ กับภายใน ครั้งแรกที่สามีบอกต้องซื้อระเบียงและเสี้ยค่าส่วนกลางด้วยเพราะมันคือเนื้อที่ ฉันไม่คิดอยากได้ระเบียงเลย เพราะต้องดูแลทำความสะอาด ก็ในตอนนั้นมันคือตึกทุกอย่างดูแข็งและไม่มีชีวิต ครั้นบ้านเสร็จเข้าอยู่แล้ว สามีก็เริ่มปลูกต้นไม้ ทั้งไม้ใหญ่ ไม้เล็ก ไม้ดอก ไม้ใบ ปลูกเต็มไปหมดรอบระเบียง

ต้นไม้ค่อยๆ โตแผ่กิ่งก้านร่มเงากลายเป็นสวนหย่อม มีทั้งลิลาวดี โมกซ้อน มะขาม ฝรั่ง ที่ส่งกลิ่นหอมให้เราชื่นใจ มีกระถิน มะกรูด คำลิ่ง อ่อมแซบ อัญชัน ให้เราได้ใช้ในครัว มีต้นกก ต้นเข็ม ชวนชม โป๊ยเซียนและกล้วยไม้ซึ่งออกดอกเป็นประจำให้เราได้เก็บไปถวายพระ แล้วก็ไม้บัวสีม่วงเข้ม บานสะพรั่งยามเช้า อยู่ในอ่างกลางสวน

สามีปลูกและรดน้ำทุกวันด้วยความรักและความเอาใจใส่ต้นไม้ทุกต้น ฉันมีหน้าที่เพียงเมื่อไม้ดอกใบ ออกดอกสวยงาม ก็ตัดไปใส่แจกันบูชาพระ และประดับบ้าน จากที่ไม่อยากได้ระเบียง ทุกวันนี้ก็ออกมาใช้ระเบียงที่เขียวขจี มีร่มเงา นึกขอบคุณสามีและไม้น้อยใหญ่ในบ้านทุกครั้งไป

ยามเช้าฉันตื่นขึ้นพร้อมแสงเงินแสงทองที่เปลี่ยนสีเรื่อยๆ ไปตามฤดูกาล ฉัน

ลุกมาออกกำลังกาย (บางวัน) และทำอาหารเช้า กินเสร็จแล้วสามีก็นั่งออกไปทำงานฉัน(ผู้ปลดปล่อยตนเองจากงานประจำ) ก็มีงานตรวจ งานเขียน และอ่านหนังสือ จึงเป็นผู้โชคที่ได้ใช้ระเบียบสวนอย่างมีความสุข บางวันสายลมพัด

เอื่อยๆ เป็นเพื่อน บางวันลมก็แรงราวนั่งอยู่ชายทะเล แดดยามเช้า พร้อมเสียงนกเขาขันครุ (สามีก็นำอาหารนกซึ่งเดินไปเดินมาราวลูกไก่ บางวันอาจหาญขนาดเดินเข้าบ้าน ไม่ได้กลัวคนแม้แต่น้อย ฉันแอบบ่นเป็นประจำว่ามันชอบมาจี้รดม้านั่ง อ่างบัว และอีกหลายๆ แห่งบนระเบียบ ต้องกวาดดูเพราะแสบจะสกปรกแต่มันก็ตอบแทนคุณด้วยการขันอย่างไร้เพราะให้เราฟังทุกวัน ไม่เว้นวันหยุด)

ช่วงสี่ถึงหกโมงเย็นฉันก็ออกมาทำงาน หรืออ่านหนังสือที่ระเบียบอีก บางครั้งฉันนอนหงายอ่านหนังสือ พลังแห่งมองท้องฟ้าเห็นเมฆรูปทรงต่างๆ ลอยผ่าน และฝูงนกบินกลับรัง แล้วท้องฟ้าก็เริ่มเปลี่ยนสี จนแสงสุดท้ายของวันสิ้นสุดลง เขียนหรือมองไม่เห็นตัวหนังสือแล้ว ฉันจึงเข้าบ้าน

ฉันมักหวนหา โมงยามเช้าเย็นที่ระเบียบนี้ทุกครั้งที่อยู่บ้าน ช่างเป็นสถานที่แสนพิเศษสำหรับฉัน และช่วงเวลานี้มักผ่านไปอย่างรวดเร็วเสมอ ฉันใช้เวลาอยู่ที่ระเบียบแห่งนี้แต่เพียงลำพังอย่างมีความสุขและรู้คุณค่า

รู้คุณค่าที่สามีสถาสร้างบ้านแสนสุขให้อยู่ รู้คุณค่าต้นไม้ใหญ่ที่เราได้อาศัยร่มเงา

และทัศนียภาพที่งามตา (ซึ่งสามีปลูกไว้) คนอื่นๆ อาจมีบ้านหรูหรา ใหญ่โตและสวยงามกว่าบ้านฉันมากแต่ฉันก็มีความสุขกับบ้านและระเบียบของเราอย่างยิ่ง ฉันไม่มีรถยนต์ราคาแพง ไม่มีเฟอร์นิเจอร์หรูหรา ไม่มีเครื่องประดับหรือแหวนเพชรเม็ดโต ไม่มีอุปกรณ์ไฮเทคล้ำยุค ไม่มีสิ่งอื่นๆ อีกมากมายที่คนอื่นเขามีกัน แต่ฉันมีบ้านที่ดีที่สุดสำหรับเรา!

เพื่อนๆ หลายคนใช้ชีวิตอย่างหรูหรา ใช้เงินอย่างไม่ต้องคิดหน้าคิดหลัง แต่บางคนก็ไม่ได้มีบ้านที่ดี จึงไม่น่าแปลกที่คนส่วนมากมักไปหาความสุขนอกบ้าน กินข้าว ดูหนัง ฟังเพลง ฯลฯ เพราะบ้านไม่ใช่ที่ที่จะให้ความสุขได้ จึงต้องออกไปหาจากข้างนอก ตรงข้ามกับฉันและสามีที่หากเลือกได้ก็มักกลับมากินข้าวบ้าน อาหารอาจไม่เลิศหรู รสชาติก็ไม่ยอดเยี่ยม ไร้เทียมทาน แต่เรากินได้อย่างสบายใจ เพราะรู้ที่มาของอาหาร เราล้างเอง ทำเอง ใช้น้ำมันและเครื่องปรุงอย่างดี อาหารมีคุณภาพ ทั้งประหยัดเงินและดีต่อสุขภาพ แต่แน่นอนล่ะ มันต้องแลกกับการเตรียม ทำ และเช็ดล้าง ซึ่งคนมักคิดว่า กิน

ข้างนอกสะดวกสบายกว่า กินเสร็จ จ่ายเงินก็ถูกไปได้เลย แต่ฉันมักชวนเพื่อนมาทานข้าวที่ระเบียงบ้านยามเย็น ลมพัดเอื่อยๆ หรือแรงบ้างในบางครั้ง พลบค่ำรอบตัวก็มีแสงสีแห่งความเจริญของเมืองกรุงให้ดื่มด่ำ วันดีคืนดีก็จะมีพลุจากโรงแรมริมแม่น้ำจูดให้เราชมอย่างเพลิดเพลินอีกด้วย หากเผอิญวันนั้นมีเพื่อนมากินข้าวบ้านพอดีก็กับการจูดพลุก็

นับว่าโชคดี...ดูราวกับเราว่าจ้างไว้ทีเดียว

ฉันว่าชีวิตเราไม่ต้องมีสมบัติใหญ่โตมากมาย ขอเพียงมีบ้านที่เรารัก แสนคิดถึงเวลาอยู่ไกล บ้านที่มีเนื้อที่โล่งพอให้เราไม่อึดอัด (เพราะของรกเต็มไปหมด บ้านที่ไม่ว่าเราสุขหรือทุกข์ก็อยากกลับไปอยู่ เพราะเป็นที่ที่เราจะเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ และยินดีต้อนรับเราเสมอไม่ว่าเราจะอยู่ในสภาพไหนและเวลาใด

“พระพุทธเจ้าท่านตรัส มนุษย์วรรณะ ๙ ไว้เป็นแบบแผน วรรณะ (The classes) เป็นคนหัวกะทิ เป็นคนชั้นสูง มีจำนวนน้อย เป็นคนมีคุณธรรม มีบุญจริง มีบารมีจริง สังคมกรรมวิบากสั่งสมความเป็นจริงของสิ่งๆ ที่ตนเองฝึกฝนเรียนรู้เข้าไปในจิตวิญญาณ เกิดภูมิปัญญา รู้ว่าชีวิตเราไม่ต้องมีมาก ไม่ต้องอยากเป็นคนง่ายๆ กินง่าย แต่ไม่มักง่ายนะ ต้องมีความรู้ความสามารถ ฝึกฝน สร้างสรร ขยันเพียร แต่ไม่เรื่องมาก ไม่วุ่นวาย กินยากอยู่ยาก ไปยากมายาก เจ้าก็เจ้าการ จุกจิก ทั้งหมด ๙ ข้อ นี้สัมพันธ์กัน ไม่ใช่ตัดเอาส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นคนเลี้ยงง่าย บำรุงง่าย มักน้อย สันโดษ เรียนรู้ขีดเขตตนเอง มีศีลเคร่ง จนมีกายกรรม วาจกรรม มโนกรรม หรือมีพฤติกรรมน่าเลื่อมใส แล้วไม่ต้องสะสม รู้จักความเป็นชีวิตอย่างดี จะอยู่อย่างเบาๆ ง่ายๆ แต่ขยันหมั่นเพียร”

● สมณะโพธิรักษ์ จากนวัตกรรมการแห่งการปกครอง ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๖

การศึกษา: ประตูที่เปิดกว้าง

มาถึงวันนี้ได้ข้อสรุปหลายอย่างสำหรับชีวิต หลายความคิดเปลี่ยนไป การศึกษาเคยเป็นอุดมการณ์ของชีวิต นอกจากตัวเองจะศึกษาตลอดชีวิตแล้ว ยังจะทำงานส่งเสริมให้คนไทยรักการเรียนรู้ด้วย และเป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้คือคิดเป็น หลายสิบปีผ่านไป เพิ่งจะคิดว่า สงสัยความสามารถในการคิดเป็น ลักษณะประจำชาติ

ดูประเทศที่เป็นแหล่งอารยธรรมของโลก จะมีนักปราชญ์ที่มุ่งมั่นสอนประชาชนให้รับฟังผู้อื่น ไตร่ตรอง และอ่อนน้อมถ่อมตน กรีกมีโสเครตีสและเพลโต จีนมีขงจื้อ อินเดียมีสมณะโคดม

โสเครตีส (Socrates) เป็นชาวเอเธนส์ (Athens) ผู้ยากจน สมัยเด็กโสเครตีสได้รับการศึกษาน้อยมาก แต่การแสวงหาความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับศีลธรรมและดวงวิญญาณ ทำให้ท่านมีความรู้แตกฉาน

โสเครตีสใช้กระบวนการวิภาษวิธี (Dialectic) ในการแสวงหาและอธิบายองค์ความรู้ โดยนำข้อเสนอที่มีเหตุผล (Thesis) และข้อคัดค้าน (Antithesis) มาหักล้างกัน ข้อคัดค้านที่มีเหตุผลมากกว่าจะหักล้างข้อเสนอที่มีเหตุผลน้อยกว่าได้ กระบวนการนี้ทำให้ข้อเสนอที่ไม่มีเหตุผลตกไป คงเหลืออยู่เฉพาะข้อเสนอที่มีเหตุผล สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตของโสเครตีส คือ การแสวงหาปัญญาเพื่อเสริมสร้างชีวิตที่ดีและมีความสุขให้แก่ประชาชน โสเครตีสเชื่อในหลักธรรมและความดี มนุษย์จะมีชีวิตที่ดีและมีความสุขจะต้องยึดมั่นในคุณธรรม

โสเครตีสเชื่อว่า ผู้ปกครองต้องมีคุณธรรมและเสริมสร้างให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมและยึดถือปฏิบัติเพื่อชีวิตที่ดี ผู้ปกครองต้องมีความ

รู้ เป็นราชาปราชญ์ (Philosopher King) ปกครองในระบอบอภิชนาธิปไตย (Aristocracy) เพราะผู้ที่มีความรู้หรือปราชญ์ย่อมทำแต่ความดีและรักษาความดี ทำให้สังคมตลอดจนประชากรของสังคมมีความสุข

คุณธรรมของนักการเมืองที่ดีตามแนวคิดของโสเครตีส ได้แก่

๑. ปัญญา (Wisdom) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะดี-ชั่ว อธิบายได้ด้วยเหตุผล เหตุผลของความดีจะทำให้มนุษย์ทำแต่ความดี มีความสุข มนุษย์ส่วนมากทำความชั่วเพราะความโง่เขลา ไม่รู้ว่าความดีคืออะไร ถ้ามนุษย์รู้ว่าความดีคืออะไร จะไม่ทำความชั่ว การประพฤติชั่วทำให้เป็นทุกข์ ผู้ปกครองจะต้องประพฤติดี ละเว้นความชั่ว เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ทำให้ประชาชนมั่นใจว่าการประพฤติดี ละเว้นความชั่ว ทำให้ชีวิตมีความสุข

๒. ความกล้าหาญ (Courage) หมายถึง ความกล้าหาญที่จะทำความดีในทุกสถานการณ์ ทุกสถานที่ แม้การกระทำความดีนั้นจะเสี่ยงด้วยชีวิตก็ตาม เพื่อรักษาความดีให้ดำรงอยู่ต่อไป เช่น การปราบปรามสิ่งชั่วร้าย การสนับสนุนสิ่งที่ถูกต้องดีงาม

๓. การควบคุมตนเอง (Temperance) หมายถึง การควบคุมตนเองให้ดำรงชีวิตตามแนวทางแห่งความดี การควบคุมตนเองจะทำได้ต้องใช้สติปัญญาหาเหตุผลเพื่อรักษาตนให้ดำรงความดีอยู่ตลอดเวลา ผู้ปกครองบริหารประเทศที่ควบคุมตนเองได้ดีจะมีโอกาสทำประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด และเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดเวลา

๔. ความยุติธรรม (Justice) หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยเสมอภาค เคารพสิทธิของผู้อื่น และไม่ยอมทำความชั่วต่อผู้อื่น สังคมใดที่ผู้ปกครองไม่มีความยุติธรรม สังคมนั้นย่อมวุ่นวาย ไร้ความสุข

๕. การปฏิบัติหน้าที่ทางศาสนา (piety) หมายถึง การกระทำความดีและ

ยกย่องสิ่งที่ควรยกย่อง ผู้ปกครองต้องนับถือศาสนา และยึดมั่นในหลักศาสนาที่ตนนับถือโดยเคร่งครัด เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม ทะนุบำรุงศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองโดยไม่มีอคติ

เพื่อนรุ่นเดียวกับโสเครตีสส่วนมากเป็นนักปกครอง แต่โสเครตีสสนใจเรื่องการศึกษา เขาตั้งคำถามท้าทายพระเจ้าที่กรีกนับถือ คือ พระเจ้ามีจริงไหม อะไรคือความดี เป็นต้น เพราะเหตุนี้โสเครตีสจึงถูกจับข้อหาต่อต้านพระเจ้า และนำคนหนุ่มสาวกรีกจำนวนมากไปศึกษารวมชาติ สุดท้ายโสเครตีสตัดสินใจกินยาพิษตายเพื่อปกป้องศักดิ์ศรีของตนเองในศาลตอนอายุ ๗๑ ปี

ลูกศิษย์คนหนึ่งของโสเครตีสคือ**เพลโต** เพลโตศึกษาหาความรู้จากสำนักที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง เช่น สำนักพีทาโกเรียน (Pythagorean) ของพีทาโกรัส ที่อิตาลี สำนักของพระเจ้าไดโนซิอัสที่ ๑ แห่งไซราคิวส์ (King Dionysius I of

Syracuse) ที่เกาะซิซิลี นอกจากศึกษาหาความรู้แล้ว เพลโตยังได้เผยแพร่แนวความคิดทางปรัชญาของเขาให้คนทั่วไปรับรู้ โดยไปบรรยายตามสถานที่ต่าง ๆ หลายแห่ง หลังจากที่เดินทางไปตามเมืองต่าง ๆ นานหลายปี และศึกษาหาความรู้จนเชี่ยวชาญในวิชาการต่าง ๆ หลายสาขา เพลโตก็เดินทางกลับกรุงเอเธนส์ และตั้งโรงเรียนขึ้นแห่งหนึ่งที่กรุงเอเธนส์ชื่อว่า อะเคเดมี (Academy) ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลก

สถาบันอะเคเดมีเปิดสอนปรัชญา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การเรียนการสอนในสถาบันแห่งนี้ต่างจากการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมของกรีซ ที่ลูกศิษย์มีหน้าที่นั่งฟังแต่เพียงอย่างเดียว เชื่อในสิ่งที่ครูบอกทั้งหมด ห้ามโต้แย้งอย่างเด็ดขาด แต่เพลโตใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อให้ลูกศิษย์มีโอกาสพูด ใช้เหตุผลในการตอบคำถาม และค้นคว้าหาความจริงด้วยตนเอง การสอนแบบนี้ของเพลโตได้นำ

มาจากโสเครตีส อาจารย์ของเขานั้นเอง โรงเรียนของเพลโตแห่งนี้มีผู้นิยมส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก

ช่วงที่ทำงานในสถาบันอะเคเดมี เพลโตได้ศึกษาหาความรู้หลายด้านทั้งปรัชญา จิตวิทยา ธรรมชาติ และวิทยาศาสตร์ เขารวบรวมแนวความคิดของนัก

ปรัชญาทั้งหลายเพื่อใช้สอนในสถาบัน และสร้างหลักปรัชญาขึ้นมาใหม่อีกหลายอย่าง เพลโตมีผลงานจำนวนมากด้านปรัชญา จริยศาสตร์ การเมือง การศึกษา และวิทยาศาสตร์ งานชิ้นสำคัญที่สุดคืองานเขียนเรื่อง รีพับลิก (Republic) ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการเมืองในความคิดของเพลโต หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเกี่ยวกับการเมืองที่มีชื่อเสียงมากที่สุดเล่มหนึ่ง มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ และมหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด ใช้เป็นหนังสือเรียนในวิชา รัฐศาสตร์ด้วย

นักปราชญ์อีกท่านหนึ่งที่สอนผู้คนให้รู้จักคิดคือ**ขงจื้อ** ทายาทชนชั้นสูงของจีนในแคว้นซ่ง (ปัจจุบันคือเหอหนาน) ภายหลังครอบครัวของขงจื้ออพยพไปแคว้นหลู่ (ปัจจุบันคือซานตง) บิดาถึงแก่กรรมตั้งแต่ขงจื้ออายุน้อย มารดาสนับสนุนการศึกษาของขงจื้ออย่างยิ่งเพื่อให้เป็นขุนนาง และขงจื้อก็ตั้งใจขยันขันแข็งในการศึกษา อ่านหนังสือโดยไม่คำนึงถึงการพักผ่อน เขาเชื่อว่าการเรียนหนังสือต้องเรียนให้ดี การทำอะไรทั้งมวลต้องไม่หยุดกลางคัน

ขงจื้อมีความรู้มากจนมีชื่อเสียงตั้งแต่อายุยังไม่ถึง ๒๐ ปี แต่เขาก็ถ่อมตนว่าตนยังรู้ไม่มาก และเปิดกว้างรับฟังความเห็นของผู้อื่น จึงได้รับความนิยมนิยามในหมู่มิตรสหายและเพื่อนบ้าน

ช่วงอายุ ๒๐-๒๗ ปี ขงจื้อเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย เมื่ออายุ ๓๐ ปี ขงจื้อตั้งโรงเรียนสอนสามัญชน เป็นโรงเรียนเอกชนแห่งแรกของประเทศจีน สมัยนั้นคนรู้หนังสือจะมีอยู่เฉพาะในหมู่ขุนนางเท่านั้น คนธรรมดาอ่านหนังสือไม่ออก แต่นักเรียนของขงจื้อมีความรู้

ความสามารถดี จึงมีผู้นิยมเข้าเรียนในโรงเรียนของขงจื๊อมากขึ้น

คำสอนของขงจื๊อนอกจากเน้นศีลธรรมจรรยาแล้ว ยังกระตุ้นให้ลูกศิษย์รู้จักคิดไตร่ตรองเอง เห็นได้จากคำพูดที่กล่าวแก่ลูกศิษย์ว่า

“ฉันพูดอะไร เธอพูดอย่างนั้น ตัวเองไม่มีความริเริ่ม ไม่มีการพัฒนา แล้วจะก้าวหน้าได้อย่างไร”

“ต้องคิดอยากพัฒนา ต้องหมั่นเล่าเรียน พินิจพิจารณามากๆ เอาแต่เรียน โดยไม่ได้พิจารณา ย่อมไม่สามารถได้รับความรู้อย่างสูง อย่างเช่น ฉันบอกเธอว่า มุมหนึ่งของโต๊ะเป็นมุมฉาก เธอควรจะพิจารณาว่าอีก ๓ มุม ก็เป็นมุมฉาก และสรุปว่าโต๊ะนี้เป็นโต๊ะสี่เหลี่ยม ไม่ใช่โต๊ะกลม”

“พบเหตุปัญหอะไรล้วนต้องถามว่าทำไม เมื่อไม่เข้าใจ อย่าทำเป็นเข้าใจ ทำอย่างฉันนี้ เมื่อมีคนถามปัญหาฉัน มีบ่อยๆ ที่ฉันตอบไม่ได้ ฉันก็นำปัญหานั้น ไปถามคนอื่น อย่างนี้ เวลานานไปความรู้ย่อมมากขึ้นตามมา”

“บนพื้นโลกนี้มีครูอยู่มากมาย หากมีคน ๓ คนเดินมา ในนั้นอย่างน้อยต้องมี ๑ คนเป็นครูของเรา แน่نون เขาทำอะไรถูกต้อง พวกเราก็กทำตามที่เขาทำ หากเขาทำอะไรไม่ดิงาม พวกเรารู้ก็อย่างทำตามนั้น”

มนุษย์มีระดับสติปัญญาไม่เท่ากัน อีกทั้งยังมีโอกาสในการศึกษาไม่เสมอกัน ขงจื๊อเห็นว่ามนุษย์พัฒนาสติปัญญาได้ด้วยตนเอง โดยปรับเปลี่ยนวิธีคิด เลิกคิดปรุงแต่งเรื่องไร้สาระ และหันมาพิจารณาเฉพาะเรื่องที่เป็นประโยชน์แทน

“มนุษย์ที่แท้จะต้องพิจารณาอยู่เสมอว่า ทำอย่างไร เราจึงจะมองอะไรแล้วสามารถจะเห็นและเข้าใจสิ่งนั้นทะลุปรุโปร่ง และเมื่อได้ยินอะไรแล้ว ทำอย่างไร เราจึงจะฟังให้เข้าใจได้หมด ซึ่งก็คือการใช้สมาธิตั้งใจ ตั้งใจฟังนั่นเอง ปัญหาของคนจำนวนมาก คือ ดู เห็น ฟัง แล้วเข้าใจไม่หมด ตีความผิด ตีความเข้าใจ ข้างตนเอง เอาตนเองเป็นที่ตั้งอยู่ตลอด ถ้าแก้ไขจุดนี้ได้ เราก็จะมีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง

แม่นยำ ซึ่งต้องใช้ประกอบการคิด การตัดสินใจต่อไป”

“อย่าคิดกังวลว่า ใครจะยอมรับยกย่องเราหรือไม่ แต่ให้เป็นที่กังวลมากๆ ว่า ขณะนี้เรายังขาดคุณสมบัติข้อใดที่ทำให้ยังไม่เป็นที่ยกย่องของผู้คน และอย่าเป็นกังวลว่า คนอื่นจะไม่รู้จักนิสัยใจคอของเรา แต่ให้กังวลว่าตัวเราจะไม่รู้จักนิสัยใจคอของคนอื่นดีกว่า”

นอกจากนี้ ขงจื้อยังให้ข้อเตือนใจไว้ว่า มนุษย์ต้องหัดคิดการณ์ไกลเพื่อจะได้ไม่ต้องหลงทาง เวลาศึกษาก็ต้องหัดคิดตาม คนที่ศึกษาหาข้อมูลต่างๆ โดยไม่คิด ย่อมไม่ฉลาดมากนัก ในทางตรงกันข้าม คนที่เอาแต่คิดวิเคราะห์สิ่งต่างๆ โดยไม่ชอบศึกษาหาข้อมูลก็จะเป็นเพียงการคาดเดา ย่อมจะคิดผิดพลาดได้ง่ายๆ ดังนั้น คนเราต้องหัดฝึกฝนการคิดและการศึกษาหาข้อมูลไปพร้อมๆ กัน

คนที่ทั้งไม่คิดและไม่ศึกษาเรียนรู้ให้กว้างขวาง จึงน่าเป็นห่วงว่าไหนจะหลงทางแล้ว ยังอาจตกเหวได้ง่ายๆ

อ่านประวัติครูของโลกทั้งสามท่านนี้แล้ว จะเห็นว่าทั้งสามท่านใส่ใจจริงจังในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นเลิศเหนือกว่าสัตว์ ความยากจนไม่ใช่อุปสรรคที่จะอ้างว่าเมื่อท้องหิวก็ไม่มีแกลใจจะศึกษาหาความรู้ ความรู้ ความคิดและคุณธรรมเป็นลักษณะพิเศษที่ทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์ ใครใช้ชีวิตได้แค่ทำมาหากินเลี้ยงชีวิตก็มีคุณค่าไม่ต่างจากสัตว์

ตำราจิตวิทยาเบื้องต้นมักจะกล่าวถึงการทดลองการเรียนรู้ของสัตว์ พบว่า สัตว์ก็เรียนรู้และคิดหาหนทางแก้ปัญหาเพื่อจะได้อาหารมาเลี้ยงชีวิต สัตว์บางกลุ่มก็รู้จักที่จะอยู่เป็นกลุ่มและแบ่งปัน เป็นคุณธรรมเบื้องต้นสำหรับสัตว์โขลง

กิเลสของสัตว์ก็ไม่ต่างจากกิเลสของมนุษย์ แก่งแย่งและแสดงอวดตา

ยังไม่เคยอ่านตำราพบว่า สังคมของสัตว์มีการอบรมปมนิสัย ถ่ายทอดวัฒนธรรมของสัตว์ไม่ทำให้ทำร้ายสัตว์อื่น ไม่ลักขโมย และไม่แย่งชิง ส่วนธรรมชาติ

ที่สัตว์ไม่โกหกและไม่เสพ
สิ่งเสพติดนั้น ไม่ทราบว่าจะ
ถ่ายทอดกันอย่างไร อาจจะ
เป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ใน
DNA ของสัตว์

ส่วนสังคมนาษย์ หลัก
ปฏิบัติพื้นฐานที่ยึดถือกัน
ทั่วไปก็คือศีล ๕ นั่นเอง คือ
ไม่ฆ่ามนุษย์และสัตว์ ไม่
ลักขโมย ไม่แย่งชิง ไม่กล่าว
เท็จ และไม่เสพสิ่งเสพติด
นอกจากนี้ก็มีข้อปฏิบัติ
ปลีกย่อยอื่นๆ อีกมากมายใน
แต่ละสังคม เหมือนกันบ้าง
ต่างกันบ้าง ข้อปฏิบัติเหล่านี้
นี้มีชื่อเรียกหลากหลาย
เช่น บรรทัดฐาน ค่านิยม
ประเพณี ระเบียบ กฎหมาย

สังคมไทยก็มีข้อปฏิบัติ
ด้านต่างๆ เช่นเดียวกับสังคม
อื่นๆ เช่น ข้อปฏิบัติด้านการ
ศึกษา ด้านการเมือง ด้าน
เศรษฐกิจ ข้อปฏิบัติของ
บุคคล ฐานะและตำแหน่ง

ต่างๆ ข้อปฏิบัติของผู้ประกอบอาชีพต่างๆ พิจารณาเฉพาะด้านการศึกษา ก็จะเห็นว่า คนไทยมีข้อปฏิบัติทางไกลมาจากนักปราชญ์ทั้งสามท่านที่กล่าวถึงข้างต้น ที่จริงคนจีนรวมทั้งขงจื๊อก็สอนให้เชื่อฟังผู้ใหญ่ ให้ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี แต่ขงจื๊อสอนให้ลูกศิษย์คิดพิจารณาคำสอนของอาจารย์ด้วย คิดไกลกว่าที่อาจารย์บอกจึงจะพัฒนาตนเองได้

เช่นเดียวกับโสเครตีสและเพลโตที่สอนด้วยวิธีการกระตุ้นให้คิด

พระสมณะโคดมก็เช่นกัน แม้จะทรงสอนให้เคารพผู้ใหญ่ อ่อนน้อมถ่อมตน แต่ที่ทรงสรรเสริญผู้มีสติปัญญา รู้จักคิด และทรงสอนด้วยวิธีกระตุ้นให้คิดแบบเดียวกับโสเครตีสและเพลโตด้วย พระพุทธเจ้าไม่ทรงสรรเสริญคนที่เชื่อฟัง แต่ทรงสรรเสริญคนที่ปฏิบัติเข้าถึงธรรมจนเชื่อตนเองได้ จะมีศาสนาอื่นอีกไหมหนอที่เชื่อมั่นในศักยภาพมนุษย์ ที่จะพัฒนาสติปัญญาถึงขนาดมีอิสระทางความคิดอย่างแท้จริง ไม่เชื่อเพียงเพราะฟังตามๆ กันมา หรือทำตามๆ กันมา หรือเล่าลือกันมา

หรืออ้างตำรา หรือนึกเดา หรือคาดคะเนเอา หรือนึกคิดตามแนวเหตุผล หรือ ถูกกับทฤษฎีของตน หรือมีรูปลักษณะที่ควรเชื่อได้ หรือเพราะผู้พูดเป็นครูบา อาจารย์ของตน

น่าเสียดายที่สังคมไทยไม่มี “ผู้ใหญ่” ที่มีวิสัยทัศน์แบบนี้ คนที่คิดแปลกจาก ลิ่งที่ฟังมา ทำตามกันมา เล่าลือกันมา มีอยู่ในตำรา นึกเดาเอา คาดคะเนเอา นึกคิดตามแนวเหตุผล ถูกกับทฤษฎีของตน มีรูปลักษณะที่ควรเชื่อได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคิดแปลกจากครูบาอาจารย์ของตน คนนั้นหมดอนาคตแน่ คนไทยที่มี หัวคิดก้าวหน้าจึงมักจะถูก “จัดการ” จนถึงขนาดต้องย้ายสามะโนคร้วเข้าไปอยู่ในคุกเนืองๆ ถ้าหนักหนากว่านั้นก็ต้องหนีไปอยู่ต่างประเทศ อย่างอาจารย์ป่วย อึ้งภากรณ์ และอาจารย์ปรีดี พนมยงค์

เสียดายมากๆ ที่คนรักประเทศชาติและหัวก้าวหน้าหลายๆ ท่านไม่มีโอกาส ได้ใช้สติปัญญาพัฒนาประเทศของเรา

และน่าเสียดายยิ่งกว่า ที่คนที่เคยคิดแปลกและก้าวหน้ากว่าคนอื่นๆ กลับ เปลี่ยนไปเหมือนคนอื่นๆ ที่ปฏิเสธคนที่คิดต่างจากตน

เสียดายและเสียใจลึกซึ้ง จนไม่อาจจะพรรณนาเป็นถ้อยคำภาษาได้

คิดถึงคนที่เคยถามว่า ทำไมดอกเตอร์ถึงพูดอะไรเข้าใจยาก ฟังไม่รู้เรื่อง ได้แต่ตอบสั้นๆ ว่าเพราะไม่พัฒนาตัวเองตาม ถึงได้ไม่เข้าใจกัน

เหมือนที่คนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจคนที่ทำต่างจากคนอื่นว่า ทำไมจะต้องทำอะไร ให้ยุ่งยาก ทำตามทีผู้ใหญ่บอก หรือทำตามทีคนส่วนใหญ่ทำกันมาก็ไม่มีความ ขัดแย้ง แตกแยก โลกจึงสงบเงียบด้วยความหวาดกลัวในจิตใจ กลัวที่จะไม่ได้รับ การยอมรับ กลัวที่จะถูกปฏิเสธ กลัวที่จะถูกคัดออกจากกลุ่มสังคม

เหมือนคนที่รักษาศิลปปฏิบัติธรรม ยิ่งปฏิบัติได้ละเอียดลึกซึ้ง ถ้าพูดเรื่องที่ยิ่งลึกซึ้งเท่าใด คนที่ยิ่งปฏิบัติน้อยหรือไม่ปฏิบัติเลยก็จะยิ่งเข้าใจยาก หรือไม่

เข้าใจเลย

คนที่ไม่ยากพัฒนาตัวเอง มักจะขอให้คนที่พูดหรือเขียนอะไรยากๆ พูดหรือเขียนเรื่องง่ายๆ ตามประสา “คนมักง่าย”

ถ้าผู้รู้และผู้ดียอมโอนอ่อนผ่อนตาม ไม่ถ่ายทอดสิ่งที่มีคุณค่าสูงส่งทิ้งไว้ในโลก เพราะเกรงคนส่วนใหญ่จะรับไม่ได้ โลกก็จะด้อยค่าลงทุกวัน

เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี ครั้งที่ยังเป็นพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ อัครราชทูตไทยประจำอังกฤษ เคยกราบทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตั้งแต่เมื่อ พ.ศ.๒๔๔๐ ว่า ให้จัดการศึกษาในประเทศให้ดี เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถไปเรียนต่อต่างประเทศได้ และเพื่อให้ประเทศชาติได้รับประโยชน์จากผู้ที่ศึกษามาจากต่างประเทศ จำเป็นต้องส่งเสริมการศึกษาในประเทศ ให้ประชาชนมีความรู้พอที่จะรับประโยชน์จากความรู้ใหม่ๆ จากต่างประเทศ

ถ้าคนในประเทศมีความรู้ไม่เพียงพอเหมือนดินแห้งแล้ง คนที่เรียนจบมาจากต่างประเทศ กลับมาประเทศไทย เหมือนฝนตกในทะเลทราย น้ำก็แห้งเหือดหายไป แทบจะไม่เห็นประโยชน์เลย

คนจีนที่หอบเสื้อผ้าหนอนใบมาจากประเทศจีน ทำมาหากินด้วยความยากลำบาก ส่งลูกเรียนหนังสือชั้นสูงสุดในประเทศ หรืออาจจะส่งให้ไปเรียนต่างประเทศด้วย พอลูกเรียนจบก็เปิดโอกาสให้ลูกใช้ความรู้ที่เล่าเรียนมาพัฒนาธุรกิจของครอบครัว เหมือนฝนตกที่ดินดี พืชผักเจริญเติบโตเร็ว ให้ร่มเงาและเป็นอาหารหล่อเลี้ยงจิตใจและร่างกายผู้คนทั่วไป

ใจกว้าง โลกกว้าง ร่วมเย็น

*ขอบคุณภาพจากหนังสือ กาลานุกรม พระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก และหนังสือ ทิศเจริญ...กำลังใจ ๒ ภาพวาดโดย อ.คำนวณ ชานันโท

ขอบคุณข้อมูลจาก

ชีวิตและผลงานของ เพลโต (Plato). สืบค้นจาก <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=1d600db458ca2839> เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕.

บุญชัย โกศลธนากุล และ วิมลกานต์ โกสุมาศ. **วิถีขงจื้อสู่ความเป็นเลิศเหนือคน.** MGR ONLINE. Friday, November 01, 2002 สืบค้นจาก <http://community.thaiware.com/index.php/topic/321874-cosocieueucoaacaaoeaei/> เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕.

ประวัติ และ แนวความคิดสำคัญของ Socrates. สืบค้นจาก <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=5512d50dade38810> เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕.

พันเอก ชูเกียรติ มุ่งมิตร, ผู้แปล. **แบบเรียนภาษาจีนของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมแห่งปักกิ่ง.** สืบค้นจาก <http://www.rta.mi.th/chukiat/story/khongjue.html> เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕.

วิโรจน์ วงษ์ทน. หลักคุณธรรมของนักการเมือง ตามแนวคิดของโสเครตีส (Socrates). มติชนรายวัน ปีที่ ๓๒ ฉบับที่ ๑๑๓๑๓ วันที่ ๐๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ หน้า ๕ สืบค้นจาก <http://www.wearehappy.in.th/happy-society/socrates-concept/> เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕.

“โลกๆ ข้างนอกทุกวันนี้ โรงเรียน มหาวิทยาลัย เอาแต่เรื่องวิชาการเป็นหลัก ภาคปฏิบัติก็น้อย ส่วนตัวคุณธรรมนั้นไม่คำนึงเลย วิชาศีลธรรมตัดทิ้งไปเลย จรรยาบรรณก็ไม่ต้องเรียน เอาเวลาไปเรียนวิชาการสมัยใหม่เราไม่มีเวลาเพียงพอที่จะต้องเรียนด้วยซ้ำไป ก็ดึงเอาเวลาไปเรียนพวกนี้ให้รู้มากๆ เรื่องศีลธรรมคุณธรรมช่างหัวมัน อาตมาว่าตัวนี้แหละเป็นความล้มเหลวของมนุษยชาติ”

◆ สมณะโพธิรักษ์ จาก สร้างครูให้โลก
๑๖ มกราคม ๒๕๓๗

ผู้นำความสุขมาให้

(ภักลาตียชาดก)

*ชีวิตสั้นนักน้อยนัก
หยุดพักโกรธกันดีกว่า
เต็มรักเต็มใจเมตตา
นำพาพบสุขร่วมกัน

ครั้งหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับ

อยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร ทรงทราบเรื่องการ
วิวาทบาดหมางกันขึ้น ระหว่างพระเจ้าปเสน-
ทิโกศล กับพระนางมัลลิกาอัครมเหสี

รุ่งขึ้น พระศาสดาทรงแวดล้อมด้วยภิกษุสงฆ์
ได้เสด็จเข้าไปบิณฑบาตในพระนครสาวัตถี ครั้น
ทรงดำเนินถึงประตูพระราชวัง พระเจ้าปเสน-
ทิโกศลทรงจัดรับเสด็จ ทรงรับบาตรแล้วทูลเสด็จ
สู่ปราสาท ทรงอาราธนา(นิมนต์)ภิกษุสงฆ์ให้นั่ง
โดยลำดับ ทรงอังคาส (ถวายอาหารพระ) ด้วยพระ
กระยาหารอันประณีต

เมื่อเสร็จภัตกิจ(การบริโภคอาหาร)แล้ว พระ
ศาสดาได้ตรัสถามพระเจ้าปเสนทิโกศลว่า

“ขอถวายพระพรมหาบพิตร เหตุใดหนอ จึง
มิได้พบเห็นพระนางมัลลิกาบรมราชเทวีในที่นี้ด้วย
เล่า”

พระราชาก็ตรัสตอบทันทีอย่างไม่ใยดีพระนาง

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ก็คงเพราะพระนางเฟลิดเฟลินมัวเมาอยู่ในความสุข
ส่วนตัว พระเจ้าข้า”

ขณะนั่นเอง พระนางมัลลิกาเทวีก็ได้เสด็จมาพอดี ทรงประทับนั่ง ณ ที่
ควรแล้ว พระศาสดาก็ทรงเห็นเป็นโอกาสเหมาะ จึงตรัสกับพระราช

“ดูก่อนมหาบพิตร แม้ในกาลก่อนพระองค์เคยทรงถือกำเนิดเป็นกษัตริย์
(อมมนุษย์รูปร่างเหมือนคน เป็นชายเรียกกษัตริย์ เป็นหญิงเรียกกษัตริณี จะไปไหนก็
ใส่ปีกใส่หางบินไปได้) แล้วพลัดพรากจากนางกษัตริณีเพียงหนึ่งราตรี แต่ต้องทุกข์
คร่ำครวญรำพันอยู่ตลอดคืนอันยาวนานมิใช่หรือ”

พระราชาทรงสดับอย่างนั้น ก็ทรงอยากรู้เรื่องราว จึงทูลอาราธนาให้พระ
ศาสดาทรงเล่าเรื่องราว พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสอดีตนิทานนั้น

.....
ในอดีตกาล พระราชาทรงพระนามว่า **ภัลลาคีเษ** ทรงครองราชสมบัติ
อยู่ในพระนครพาราณสี

มีอยู่วันหนึ่ง ทรงบังเกิดความเบื่อหน่าย ไม่นิยมตราชกิจทั้งปวง จึงเสด็จ
ประพาสป่าออกล่าเนื้อ พร้อมกับ**โกเลยยสุนัข** (สุนัขพันธุ์ดี) ที่ฝึกหัดดีแล้ว ทรง
มุ่งสู่ป่าหิมพานต์ (ป่าหนาวแถบเหนือของอินเดีย)

พอเสด็จถึงแม่น้ำแห่งหนึ่ง ไม่สามารถจะข้ามน้ำได้ จึงทรงเลียบฝั่งไปตาม
แม่น้ำนั้น หากพบสัตว์ป่าก็ทรงล่า นำเนื้อมาอย่างเสวยเป็นอาหาร

กระทั่งเสด็จถึงภูเขาคันธมาทน์วรคิรีอันน่ารื่นรมย์ มีดอกไม้ธูปเทียน
บานสะพรั่ง เหล่าผึ้งและฝูงนกมากมายโฉบบินอย่างเรรวร่า

ณ ที่ฝั่งน้ำเหมือดดีนี้เอง พระเจ้าภัลลาคีเษราชได้ทอดพระเนตรเห็นกษัตริย์
กับกษัตริณีสองผู้เมียคลอเคลียอยู่ด้วยกัน แต่เดี๋ยวก็ร้องไห้คร่ำครวญ เดี่ยวก็

หัวเราะกันอย่างมีความสุข ทำให้พระองค์ทรงสงสัยในพระทัยยิ่งนัก จึงนำ โกละยสนัขไปผูกซ่อนไว้ในพุ่มไม้ เก็บธนูไว้ด้วย แล้วเสด็จเข้าไปหากินนรกับ กิณรีคู่หนึ่ง ทรงทักทายตรัสถามขึ้นก่อน

“ดูก่อนเจ้าทั้งสอง ผู้มีรูปร่างเหมือนมนุษย์ พวกมนุษย์ในโลกนี้เรียกเจ้า ทั้งสองว่าอะไร แล้วนี่ก็ผ่านพ้นฤดูหนาวแล้ว ไยพวกเจ้ายังมาพลอดรักกันอยู่ที่ ริมฝั่งน้ำเหมวตินี้เล่า”

“ข้าแต่ท่านพราน เราทั้งสองถูกเรียกว่า **กินนรกับกิณรี** เป็นคู่รักกัน ท่อง เทียวไปตามแม่น้ำทั้งหลายที่มีน้ำใสเย็น คือ มาลาครินที ปันทรกนที ติฏฏานที”

“ในเมื่อเจ้าทั้งสองมีความรักกัน ได้สวมกอดกันสมความรักแล้ว น่าจะมีความสุขยิ่ง แล้วทำไมเจ้าทั้งสองจึงดูเหมือนได้รับทุกข์ร้อนเสียเหลือเกิน มาร้องให้อยู่ ในป่านี้ มาบ่นเพื่ออยู่ในป่านี้ มาเศร้าโศกอยู่ในป่านี้ ไม่สร้างซาเลย”

“ก็เพราะเราทั้งสองไม่อยากจะจากกัน แต่ก็ต้องแยกจากกันอยู่หนึ่งราตรี เมื่อระลึกถึงกันและกันในคราวนั้น ก็ให้หยथाเดือดร้อนใจ เศร้าโศกถึงกันตลอด

หนึ่งราตรีนั้นว่า ราตรีอย่างนั้นอย่าได้มีแก่เราสองอีกเลย”

“แล้วเจ้าทั้งสองคิดถึงทรัพย์ที่หายไป หรือว่าคิดถึงบิดามารดาผู้ล่วงลับแล้ว จึงได้เดือดร้อนอยู่สิ้นราตรีหนึ่ง เหตุใดกันเจ้าทั้งสองจึงต้องแยกจากกันตลอดหนึ่งราตรีนั้น”

นางกนิรีได้ฟังคำถามนี้แล้ว จึงเล่าถึงต้นเหตุของเรื่องราวอันแสนเศร้า

“ท่านเห็นแม่น้ำสายนี้หรือไม่ มีกระแสน้ำเชี่ยว ไหลมาจากระหว่างทิวเขา ปกคลุมด้วยหมู่ไม้หลากหลายพรรณ พอถึงฤดูฝน กิณรสามิผู้เป็นที่รักของดิฉัน ได้ข้ามแม่น้ำนี้ไป ด้วยสำคัญว่าดิฉันติดตามไปข้างหลัง

แต่ดิฉันมัวเพลินเก็บดอกไม้ทั้งหลายอยู่ ด้วยคิดว่า สามิอันเป็นที่รักจะได้ตัดทรงดอกไม้ จะได้สวมพวงมาลัยดอกไม้ จะได้มีดอกไม้ประพรมกาย จะได้ใช้ดอกไม้ปูลาดเป็นที่นอน แล้วดิฉันเองก็จะได้แซมดอกไม้ สวมพวงมาลัย เอาดอกไม้ประพรมกาย แล้วเข้าไปนอนแนบสามิที่รักนั้น

แต่เพราะมัวเพลินเก็บดอกไม้อยู่นั่นเอง เพียงครู่เดียวกระแสน้ำอันเชี่ยวกรากก็สูงขึ้นเต็มฝั่ง ดิฉันไม่อาจข้ามแม่น้ำไปได้

ด้วยเหตุนี้ เราทั้งสองต่างยืนกันอยู่คนละฝั่งแม่น้ำ **คราใดมองเห็นกันและกันก็หัวเราะดีใจ คราใดมองไม่เห็นกันก็ร้องไห้เสียใจ** คิณนั้นได้ผ่านเราทั้งสองไปอย่างทุกข์ยากแสนสาหัส

ข้าแต่ท่านพราน เมื่อดวงอาทิตย์ขึ้นในยามเช้า น้ำลดลงแล้ว เราทั้งสอง ท่องน้ำข้ามมาพบกัน สวมกอดกันและกัน เดียวก็ร้องไห้ เดียวก็หัวเราะ ด้วยความคิดถึงกัน บัดนี้ก็ผ่านไปถึง ๖๙๗ ปีแล้ว ส่วนมนุษย์อย่างท่านที่มีชีวิตกำหนดเพียง ๑๐๐ ปีเท่านั้น ไยจะพึงอยู่อย่างไร้ภรรยาสุดที่รักเสียเล่า”

พระราชาทรงสดับอย่างนั้น อุดพระทัยไม่ได้ที่จะถามนางกนิรีอีก

“ดูก่อนสหาย อายุของพวกเจ้ามีประมาณเท่าใด จงบอกแก่เราเถิด อย่า

ภาพประกอบ : วิสูตร นวพันธ์ุ

ได้บิดพลิ้วเลย แม้จะได้ยินมาจากผู้เฒ่าผู้แก่ หรือจากตำรับตำราก็ตาม”

“อายุของพวกเขาประมาณ ๑,๐๐๐ ปี ระหว่างมีชีวิตอยู่นั้น มีความทุกข์น้อย มีความสุขมากมาย ขึ้น แม้ใครร้ายก็ไม่มี แต่ก็ต้องละทิ้งชีวิตไป เมื่อสิ้นอายุขัย ทั้งที่เราทั้งสองยังไม่คลายความรักกันและกันเลย”

พระเจ้าภัลลิตยราชทรงได้ฟังเรื่องราวของกนิษฐกับกนิรีทั้งสองแล้ว ทรงได้สติเกิดปัญญาขึ้นมาทันที

“ชีวิตนี้เป็นของน้อยนัก สั้นนัก ไยเราจึงมาเที่ยวอยู่ในป่าล่าสัตว์กิน ช่างน่าอนาถนัก เราได้ทำกิจที่ไม่ควรทำเลย”

จึงตรัสอำลากนิษฐกับกนิรี แล้วทรงไปนำโกเลยยสนัขจากที่ซ่อน ทรงเลิกล้มการล่าเนื้อในป่า เสด็จกลับคืนสู่พระนครโดยเร็วพลัน แล้วทรงบำเพ็ญทานเสวยราชสมบัติสืบมาด้วยกุศลกรรมทั้งหลาย

.....

พระศาสดาตรัสชาดกนี้จบแล้ว ทรงเฉลยว่า

“กษัตริย์ในครั้งนั้น ได้มาเป็นพระเจ้าปเสนทิโกศลในบัดนี้ กษัตริย์ได้มาเป็น พระนางมัลลิกาเทวี ส่วนพระเจ้าภัลลชาติยราชก็คือ เราตถาคตนี่เอง”

แล้วทรงกล่าวเตือนสติแก่พระราชากับพระเทวีด้วยชาดกนั้น

“มหาบพิตรทั้งสอง ได้ทรงสดับเรื่องราวของกษัตริย์กับกษัตริย์ทั้งสองแล้ว จง บันเทิงพระทัยเถิด อย่าได้ทรงทำความทะเลาะกันเลย อย่าได้ทรงทำความวิวาท บาดหมางกันเลย

เพราะการกระทำอันเป็นโทษของตน อย่าได้ทำให้มหาบพิตรทั้งสองต้อง เดือดร้อน เหมือนกับการกระทำอันเป็นโทษของตน ทำให้กษัตริย์กับกษัตริย์ สองสามีภรรยา ต้องเดือดร้อนอยู่ตลอดราตรีหนึ่งเลย”

จบพระธรรมเทศนา พระนางมัลลิกาเทวีเสด็จลุกจากที่ประทับ ทรงประคองอัญชูลี (ประนมมือแสดงความเคารพ) ตรัสสรรเสริญแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า

“หม่อมฉันมีใจเลื่อมใส ตั้งใจฟังธรรมเทศนาของพระองค์ ที่ทรงแสดงด้วย เหตุต่างๆ ประกอบด้วยประโยชน์ พระองค์ทรงเปล่งพระสุรเสียงอันไพเราะ ดับ ความกระวนกระวายใจของหม่อมฉันได้ ข้าแต่พระสมณเจ้าผู้ทรงนำความสุข มาให้หม่อมฉัน ขอพระองค์ทรงเจริญพระชนม์ชีพยืนนานเถิด”

นับแต่นั้นมา พระเจ้าปเสนทิโกศลกับพระนางมัลลิกาเทวี ก็ทรงอยู่ร่วมสมัคร์ สไมสร ไม่วิวาทบาดหมางกันอีกเลย

พระพุทธานุชาต โทษแห่งการวิวาท

ปเร จ น วิชานนติ มยเมตถ ยมามุทเส
เย จ ตตถ วิชานนติ ตโต สมฺมุนติ เมธคคา

คำแปล คนพวกอื่นไม่รู้ดีกว่า เราทั้งหลายย่อยยับ
อยู่ (เพราะการทะเลาะวิวาทกัน) ส่วนพวกใดรู้เห็น
โทษของการทะเลาะวิวาท ความหมายมันซึ่งกันและ
กันก็ย่อมระงับลง

(จากหนังสือ ธรรมบททางแห่งความดี ๑ หน้า ๗๓)

***ฉวมพุทธ**

จันทร ๒ เม.ย. ๒๕๕๕

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๒๑๕๓)

อรรถกถาแปลเล่ม ๖๑ หน้า ๑๔๔)

